

The cover features a black background with two prominent yellow diagonal stripes on the left side. In the foreground, a white, crumpled paper-like surface is layered over a black and white striped pattern that recedes into the distance, creating a sense of depth. The text is printed on the white surface.

**PODIUM
VOOR
DE
KUNSTEN**

Act 2

Dit is een uitgave van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Redactie

Fokke Uiterwaal, Bureau Communicatie

Interviews

Kelly Leeuwis
Lambertha Souman
Rick Steggerda
Edwin Verhoeven

Vertaling

Textware, Utrecht

Concept, art direction en vormgeving

178 aardige ontwerpers, Amsterdam

Drukwerk

die Keure, Brugge

© Juni 2009

Dit jaarverslag is met de grootste zorg samengesteld. Door de voortdurende veranderingen in het hoger onderwijs kan echter niet voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden worden ingestaan.

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Lange Viestraat 2
Postbus 1520
3500 BM Utrecht
Tel: 030-2332256
Fax: 030-2332096
info@central.hku.nl
www.hku.nl

INHOUD

Bestuur en organisatie

Missie van de HKU
Raad van Toezicht
College van Bestuur
Bestuursbureau
Gemeenschappelijke Dienst
Faculteiten
Centrum voor Interculturele Studies
Medezeggenschap
Samenwerking
Subsidies

Onderwijs

Opleidingenaanbod
Onderwijsontwikkeling
Accreditaties
Kwaliteitszorg
Rendementen
Geen uitbesteding onderwijs
Projectonderwijs
Professional School of the Arts Utrecht (PSAU)
Internationalisering

Onderzoek

Belang van onderzoek
Faculteiten en Lectoraten
Doorwerking van onderzoek naar het onderwijs
Multidisciplinariteit
Ondernemerschap
Artistiek onderzoek
Vooruitblik naar 2009

Studenten

Jonge professionals
Studentenpopulatie
Aanmeldingen
Instroom
Uitstroom
Werving
Selectie
Studenten Service Centrum
Informatievoorziening voor HKU-studenten
Alumni
Internationale studentenmobiliteit
Uitwisselingsstudenten uit het buitenland
Klachtenregelingen studenten

4 Medewerkers

5 Gevoerd personeelsbeleid
5 Kengetallen personeel
6 Ziekteverzuim
6 Gastdocenten
6 Functieordering
6 Functionerings- en beoordelingsgesprekken
10 Secundaire arbeidsvoorwaarden
11 Informatievoorziening arbeidsvoorwaarden
11 Klachtenregelingen medewerkers
13 Stafontwikkeling
Internationaal
14 Vooruitblik

18 Faciliteiten

21 Huisvesting
22 ARBO en Milieu
22 Automatisering

22 Financiën

24 Doelstelling
24 Stringente planning- en controlcyclus
Bekostiging
26 Bijzondere Resultaten
27 Positief Exploitatieresultaat
27 Exploitatierkening 2008
28 Financieringslasten en renterisico
29 Vooruitblik
30 'In controle verantwoording'

31 Projecten

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
32 Faculteit Kunst en Economie
33 Faculteit Kunst, Media & Technologie
33 Faculteit Muziek
35 Faculteit Theater
35 Internationale projecten

39 Prijswinnaars

39 **Samenvatting**
40 **Summary**
40 **Accountantsverklaring**

45

46

46

48

48

48

48

49

49

49

50

50

50

51

52

53

54

56

57

57

57

57

57

58

58

59

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

72

74

76

78

BESTUUR EN ORGANISATIE

MISSIE VAN DE HKU

Kunst kan het beste worden beleefd, beoefend, bestudeerd en gemaakt in een stimulerende en vernieuwende omgeving. De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) streeft dat na. De HKU heeft een veelzijdig onderwijsaanbod, waardoor studenten met talent en passie zich kunnen ontwikkelen tot beeldend kunstenaars, docenten, musici, vormgevers, ontwerpers, kunst- en mediamanagers, schrijvers en acteurs. Naast bacheloropleidingen en internationaal erkende masteropleidingen biedt de HKU basis-/vooropleidingen en vervolg- en contractonderwijs aan.

In artistiek en onderwijskundig opzicht is de HKU ambachtelijk en vernieuwend. Naast de traditionele kunst-beoefening en ontwikkeling van vaardigheden zijn experiment, onderzoek en innovatie van kunst en technologie de bouwstenen van de onderwijsprogramma's. De HKU stimuleert haar studenten zelfstandig te leren. Ondersteund door docenten en begeleiders maken ze gebruik van werkplaatsen, ateliers en studio's. Studenten en docenten kunnen de grenzen van hun eigen discipline verleggen. De HKU bevordert dit door projecten, teamwork en interdisciplinair onderwijs.

De HKU levert een bijdrage aan het culturele leven van stad en regio. Daarnaast is de HKU aantrekkelijk voor studenten en docenten uit het buitenland en kunnen haar studenten een gedeelte van de studie in het buitenland volgen. De kwaliteit van de onderwijsprogramma's wordt afgemeten aan internationale kwaliteitsnormen. De HKU garandeert dat afgestudeerden over de kwaliteiten beschikken voor het opbouwen van een professionele loopbaan.

RAAD VAN TOEZICHT

Tot onze spijt is medio 2008 de heer De Lange overleden. Sinds 2004 was hij plaatsvervangend voorzitter en lid van de Raad van Toezicht van de HKU.

De Raad van Toezicht had in 2008 de volgende samenstelling:

- De heer drs. P.C. Klaver, voorzitter*
 - Oud-voorzitter directie SHV Holdings N.V.
 - Voorzitter bestuur African Parks Foundation

Tot 13 juni 2008

- De heer drs. P. de Lange RA, plv. voorzitter*
 - Voormalig lid raad van bestuur PricewaterhouseCoopers
 - Voorzitter raad van commissarissen Optiver Holding B.V.

Vanaf 1 december 2008

- De heer drs. W. Kardux, plv. voorzitter*
 - Voormalig lid college van bestuur Universiteit Utrecht

Mevrouw mr. A.M.J. Driessens-Kuijpers

- Zelfstandig gevestigd advocaat te Wijk bij Duurstede
 - Lid raad van toezicht van de Rabobank Kromme Rijnstreek

De heer drs. W.J. van Gelder

- Voormalig lid Tweede Kamer der Staten Generaal
 - Zelfstandig gevestigd consultant op het gebied van beroepsonderwijs

De heer prof. dr. H.O. Voorma

- Oud-rector magnificus Universiteit Utrecht
 - Emeritus hoogleraar moleculaire biologie

De Raad van Toezicht is in 2008 viermaal bijeengekomen in aanwezigheid van het College van Bestuur. Op 16 december 2008 vond het jaarlijkse gesprek van de Raad van Toezicht met de Centrale Medezeggenschapsraad plaats. De Raad heeft de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving en de Faculteit Kunst, Media & Technologie bezocht.

De Raad van Toezicht heeft in 2008 goedkeuring verleend aan:
 - wijzigingen in het bestuursreglement van de HKU
 - het Financieel Jaarverslag HKU 2007 (in aanwezigheid van de externe accountant)
 - de begroting HKU 2009

GEMEENSCHAPPELIJKE DIENST

De Raad van Toezicht heeft in 2008 onder meer de volgende onderwerpen besproken:

- de algemene gang van zaken binnen (de faculteiten van) de HKU
- samenwerking van de HKU met universiteiten in Groot-Brittannië ten behoeve van de verzorging van masteropleidingen en onderzoekersopleidingen (MPhil) onder de Britse vlag
- de huisvestingssituatie van de HKU
- de nieuwe regeling jaarverslaglegging onderwijsinstellingen van OCW
- het Instellingsplan HKU 2009-2012
- de werkwijze van de Centrale Medezeggenschapsraad en het College van Bestuur
- de samenstelling van het College van Bestuur
- het alumnibeleid van de HKU
- het sociaal jaarverslag HKU 2007.

COLLEGE VAN BESTUUR

De heer prof. A.D.D. Wisman is voorzitter en enig lid van het College van Bestuur. Het College van Bestuur vergaderde in 2008 wekelijks met zijn beleidsadviseurs, de directeur en de plaatsvervangend directeur van de Gemeenschappelijke Dienst en de directeur van het Bestuursbureau. Daarnaast voerde het College van Bestuur wekelijks overleg met de faculteitsbestuurders in het Onderwijsoverleg.

BESTUURSBUREAU

Het Bestuursbureau zorgt voor de beleidsmatige ondersteuning van het College van Bestuur ten aanzien van onderwijs, onderzoek en kwaliteitszorg. Ook is bij het Bestuursbureau de (praktische) ondersteuning van de bestuurlijke organen van de HKU ondergebracht.

Met de Gemeenschappelijke Dienst als organisatorische eenheid denkt de HKU op effectieve wijze tegemoet te kunnen komen aan de hoge eisen die zowel extern als intern gesteld worden aan de bedrijfsprocessen.

Een belangrijk aandachtspunt is een goede beheersing en besturing van bedrijfsprocessen die steeds meer met elkaar verweven zijn. Daarnaast wordt veel belang gehecht aan de kwaliteit van de dienstverlening en service. Met de inrichting van de Gemeenschappelijke Dienst kan de HKU hierop goed inspelen richting (aankomende) studenten, personeel, interne onderdelen en externe instanties.

De HKU besteedt veel zorg aan het op goede wijze nakomen van wettelijke regels en het afleggen van (maatschappelijke) verantwoording. Bij de inrichting van en de taakverdeling binnen de Gemeenschappelijke Dienst is ook hiermee nadrukkelijk rekening gehouden.

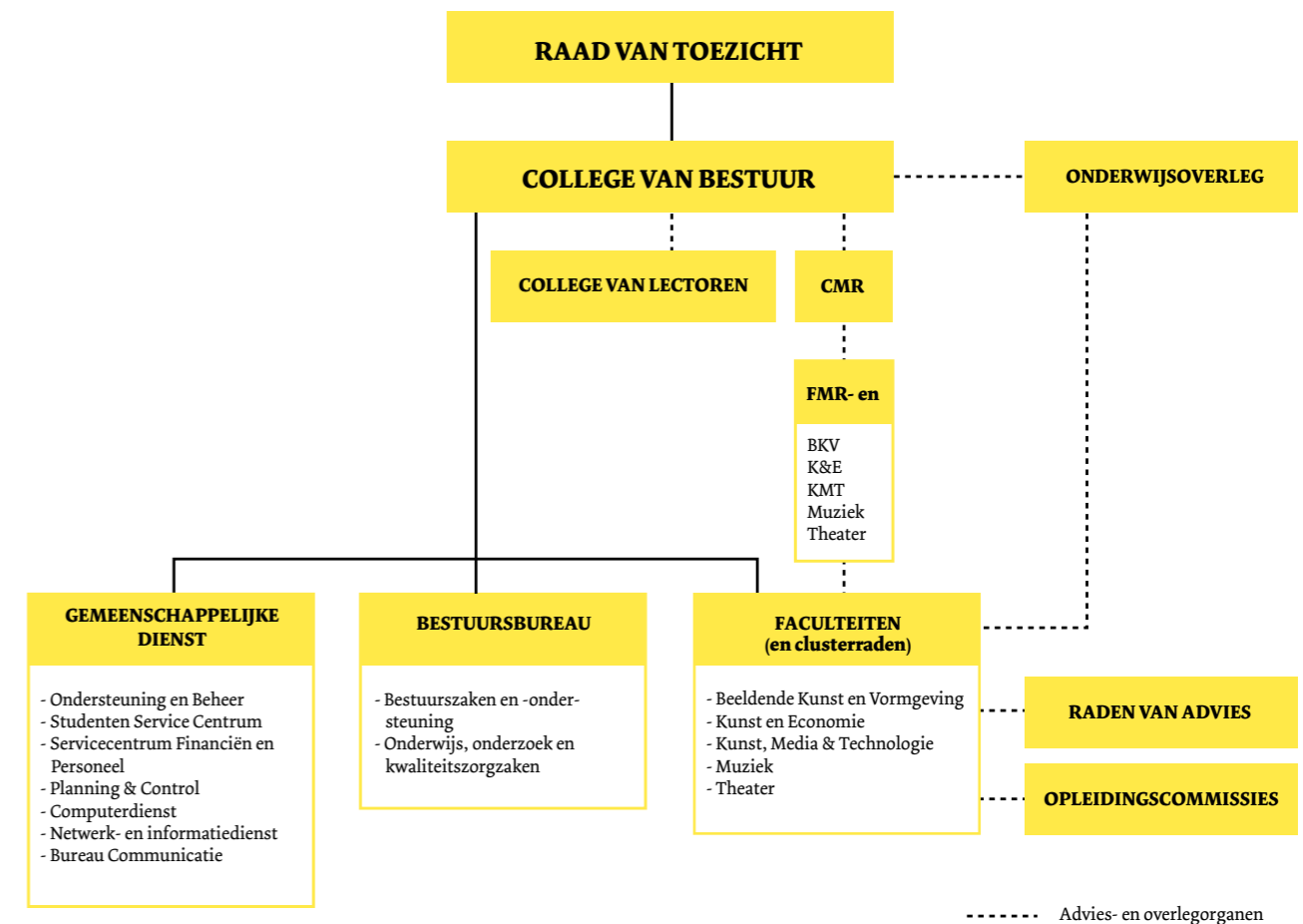
Bij de uitvoering van de taken op het gebied van internationale zaken, interculturele zaken, ARBO en facilitaire zaken is ervoor gekozen om taken meer te delegeren naar de faculteiten. De rol van het centrale niveau is hierbij meer gericht op de algehele coördinatie, (bestuurlijke) advisering en informatievoorziening.

De organisatiestructuur van de Gemeenschappelijke Dienst is in 2008 niet gewijzigd ten opzichte van 2007.

FACULTEITEN

Het onderwijs aan de HKU is verdeeld over vijf faculteiten: Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving, Faculteit Kunst en Economie, Faculteit Kunst, Media & Technologie, Faculteit Muziek en Faculteit Theater. Hier volgen de belangrijkste ontwikkelingen op bestuurlijk en organisatorisch niveau per faculteit.

Overzicht van de interne organisatiestructuur van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

In 2008 is op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving een vacature ontstaan voor de functie van voorzitter van het faculteitsbestuur. Om deze vacature te ondervangen, is er een interim bestuur samengesteld. De sollicitatieprocedure heeft tot nog toe geen nieuwe bestuursvoorzitter opgeleverd. Het interim bestuur blijft daarom voorlopig functioneren.

De faculteit heeft in 2008 een professionaliseringslag gemaakt op bestuurlijk en organisatorisch niveau. Op bestuurlijk niveau is dit tot uitdrukking gekomen in het verduidelijken van de functies binnen het faculteitsbestuur, zodat er geen dubbelrollen meer voorkomen. Op organisatorisch niveau heeft de faculteit geïnvesteerd in het opzetten van een Bureau Onderwijs en een centraal tutoraat. Door het samenbrengen van onderdelen die eerst versnipperd waren over de faculteit, is de efficiëntie en de duidelijkheid binnen de organisatie toegenomen. Ook in 2009 zal dit een aandachtspunt blijven.

Met het oog op een verdere implementatie van project-onderwijs op de HKU, heeft de faculteit zich gericht op het verbeteren van de inzet van het facultaire projectenbureau. Hierdoor is in 2008 een groot aantal interessante praktijkprojecten van externe opdrachtgevers verworven en is de samenwerking met het werkveld verstevigd. Dit krijgt in 2009 een vervolg, onder meer door het organiseren van werkveldconferenties.

Faculteit Kunst en Economie

De Faculteit Kunst en Economie werkt met een eenhoofdig bestuur. In 2008 is ter ondersteuning van het bestuur een bestuursmedewerker (0,4 fte) aangenomen. Deze functie is gecombineerd met de functie voor medewerker Onderwijs, Onderzoek & Kwaliteitszorg (0,5 fte).

Door de groei van het aantal studenten, het programma-management van het COCI-programma (zie hoofdstuk Onderwijs onder 'Projectonderwijs') en de groei van het aantal projecten van de faculteit ontstond er een behoefte aan extra mankracht. Dit heeft in 2008 geresulteerd in zowel tijdelijke als structurele uitbreiding van het personeelsbestand met een administratief medewerker voor de onderwijsbalie, een programmaleider voor het COCI-traject, een uitbreiding van de functie van het hoofd Xchange Projects (projectenbureau) mede ten behoeve van alumni-relaties en commerciële kennisdiensten en de aanstelling van een junior communicatiemedewerker om een aantal communicatietrajecten vlot te trekken.

Tegelijk met de groei van het aantal medewerkers heeft de faculteit geïnvesteerd in een kwaliteitsverbetering van het personeel. Zo hebben staf en docenten op uiteenlopende onderwerpen scholing en training gekregen, hebben alle hoofddocenten hun didactische aantekening behaald en zijn de hoofden van de afdelingen gecoached ten behoeve van het ontwikkelen van hun relatief nieuwe functies. Daarnaast is een kerndocent gestart met de Master of Arts in Arts Management. Zodra de docent de titel heeft behaald, beschikken alle kerndocenten over een mastertitel. Een faculteitbreed strategietraject heeft, onder begeleiding van het Lectoraat Kunst en Economie, in een aantal maanden tijd mede geleid tot de ontwikkeling van het huidige facultaire ontwikkelingsplan 2009-2012.

In 2009 zet de faculteit verder in op het verbeteren van de kwaliteit van het personeel. Zo krijgen de docenten van de Master of Arts in Arts Management extra training in het lesgeven in het Engels en in onderzoeksmethodieken. De managementkwaliteiten van de hoofden worden verder doorontwikkeld, alle vaste docenten moeten de basiskwalificaties halen (didactische aantekening en mastergraad) en de functieafbakening binnen de faculteit worden aangescherpt.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

De Faculteit Kunst, Media & Technologie (KMT) is met succes bezig om van onderzoek een tweede kernactiviteit van de faculteit te maken. Hiervoor worden grote projecten binnengehaald. Dit vereist een professionalisering van de projectorganisatie en een wijziging of herformulering van de bestaande rollen. De faculteit heeft hiervoor in 2008 veel ruimte vrijgemaakt. Dit wordt vervolgd in 2009. De faculteit heeft in 2008 veel geïnvesteerd in het verbeteren van de personeelsvoorzieningen. Zo is er een medewerkersboek gepubliceerd dat nieuwe medewerkers wegwijs maakt op KMT. Verder is de controle op de facturen van factuurdocenten aangescherpt. Voor 2009 zet de faculteit in op het verbeteren van de kwaliteit van het personeel en het personeelsbeleid, onder meer door interne en externe trainingen op verschillende gebieden, het uitbreiden van de standaard functiebeschrijvingen met de voor die functie geldende, specifieke taken en het verbeteren van de procedure van functionerings- en beoordelingsgesprekken.

De Faculteit Kunst, Media & Technologie heeft in 2008 veel aandacht besteed aan de externe profilering van de faculteit. De eindexamenexpositie is voor het eerst buitenshuis georganiseerd, namelijk in het Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum. Hierdoor was het eindexamenwerk duidelijker zichtbaar in de buitenwereld. KMT-medewerkers die zich veel bezighouden met de productie van publicaties, de organisatie van en deelname aan evenementen, het beheren van externe relaties en de online representatie van KMT zijn onder de vlag 'Binnenstebuiten' effectiever gaan samenwerken. Zo worden de verschillende onderdelen van de externe profilering beter op elkaar afgestemd en is er tegelijkertijd een centraal loket ontstaan waarin iedereen binnen KMT terecht kan voor advies en ondersteuning op het gebied van externe profilering. Daarnaast heeft KMT zich uitgebreid laten zien op congressen, symposia, nationale en internationale festivals, concerten en competities. In 2009 wordt er verder gewerkt aan het verbeteren van de zichtbaarheid, zowel binnen het werkveld als op nationaal en internationaal niveau.

Faculteit Muziek

2008 was op bestuurlijk en organisatorisch niveau een rustig jaar voor de Faculteit Muziek. Hierdoor ontstond er ruimte voor de faculteit om zich op nieuwe samenwerkingsvormen met externe partijen te richten. Zo is er met conservatoria van Tilburg, Maastricht en Den Haag bekeken of er gezamenlijk gewerkt kan worden aan het ontwikkelen van nieuwe ideeën op het gebied van onderwijsvormen. Dit traject zit nog in de initiatiefase, maar in 2009 worden met het oog hierop enkele studiedagen en seminars georganiseerd voor docenten en staf van deze conservatoria. Met Kunstfactor is er samengewerkt aan het opzetten van een post-hbo cursus Koördirectie. Deze cursus is in oktober 2008 gestart met 12 studenten. Met vijf organisaties (Kunstfactor, Europa Cantat, Zimihc, het UCK en Kunst Centraal) is een groot kinderkoorproject georganiseerd. Dit zal in april 2009 uitmonden in drie voorstellingen in Vredenburg-Leidscherijn met circa 900 kinderen, drie solisten en een ensemble. De gesprekken voor een tweede editie zijn inmiddels gestart.

Ook in 2009 zal de faculteit zich richten op samenwerkingsprojecten. Zo wordt er met de Faculteit Theater gewerkt aan initiatieven op het gebied van muziektheater en community arts. Daarnaast zal de faculteit zich in 2009 richten op het verbeteren van de interne communicatie (onder andere door het aanstellen van een bestuurssecretaris) en op het beter zichtbaar maken van de sterke punten van de faculteit (zoals de meerwaarde van groepslessen als aanvulling op de individuele lessen van de faculteit).

Faculteit Theater

Het bestuur van de Faculteit Theater heeft in 2008 het 'Profiel 2012' ontwikkeld. In dit profiel zet het bestuur de ontwikkelingsplannen voor de jaren 2009-2012 uiteen. In deze periode zal de nadruk liggen op de thema's transdisciplinariteit, interactiviteit, engagement en werken in context. Daarmee wil de faculteit nauw blijven aansluiten op ontwikkelingen in het werkveld en de maatschappij. Dit proces heeft niet alleen onderwijsinhoudelijke, maar ook organisatorische gevolgen. In 2009 richt de faculteit zich daarom op het vertalen van dit profiel naar de benodigde organisatiestructuur, het personeelsbeleid, het financieel beleid, de huisvesting en het internationaliseringsbeleid. Daarnaast zal er gewerkt worden aan het verbeteren van de interdisciplinariteit en efficiency van de verschillende organisatieonderdelen.

In 2008 heeft de faculteit de randvoorwaarden voor het geven van onderwijs verbeterd. De organisatie van gemeenschappelijke curriculumonderdelen (zoals de Winterakademie en het theorieprogramma) is verplaatst van de schools naar het facultaire Bureau voor Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg. Het nieuwe hoofd onderwijszaken heeft een uitgebreidere taakomschrijving gekregen die vooral gericht is op geïntegreerde onderwijsdoelen en onderwijsontwikkeling. Hiermee krijgen de schools meer ruimte om het onderwijs te verbeteren, worden medewerkers ontlast en komt er bij (hoofd)docenten meer ruimte voor innovatie. Daarnaast heeft de faculteit geïnvesteerd in het vernieuwen van softwaresystemen om de duidelijkheid en efficiency van de interne communicatie en archivering te verbeteren.

De faculteit heeft in 2008 ingezet op een sterkere profilering, onder meer door het voeren van een opvallende eindexamen-campagne en het publiceren van een prikkelend jaarboek, dat ingezet wordt als relatiegeschenk. Ook heeft de faculteit geïnvesteerd in haar positie in het Utrechtse werkveld. Samen met diverse Utrechtse groepen is, met het oog op de nieuwe subsidierondes van het ministerie, de provincies en de gemeente, gewerkt aan een profilering van de Utrechtse theatersector. Hierdoor zijn de relaties met de gezelschappen versterkt en afspraken gemaakt over concrete projecten en de doorstroom van alumni. Dit wordt in 2009 verder uitgewerkt.

CENTRUM VOOR INTERCULTURELE STUDIES

Het Centrum voor Interculturele Studies (CIS) stimuleert de interculturele competenties van de HKU door het doen van onderzoek, het initiëren en ondersteunen van innovatieve projecten en door het bevorderen van kenniscirculatie rondom culturele diversiteit. Sinds 2008 valt het CIS onder de dagelijkse leiding van het bestuur van de Faculteit Theater. Het CIS heeft zich in 2008 met name gericht op kennisontwikkeling en kennisdeling binnen het thema 'Talentontwikkeling en Diversiteit'. Hier volgen de belangrijkste projecten van 2008.

De vmbo jongere als maker van kunst

In het kader van dit project hebben drie onderzoekers van de HKU in 2008 zes interdisciplinaire praktijkprojecten gevolgd. Zij zullen aan de hand van de resultaten van dit onderzoek de bouwstenen van creatieve processen met vmbo jongeren formuleren en verwerken in een speciale site. Deze site wordt daarna als leermiddel ingezet voor de educatieve opleidingen. De HKU heeft met dit project op het Nationaal Onderwijs Congres de tweede prijs in het kader van 'Onderwijsvernieuwing 2008' gewonnen.

Creatieve Stad en diversiteit

Naar aanleiding van het project 'Landmarks in Overvecht' binnen het thema 'Creatieve Stad en diversiteit' is door alumni van de HKU-afstudeerrichting Urban Interior Design het bureau HIK opgericht. HIK richt zich op het realiseren van ontwerpen van openbare ruimten in zogenaamde krachtwijken, met behulp van een diversiteit van bewoners. CIS heeft HIK dit jaar ondersteund om zijn aanpak nationaal en internationaal te presenteren. HIK heeft een vervolgproject voor Overvecht ontwikkeld, waaraan vierdejaars Beeldende Kunst en Vormgeving interdisciplinair hebben meegewerkt: De ontwerpgarage.

Diversity of Talents

Binnen het traject 'Utrecht stad voor jong en divers Talent' werkt het CIS, samen met Mira Media, aan kennisdeling over het ontwikkelen van jong talent met dubbele culturele bagage. Dit heeft in 2008 geleid tot de Culturele Zondag: NoLabel, waar jong en divers talent zich kon tonen, en de aansluitende expertmeeting Diversity of Talents: NoLabel. Op deze bijeenkomst, met 176 deelnemers, zijn acht aanbevelingen geformuleerd voor de Raad voor Cultuur en het culturele veld zelf. Deze zijn in ontvangst genomen door Els Schwaab, voorzitter van de Raad voor Cultuur.

In het kader van Diversity of Talents heeft het CIS een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een zij-instroomtraject voor de opleiding Docerend Theatermaker. Dit traject start in januari 2009 en wordt door het CIS ondersteund.

'Utrecht stad voor jong en divers Talent' wordt in 2009 afgerond met een publicatie in de reeks van het lectoraat Theatrale Maakprocessen. Zie voor meer informatie ook www.diversityoftalents.com

Activiteiten in 2009

In 2009 zal het CIS zich onder meer bezighouden met:

- een conferentie voor de drie lerarenopleidingen van de HKU, waarin de kennis die is opgedaan in het project "de vmbo jongere als maker van kunst" wordt gedeeld met HKU-studenten, HKU-docenten en professionals uit het werkveld.
- het monitoren van de uitvoering van de ambitie-agenda culturele diversiteit 2009, die in 2008 is opgesteld in overleg met de faculteiten Theater en Kunst en Economie. Hierin worden ambities uitgewerkt op het gebied van de toegankelijkheid van het onderwijs, de inhoudelijke ontwikkeling en de onderzoeksmatige kant van culturele diversiteit in de desbetreffende discipline.
- het uitvoeren van het muziek-educatieve deel van een effectonderzoek rond het project *Music Matters* in opdracht van de gemeente Rotterdam.
- het formuleren van een voorstel voor meerjarig diversiteitsbeleid en -onderzoek in het kader van het HKU Instellingsplan 2009-2012.

MEDEZEGGENSCHAP

Centrale Medezeggenschapsraad

Voor de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) heeft 2008 in het teken gestaan van ingrijpende wijzigingen in haar werkwijze. Hierbij is door de inzet van de CMR, het College van Bestuur en met hulp van externe coaching een efficiënte en positieve samenwerking ontstaan. De raad telt twaalf zetels. Het afgelopen jaar hebben vijf leden de raad verlaten; drie zetels hiervan zijn weer ingevuld. Twee van deze nieuwe leden zijn afkomstig uit facultaire medezeggenschapsraden.

In 2008 heeft de CMR vijftien keer regulier vergaderd en acht keer met het College van Bestuur. Deze vergaderingen hebben tot de volgende resultaten geleid:

- instemming met een nieuw Medezeggenschapsreglement
- instemming met het model Onderwijs- en Examenregeling HKU en met de Onderwijs- en Examenregelingen KMT en K&E
- onthouding van advies over de begroting 2009

Gedurende een aantal maanden in 2008 liep er een procedure bij de externe Landelijke Commissie Geschillen Medezeggenschap Onderwijs over een interpretatiegeschil tussen de CMR en het College van Bestuur over de verkoop van twee HKU-gebouwen. De Commissie sloot zich in de uitspraak aan bij de interpretatie van het College van Bestuur.

Facultaire medezeggenschapsraden

Op 1 september 2008 liep de zittingsperiode voor de Facultaire Medezeggenschapsraad (FMR) Theater af. Een oproep voor kandidaatstelling en verlenging van de deelname van een aantal huidige leden leverde een voltallige raad op. Ook is sinds deze datum weer een (kleine) FMR ingesteld op de Faculteit Kunst, Media & Technologie. In het afgelopen jaar hebben er twee FMR/CMR bijeenkomsten plaatsgevonden. Hierin werden de FMR'en vooral geïnformeerd over o.a. de nieuwe werkwijze, het interpretatie-geschil, het medezeggenschapsreglement, het functieboek en de eventuele (her)huisvesting.

2009

In het komende jaar zet de CMR de trend van de nieuwe werkwijze door en zal de raad wederom het initiatief nemen om de belangen van de studenten en medewerkers te behartigen. Door een nieuwe opzet van de CMR, waarbij de CMR samengesteld wordt uit FMR-leden, zal dit makkelijker worden.

SAMENWERKING

De HKU speelt een actieve rol in de regio Utrecht. Deze regio levert een grote bijdrage aan het totaal aantal werkenden in de creatieve industrie. Als grootste kunsthogeschool van Nederland is de HKU daarbij een belangrijke speler. De HKU werkt bestuurlijk nauw samen met diverse gemeenten en de provincie Utrecht. Medewerkers van de HKU hebben bijvoorbeeld zitting in gemeentelijke adviescommissies op het gebied van beeldende kunst, cultuurparticipatie en podiumkunsten. Ook werkt de HKU samen met de gemeente op uiteenlopende terreinen als internationalisering, (serious) gaming, stadspromotie, studentenhuisvesting, ondernemerschap en bijvoorbeeld Utrecht als Europese Culturele Hoofdstad in 2018. De HKU onderhoudt ook nauw contact met festivalorganisaties, podia, scholen voor primair en voortgezet onderwijs, ROC's, het Utrechts Centrum voor de Kunsten, bedrijven en initiatieven. Samen met onder andere de Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht, Kamer van Koophandel, Jaarbeurs Utrecht, UMC, gemeente en provincie Utrecht is de HKU betrokken bij de Taskforce Innovatie Utrecht. Drie bijzondere initiatieven waarin de HKU in 2008 actief is geweest, worden nader beschreven: de Vrede van Utrecht, Dutch Game Garden en FreeDesignDom.

Vrede van Utrecht

De Vrede van Utrecht, een initiatief van de gemeente en provincie Utrecht, is een cultureel programma dat toewerkt naar de viering in 2013 van het feit dat de Vrede van Utrecht dan 300 jaar geleden is getekend. De HKU wil hierbij een actieve rol spelen. In 2008 heeft de stichting Vrede van Utrecht met de HKU van gedachten gewisseld over het programma. Daarnaast is op ad-hoc basis samengewerkt: de Vrede organiseerde in 2008 een aantal officiële ontvangsten waarbij de HKU een culturele bijdrage leverde. Op haar beurt ondersteunde de Vrede het internationale toneelschrijversfestival Interplay Europe 2008, dat door de HKU is georganiseerd. Het Community Arts Lab valt ook onder de Vrede van Utrecht. In 2008 is de HKU gestart met een werkgroep Community Arts, waarin alle faculteiten samenwerken aan plannen en activiteiten op het gebied van Community Art. Met vertegenwoordigers van het Community Arts Lab is besproken op welke onderwerpen de samenwerking geïntensiveerd kan worden. Dit wordt in 2009 verder uitgewerkt.

Dutch Game Garden

In juni 2008 is de stichting Dutch Game Garden (DGG) officieel gepresenteerd tijdens het NLGD Festival of Games, de grootste professionele gamesconferentie van Nederland. DGG heeft als doelstelling het bieden van concrete hulp bij de groei van de Nederlandse games industrie op nationaal en internationaal niveau. De HKU maakt deel uit van deze stichting. DGG richt zich op de gehele keten binnen de game-industrie: studenten, starters en bestaande bedrijvigheid. Daarvoor heeft de stichting verschillende middelen gecreëerd, zoals een Developers club, Game Company Incubator en een Business Center. In de Developers Clubs werken studenten van de verschillende opleidingen op het gebied van game design, media, kunst en IT in Nederland samen aan projecten. Via de Game Company Incubator helpt DGG afgestudeerden en startende ondernemers met het opzetten van hun eigen gamebedrijf en game gerelateerde business. Met de Business Centra creëert de stichting hotspots voor game development: aantrekkelijke bedrijfshuisvesting waar starters en grotere bedrijven elkaar versterken en faciliteiten kunnen worden gedeeld. Aan de Drieharingstraat in het centrum van Utrecht is het eerste Business Center vanaf de opening al per direct gevuld met innovatieve game bedrijven.

FreeDesignndom

Het programma FreeDesignndom, een nieuw samenwerkingsverband tussen verschillende designevenementen in Amsterdam en Utrecht, geeft de komende jaren meer gezicht aan wat er gebeurt op het gebied van design en mode in Nederland. Als partner in Utrecht Manifest, het tweejaarlijkse cultuurevenement in en rond de stad Utrecht, is de HKU betrokken bij FreeDesignndom. In 2008 droeg de HKU aan Freedesignndom bij met de eindexamenexpositie van de Faculteit Kunst, Media & Technologie en met DARE, het Dutch Artistic Research Event van de masterstudenten van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving. In 2009 zal de nadruk van FreeDesignndom meer op Utrecht liggen, met programmaonderdelen die zich in het bijzonder in de wijk Hoograven afspelen, zoals een game, een muzieklab en een expositie.

SUBSIDIES**SIA/RAAK**

Binnen de regeling RAAK-PUBLIEK van de Stichting Innovatie Alliantie (SIA) is vanuit het lectoraat Theatrale Maakprocessen de projectaanvraag 'Art-professionals in transdisciplinaire kunstprojecten' gehonoreerd. In de periode januari 2009 tot en met december 2010 wordt theoretisch en praktijkgericht onderzoek gedaan naar nieuwe vormen van (transdisciplinair) theater. Projecten en producten die ontwikkeld worden door Huis en Festival a/d Werf, YO! Opera en V2, worden onderzocht, geanalyseerd en verder ontwikkeld. De bevindingen hiervan zullen onder andere door middel van lezingen, expertmeetings en publicaties onder de aandacht van een breder publiek worden gebracht.

De aanvraag 'Artistieke Kennisproductie' van het Lectoraat Artistiek Onderzoek, met als partners Expodium en Casco, is ook positief gewaardeerd en van start gegaan. In dit project wordt vanuit het perspectief van de maker onderzoek gedaan naar de manier waarop verschillende presentatiemethoden bijdragen aan de totstandkoming van artistieke kennisproductie. Deelnemende partijen in dit onderzoek zijn de Universiteit Utrecht, het Centraal Museum, het Universiteitsmuseum en Toonkamer (voorheen Dutch Design Centre).

Daarnaast liepen in 2008 de reeds gestarte SIA/RAAK projecten 'De vmbo jongere als maker van kunst' en 'Bouwinnovatie, Design als Tool' door. Deze projecten lopen in 2009 af.

COCI

In 2008 heeft de HKU een subsidie binnengehaald voor het programma 'HKU: Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie' (COCI). Deze subsidie valt binnen het programma Leren Ondernemen van SenterNovem en het Ministerie van OCW. Door middel van het COCI-programma wil de HKU cultureel ondernemerschap bij haar studenten stimuleren. Meer informatie over COCI is te vinden in het hoofdstuk Onderwijs onder 'Projectonderwijs'.

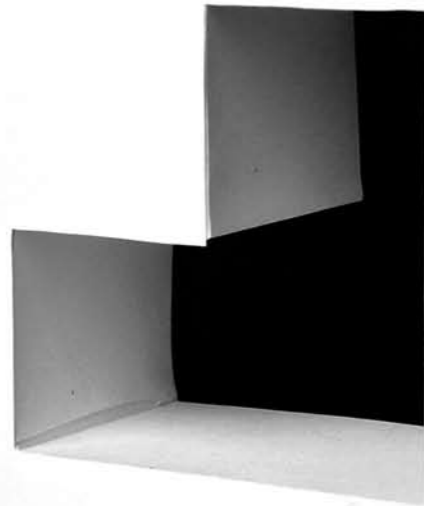
Creative Co-Makership

Dit initiatief van Kunstenaars & Co en Kunst & Zaken, waarin de HKU met de Willem de Kooning Academie en Artez als pilot deelneemt, biedt hulp aan het kunstvakonderwijs om het ondernemerschap op te nemen in de onderwijsprogramma's. De 'Creative Co-makers' gingen aan de slag met de vraag 'Hoe creëer je een beter beroepsperspectief voor studenten in het kunstvakonderwijs?'. Met de genoemde drie kunsthogescholen zijn Communities of Practice (CoP's) opgericht, waarin faculteiten plannen ontwikkelen om ondernemerschap een blijvende plaats te geven in het onderwijs. Gelijktijdig is er een expertisecentrum opgericht, als schakel tussen de CoP's, andere onderwijsinstellingen en het werkveld. Het programma zal verlengd worden tot het eind van het academisch jaar 2008-2009.

Pieken in de Delta

In 2008 zijn de aanvragen die zijn ingediend bij de Pieken in de Delta Regeling van het Ministerie van Economische Zaken gehonoreerd. Het project Game Valley, met een bijdrage van het lectoraat Art and Technology, is van start gegaan. Rond het project Creative Xcellerator, waarin naast de HKU ook de Taskforce Innovatie Utrecht en de Hogeschool Utrecht een rol spelen, is het hele jaar nog veel te doen geweest vanwege het toetsen van staatssteun. Eind 2008 zag het er echter naar uit dat de beschikking voor dit project ook binnen afzienbare tijd zal worden verstrekt. Het project kan dan in de loop van 2009 starten.

ONDERWIJS

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is een veelzijdige instelling voor hoger kunstonderwijs. De HKU biedt negen bacheloropleidingen aan in zeven interessegebieden: Beeldende Kunst, Games en Interactie, Kunstmanagement, Media, Muziek, Theater en Vormgeving. Binnen deze interessegebieden heeft de HKU 44 afstudeerrichtingen. Daarnaast biedt de HKU verschillende basis-/vooropleidingen en masteropleidingen aan. Door samen te werken met de Universiteit Utrecht, de Open University in Londen en de University of Bournemouth heeft de HKU post-graduate opleidingen en trajecten van verschillend niveau gerealiseerd, van masters tot research degrees.

OPLEIDINGENAANBOD

De HKU houdt scherp in de gaten aan welke kennis en competenties op kunstgebied er in de maatschappij en het werkveld behoefte is. Zo wordt continu bekeken of het aanbod van de HKU actueel en relevant is of bijgesteld moet worden.

In 2008 zijn er, naar aanleiding van een gesignaleerde behoefte in het werkveld, drie nieuwe afstudeerrichtingen van start gegaan: Composition and Sound Design for Adaptive Systems (Bachelor of Music), Game Art (Bachelor of Art and Technology) en een deeltijdvariant van de opleiding Docent Muziek (Bachelor of Education in Music). De eerste twee afstudeerrichtingen worden aangeboden op de Faculteit Kunst, Media & Technologie, de derde op de Faculteit Muziek.

In 2008 zijn er geen afstudeerrichtingen opgeheven.

Bekostigd opleidingsaanbod: afstudeerrichtingen per bachelor en master

In het onderstaande overzicht is weergegeven welke bekostigde opleidingen de HKU in 2008 aanbod en welke afstudeerrichtingen binnen elke opleiding gevolgd konden worden.

CROHO	Titel + afstudeerrichtingen	Faculteit
39110	Bachelor of Fine Art (vt)	Beeldende Kunst en Vormgeving
39111	Bachelor of Design (vt)	
	• 3D Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Fashion Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Graphic Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Illustration	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Industrial Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Intelligent Product Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Interior Architecture	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Photography	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Urban Interior Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
	• Audiovisual Media	Kunst, Media & Technologie
	• Animation	Kunst, Media & Technologie
	• Image and Media Technology	Kunst, Media & Technologie
	• Theatre Design	Theater
34739	Bachelor of Music (vt)	
	• Klassieke Muziek en Historische Instrumenten	Muziek
	• Jazz & Pop	Muziek
	• Composition for the Media	Kunst, Media & Technologie
	• Composition Electronic Music	Kunst, Media & Technologie
	• Composition and Music Production	Kunst, Media & Technologie
	• Composition and Music Technology	Kunst, Media & Technologie
	• Composition and Sound Design for Adaptive Systems	Kunst, Media & Technologie
	• Music Production and Performance	Kunst, Media & Technologie
	• Music Technology and Performance	Kunst, Media & Technologie
44739	Master of Music (vt)	Muziek/Kunst, Media & Technologie
34860	Bachelor of Theatre (vt)	
	• Acting	Theater
	• Theatre and Education (docerend theatermaker)	Theater
	• Writing for Performance	Theater
34713	Bachelor of Art and Technology (vt)	
	• 3D Computer Animation and Visual Effects	Kunst, Media & Technologie
	• Audio Design	Kunst, Media & Technologie
	• Digital Media Design	Kunst, Media & Technologie
	• Digital Video Design	Kunst, Media & Technologie
	• Game Art	Kunst, Media & Technologie
	• Game Design and Development	Kunst, Media & Technologie
	• Interaction Design	Kunst, Media & Technologie
	• Sound Design	Kunst, Media & Technologie
	• Design for Virtual Theatre and Games	Theater

CROHO	Titel + afstudeerrichtingen	Faculteit
34951	Bachelor of Art and Economics (vt)	
	• Event Management	Kunst en Economie
	• Media Management	Kunst en Economie
	• Music Management	Kunst en Economie
	• Theatre Management	Kunst en Economie
	• Visual Art and Design Management	Kunst en Economie
39100	Bachelor of Education in Visual Art and Design (vt/dt)	
	• Docent Beeldende Kunst en Vormgeving	Beeldende Kunst en Vormgeving
39112	Bachelor of Education in Music (vt/dt)	
	• Docent Muziek	Muziek
34745	Bachelor of Education in Theatre (vt)	
	• Docent Theater	Theater
70044	Master Kunsteducatie*	Interfacultair

* Gedurende 2008 had deze master de status 'onbekostigd'. Inmiddels heeft de minister van OCW besloten de master te bekostigen met terugwerkende kracht per september 2007.

Onbekostigd opleidingsaanbod

Het onderstaand overzicht geeft de onbekostigde opleidingen aan de HKU weer. Het betreft hier masteropleidingen die worden verzorgd in samenwerking met de Open University in Groot-Brittannië. Ze voldoen daarmee aan de Britse academische standaarden.

Titel + afstudeerrichting	Faculteit
European Media Master of Arts	
• Game Design and Development	Kunst, Media & Technologie
• Interaction Design	Kunst, Media & Technologie
• Digital Media Design	Kunst, Media & Technologie
• Digital Video Design	Kunst, Media & Technologie
• Image Synthesis and Computer Animation	Kunst, Media & Technologie
• Sound and Music Production	Kunst, Media & Technologie
• Sound and Music Technology	Kunst, Media & Technologie
• Composition in Contexts	Kunst, Media & Technologie
Master of Arts in Arts Management	Kunst en Economie
Master of Arts in Design	
• Fashion Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
• Interior Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
• Urban Interior Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
• Editorial Design	Beeldende Kunst en Vormgeving
Master of Arts in Fine Art	Beeldende Kunst en Vormgeving

vt = voltijd dt = deeltijd

ONDERWIJS- ONTWIKKELING

De HKU besteedt veel zorg aan het actueel houden en verbeteren van haar onderwijs en het voorbereiden van studenten op werkvelden die voortdurend in beweging zijn. Zo blijven de opleidingen aansluiten op de ontwikkelingen in de verschillende kunsten en op de verschillende beroepspraktijken. Tevens streeft de HKU er continu naar de rendementen van de opleidingen te optimaliseren. Voor 2008 hebben de verschillende faculteiten de volgende doelen gesteld en uitgewerkt op het gebied van onderwijsontwikkeling.

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

Doelen 2008

De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft in 2008 ingezet op:

- een meerjarig traject om de studeerbaarheid te verbeteren
- het verbeteren van de doorstroom en daarmee het verminderen van de uitval
- het vernieuwen van de organisatiestructuur van de opleiding Design, waardoor er meer samenhang tussen de negen afstudeerrichtingen van deze opleiding ontstaat.

Resultaten

De verbetering van de studeerbaarheid is zichtbaar geworden in het meer in evenwicht brengen van de studielasttabellen van de negen verschillende afstudeerrichtingen van Design. Hierdoor is er meer samenhang ontstaan tussen de studieprogramma's en zijn vakken beter op elkaar afgestemd. Dit verbetertraject loopt door in 2009.

Voor het verbeteren van de doorstroom en het verminderen van de uitval is een sterkere inzet van het tutoraat van groot belang geweest. Een eerste analyse van de cijfers wijst erop dat de uitval vermindert. Op de faculteit is afgesproken dat 10% van de budgettaire ruimte van de opleidingen besteed wordt aan het tutoraat. Hierdoor zal het tutoraat ook in 2009 beter in staat zijn om de opleidingen te ondersteunen. Daarmee krijgt het tutoraat een prominenter rol in het bijhouden van de doorstroom, in het voorkomen van uitval en in het tegengaan van studievertraging.

De opleiding Design, die bestaat uit negen verschillende afstudeerrichtingen, is in 2008 anders ingericht. Er is één hoofd gekomen dat eindverantwoordelijk is en de opleiding

coördineert. Daarnaast zijn er per afstudeerrichting een of twee hoofddocenten die de afstudeerrichting inhoudelijk aansturen. Door deze structuur is er meer overzicht over de verschillende afstudeerrichtingen en kunnen die beter op elkaar worden afgestemd. Ook schept het ruimte voor het opzetten van nieuwe afstudeerrichtingen of het verder ontwikkelen van de bestaande.

Doelen 2009

Naast de bovengenoemde, doorgaande ontwikkelingen heeft de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving zich voor 2009 ten doel gesteld om

- een masteropleiding Interieur Architectuur te ontwikkelen.
- de afstudeerrichting Urban Interior Architecture door te ontwikkelen tot een volwaardige afstudeerrichting
- twee lectoraten in te stellen die gericht zijn op artistieke verdieping: een lectoraat ontwerpen in context (specifiek voor de opleiding Design) en een lectoraat kleur en vorm (facultair).

Faculteit Kunst en Economie

Doelen 2008

De Faculteit Kunst en Economie heeft in 2008 gewerkt aan het realiseren van de volgende doelen:

- het in gang zetten van een traject van verdieping in de afstudeerrichtingen
- het doorontwikkelen van projectonderwijs, met in 2008 een focus op de afstudeerrichting Visual Art and Design Management
- het verder verdiepen van het programma van de Master of Arts in Arts Management.

Resultaten

De afstudeerrichtingen van de Faculteit Kunst en Economie hebben meer diepgang gekregen doordat zij niet meer beginnen in het tweede jaar, maar in blok vier van het eerste jaar. Daarnaast is in samenwerking met de Faculteit Kunst, Media & Technologie het profiel en het programma van Media Management sterk verbeterd. Alle relevante basiskennis van Event Management is vastgelegd in het landelijk uitgegeven studieboek 'Basisboek Eventmanagement'.

Uit reacties van studenten en hoofddocenten blijkt dat de diepgang is toegenomen, maar dat die nog sterker zou mogen. In 2009 wordt dit traject daarom voortgezet, onder meer door het aanscherpen van de profielen van de afstudeerrichtingen en het vertalen daarvan naar specifieke kennisontwikkelingsvragen.

Het projectonderwijs is met name voor studenten Visual Art and Design Management versterkt. Alle vierdejaars studenten hebben deelgenomen aan interdisciplinair projectonderwijs op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving. Daarnaast hebben alle derdejaars van dezelfde afstudeerrichting deelgenomen aan monodisciplinair projectonderwijs op de Faculteit Kunst en Economie.

Het projectonderwijs zal in 2009 verder worden doorontwikkeld, onder andere door een volledige afstemming van onderwijsprojecten op de aangescherpte profielen van de afstudeerrichtingen. Daarnaast worden er voor de verschillende afstudeerrichtingen nieuwe mogelijkheden gecreëerd voor multidisciplinaire samenwerking met andere opleidingen (bijvoorbeeld Event Managers bij de Faculteit Theater).

Het programma van de Master of Arts in Arts Management (MA AM) is in 2008 op een aantal punten sterk verbeterd. Zo heeft de inzet van Kunst en Economie-lector Giep Hagoort als Academic Chair van de master het kennisniveau van de studenten verhoogd. De noodzaak tot deze verhoging kwam mede voort uit een gestagneerde ontwikkeling van het projectonderwijs in de MA AM. In 2009 wordt daarom onder meer hard gewerkt aan alternatieve vormen van confrontaties met de beroepspraktijk, waarin managementstudenten zich kunnen ontwikkelen op masterniveau.

Doelen 2009

Voor 2009 richt de Faculteit Kunst en Economie zich naast voorgenoemde trajecten op:

- het aanscherpen van de profielen van de afstudeerrichtingen en het toetsen daarvan in het werkveld
- het doorlichten van het bachelorprogramma, onder andere op basis van deze aangescherpte profielen, en het doorvoeren van verbeteringen in het onderwijsprogramma
- het verbeteren van de programma's van de Master of Arts in Arts Management en de Master Kunsteducatie, zodat de student tot een inhoudelijk sterkere reflectie op leerervaringen in praktijksettings (zoals projectonderwijs) kan komen.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

Doelen 2008

De Faculteit Kunst, Media & Technologie (KMT) heeft in 2008 de volgende doelen verwezenlijkt:

- de ontwikkeling van een didactisch model voor de opleidingen
- een uitbreiding van het aanbod aan opleidingen en afstudeerrichtingen
- curriculumhierzieningen in de bachelortrajecten, met name voor het eerste en tweede jaar, en de Master of Music.

Resultaten 2008

De ontwikkeling van het didactisch model heeft zich in 2008 vooral toegespitst op de afstudeertrajecten van de Graduate School (alle vierdejaars programma's en de European Media Master of Arts). In 2009 wordt dit didactisch model verder ontwikkeld voor het eerste en tweede jaar en de stage.

Het onderwijsaanbod van de Faculteit Kunst, Media & Technologie is uitgebreid met de afstudeerrichtingen Composition and Sound Design for Adaptive Systems (Bachelor of Music) en Game Art (Bachelor of Art and Technology).

De curricula van alle afstudeerrichtingen binnen de School of Art and Technology zijn, met het oog op de interdisciplinaire projecten in de laatste studiefase, herzien en beter op elkaar afgestemd. Tevens is er een begin gemaakt met een zelfde proces voor de afstudeerrichtingen binnen de School of Media & Technology. Dat wordt in 2009 vervolgd. In samenwerking met de Faculteit Kunst en Economie is het programma van de afstudeerrichting Media Management verbeterd. Tot slot is in samenwerking met de Bournemouth University een nieuwe curriculum opgesteld voor de KMT-specialisaties binnen de Master of Music.

Doelen 2009

De belangrijkste doelen voor de Faculteit Kunst, Media & Technologie voor 2009 zijn:

- het vervolgen van het ontwikkelingstraject van het didactisch model, nu voor het eerste en tweede jaar en de stage.
- de ontwikkeling van een onderzoeksinstrumentarium en bijbehorende didactiek voor het onderwijs in onderzoek en ontwerpen

- de voortgang van de curriculumherziening van de afstudeer-richtingen binnen de School of Media & Technology
- de ontwikkeling van een onderwijsaanbod en bijbehorende didactiek voor het opleiden tot ondernemende professionals en professionele ondernemers.

Faculteit Muziek

Doelen 2008

De Faculteit Muziek richtte zich in 2008 op:

- het realiseren van een groei van de studentenaantallen op de faculteit
- het actualiseren van de beschrijvingen van onderwijs-eenheden van de Bachelor of Music en de Bachelor of Education (Docent Muziek)
- het benoemen van een nieuwe lector in een nieuw lectoraat.

Resultaten

Een deel van het curriculum op het conservatorium wordt bepaald door de keuze van het te spelen repertoire. Hiervoor is een goede balans tussen de benodigde instrumenten van belang. Een groei van de studentaantallen was gewenst om deze balans te verbeteren. Tevens was een groei nodig om de groepen op de juiste grootte te krijgen voor efficiënt onderwijs. De studentenaantallen van de Faculteit Muziek zijn met 10% gegroeid. Deze stijging komt zowel voor rekening van de Bachelor of Music als voor de Master of Music. De hoeveelheid studenten is hiermee op het gewenste niveau gekomen. Voor 2009 zet de Faculteit Muziek dan ook in op het behouden van deze studentenaantallen.

In 2008 zijn de beschrijvingen van alle onderwijseenheden geactualiseerd. Daarmee is het proces nog niet ten einde. In 2009 wordt gewerkt aan het verbeteren van de toegankelijkheid en het gebruik van deze beschrijvingen.

Met de aanstelling van de wereldberoemde sopraan Charlotte Margiono als lector aan de Faculteit Muziek is het lectoraat Communicating Music van start gegaan. De komende jaren zal Margiono met docenten van de faculteit onderzoek doen naar de communicatieprocessen die musici gebruiken om hun muziek over het voetlicht te brengen. In 2009 zal de werkwijze en invulling van het lectoraat verder worden uitgewerkt.

Doelen 2009

Naast de bovengenoemde trajecten richt de Faculteit Muziek zich in 2009 op:

- het behalen van de accreditatie voor de opleiding Bachelor of Music en de opleiding Bachelor of Education
- het geven van kwaliteitsimpulsen aan zeven specifieke secties/onderwerpen binnen de faculteit, namelijk aan: zangers klassiek, zangers jazz & pop, de afdeling Historische instrumenten, de vocale ontwikkeling van alle studenten, de educatieve ontwikkeling van studenten en de ondernemende musicus
- het verbeteren van de communicatie over het onderwijs.

Faculteit Theater

Doelen 2008

De Faculteit Theater heeft zich in 2008 gericht op de ontwikkeling van de faculteit als expertisecentrum op het gebied van:

- interdisciplinaire en multimediale theatrale maakprocessen
- cultureel ondernemerschap
- culturele en maatschappelijke diversiteit.

Resultaten

Interdisciplinaire en multimediale theatrale maakprocessen worden onderzocht door het Lectoraat Theatrale Maakprocessen. De resultaten daarvan vinden hun weerslag in het onderwijs. Zo heeft de lector samen met het hoofd Theatre and Education een module Methodiek Interdisciplinaire Maakprocessen aangeboden in de Master Kunsteducatie. Daarnaast heeft het lectoraat bijgedragen aan de deskundigheidsbevordering van docenten die interdisciplinaire maakprocessen coachen. Ook zijn er voorbereidingen getroffen voor het grote interdisciplinaire project 'Jessica' in januari 2009. Daaraan werken alle eerste en tweedejaars en een deel van de derdejaars van de faculteit mee. In 2009 zullen interdisciplinaire projecten worden opgenomen in de curricula van alle opleidingen.

Mede naar aanleiding van het COCI-traject (zie onder 'Project-onderwijs' elders in dit hoofdstuk) is de faculteit begonnen met het opzetten van een leerlijn ondernemerschap. Hiermee wil de faculteit zowel de kennis en vaardigheden op dit gebied vergroten als de houding ten opzichte van ondernemen positief beïnvloeden. Ondernemerschap wordt opgenomen in alle bachelorprogramma's op de faculteit. In het onderwijsprogramma van het eerste en tweede jaar zijn speciale modules

opgenomen waarin de studenten zich oriënteren op de beroepspraktijk. De bestaande modules op dit gebied in het derde en vierde jaar zijn vernieuwd en aangepast aan de nieuwe doelstellingen. Studenten van de faculteit worden intensiever in contact gebracht met het werkveld doordat zij minimaal een keer in hun studie een project moeten uitvoeren voor een externe opdrachtgever. De competenties voor cultureel ondernemerschap worden in 2009 verder doorgevoerd in alle curricula.

In het kader van het bevorderen van de culturele en maatschappelijke diversiteit heeft de opleiding Docerend Theatermaker een zij-instroom traject ontwikkeld voor jongeren met dubbele culturele bagage. De instroom van deze jongeren in de reguliere theateropleidingen bleef achter. In samenwerking met theatergroepen die zich richten op jongeren met een dubbele culturele achtergrond is een groep jonge theatermakers-autodidacten via een uitgebreide procedure gescout, geselecteerd en voorbereid op de zij-instroom. Vanaf 2009 nemen deze makers (van groepen als Dox, MC, DNA, Ish en Likeminds) deel aan dit traject. Op de internationale expertmeeting NoLabel in oktober 2008 zijn de eerste ervaringen met deze aanpak aan een internationaal publiek gepresenteerd.

Doelen 2009

In 2009 richt de Faculteit Theater zich op de volgende doelen:

- het bestaande curriculum optimaliseren, onder andere met een verdere uitwerking en integratie van de leerlijn ondernemerschap in alle jaren
- het ontwerp van een nieuw curriculum op basis van het 'Profiel 2012'. Dit is door het faculteitsbestuur in december 2008 opgesteld om richting te geven aan de onderwijsontwikkeling van de komende jaren. De speerpunten hiervan zijn transdisciplinariteit, interactiviteit, engagement en werken in context
- de inrichting van een praktijkportal en professionalisering van het alumni beleid binnen het HKU-kader
- de start van de deeltijdopleiding Docent Theater.

ACCREDITATIES

Accreditaties via de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie)

In 2007 zijn de bacheloropleidingen Fine Art, Design en Education in Visual Art and Design van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving met succes gevisiteerd door de NQA (Netherlands Quality Agency). Voor alle drie de opleidingen werd een positief advies opgesteld voor de NVAO. Op basis daarvan heeft de NVAO in 2008 alle drie de opleidingen geaccrediteerd tot 31 december 2014.

In 2008 moesten twee opleidingen aan de Faculteit Theater zich extern verantwoorden. De Bachelor of Theatre (met als afstudeerrichtingen Acting, Writing for Performance en Theatre and Education) en de Bachelor of Education in Theatre (Docent Theater/Drama, voltijd- en deeltijdvariant) zijn gevisiteerd. Het positieve visitatierapport van de NQA over deze opleidingen is aangeboden aan de NVAO. Verwacht wordt dat de NVAO in 2009 positief zal beslissen en de opleiding zal accrediteren tot 31 december 2015.

Voor 2009 staan de visitaties van de Bachelor of Music en de Bachelor of Education in Music (Docent Muziek) op het programma. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2008 gestart.

Accreditaties via de Open University in Groot-Brittannië

Vier masterprogramma's van de HKU vallen onder de Britse academische standaarden van de Open University in Groot-Brittannië. In 2008 zijn de voorbereidingen getroffen voor de instellingsaccreditatie, die de Open University iedere vijf jaar uitvoert. Het accreditatieproces, dat in dit geval niet geldt voor de specifieke masteropleidingen maar voor de HKU als instelling, zal plaatsvinden in 2009. Tevens zijn de voorbereidingen gestart voor de revalidatie van de Master of Arts in Arts Management en de EMMA's (European Media Master of Arts) door de Open University Validation Services (OUVS). Beide validatietrajecten vinden plaats in 2009.

KWALITEITSZORG

De HKU maakt onderscheid in interne kwaliteitszorg in het kader van de onderwijsontwikkeling, en externe kwaliteitszorg in het kader van de verantwoording. Kwaliteitszorg is binnen de HKU een integraal onderdeel van de onderwijsontwikkeling. Opleidingen worden continu tegen het licht gehouden en verbeterd door onder meer gesprekken met het werkveld en met alumni, contacten met collega's in binnen- en buitenland, en evaluaties onder studenten en docenten. Daarnaast worden ook de facultaire processen, die van belang zijn voor de onderwijssteuning, scherp in de gaten gehouden en waar nodig bijgesteld. Ook de bijdragen van de lectoraten aan het onderwijs worden kritisch bekeken. Zo ontstaat een continue cyclus van verbetering die alle facetten van de onderwijspraktijk beslaat.

Wat betreft de externe verantwoording van het onderwijs heeft de HKU te maken met twee stelsels: het Nederlandse accreditatiestelsel van de NVAO en het Britse accreditatiestelsel van de OUVS.

De veranderde positie van de lectoren brengt een extra kwaliteitszorgstelsel met zich mee, namelijk het kwaliteitszorgstelsel Onderzoek van de HKO-raad. Meer hierover is te vinden in het hoofdstuk Onderzoek.

RENDEMENTEN

Alle opleidingen van de HKU kennen een strenge toelatingsselectie. Na het eerste jaar wordt door middel van het propedeuse-examen bepaald wie wel en wie niet geschikt wordt geacht voor de opleiding. Daarnaast streeft de HKU ernaar studievertraging en uitval tot een minimum te beperken. De rendementen zijn echter nog niet bij elke opleiding op het gewenste niveau. Daarom is er in 2008 op de faculteiten veel geïnvesteerd in een intensievere inzet van het tutoraat bij de begeleiding van studenten, het aanscherpen van de bindend studieadviezen, een betere selectie van getalenteerde studenten, het opzetten van mid-year assessments (bij de Faculteit Kunst, Media & Technologie) en het aanbieden van trajecten op maat voor sommige studenten met studievertraging. Uiteindelijk moet zich dit ook vertalen in hogere rendementen. Een eerste analyse lijkt te wijzen op een positief effect van deze investeringen. Het is echter nog te vroeg voor harde cijfers.

GEEN UITBESTEDING ONDERWIJS

Hoger onderwijs is een vorm van cultuuroverdracht en -ontwikkeling. In de visie van de HKU past het uitbesteden van onderwijs (outsourcing) daar niet bij. De HKU ontwikkelt zelfstandig alle aspecten van het onderwijsproces en brengt die ook in eigen beheer tot uitvoering. Er vindt geen uitbesteding van onderwijs plaats aan private organisaties of andere bekostigde instellingen. De contractrelatie met studenten is helder. De wederzijdse rechten en plichten zijn eenduidig vastgesteld in de Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) en in de reglementen en regelingen van de HKU. De contractrelatie blijft volledig in stand bij stages die zijn vastgesteld in het Onderwijs- en Examenreglement van de betreffende opleiding. Dit geldt ook wanneer HKU-studenten in het kader van een uitwisselingsprogramma een vastgesteld onderwijsprogramma volgen bij een andere erkende instelling voor hoger onderwijs in binnen- of buitenland.

PROJECTONDERWIJS

Onderwijs met een sterke focus op cultureel ondernemerschap is één van de speerpunten van het onderwijsbeleid van de HKU. Dit onderwijs krijgt al jaren gestalte in de vorm van projecten waarin studenten samenwerken aan opdrachten uit de beroepspraktijk. Om deze positie te versterken, heeft de HKU in 2007 een subsidie verworven voor het instituutsbreed doorontwikkelen van de HKU als Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie (COCI). In 2008 heeft elke faculteit een accountmanager voor het COCI-traject aangesteld. Daarnaast zijn op alle faculteiten initiatieven ontplooid om het cultureel ondernemerschap in het onderwijs te verankeren.

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving

De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft het ontwikkelen van een ondernemende houding structureel opgenomen in de leerlijnen van diverse opleidingen. Ook is het ontwikkelen van 'professional skills' opgenomen in de studielasttabellen. Daarnaast zijn docenten getraind in het goed begeleiden van vierdejaarsprojecten voor externe opdrachtgevers. Dit heeft ertoe geleid dat de studenten zich bewuster beginnen te worden van de mogelijkheden van cultureel ondernemerschap voor hun toekomstige beroepspraktijk. Het niveau van de vierdejaarsprojecten is gestegen door de betere begeleiding van de studenten door de docenten die het coachingtraject hebben doorlopen.

Faculteit Kunst en Economie

Het accountmanagement van het HKU-brede COCI-traject ligt bij deze faculteit. De Faculteit Kunst en Economie heeft de projectplannen voor de periode 2009-2011 verder uitgewerkt. Het eigen projectonderwijs van de faculteit is verder ontwikkeld door het doorlichten en bijstellen van alle onderwijsmodules ten behoeve van studenten die al tijdens hun studie een onderneming willen starten. Zestien vierdejaars studenten zijn in januari 2009 voor hun final project in het zogenaamde ondernemerslab gestart met de voorbereiding van de opstart van hun eigen onderneming. Ook is er gewerkt aan het opzetten van een boekingsbureau voor de muziekindustrie. Dit bureau start per 1 januari 2009 en wordt bemand door studenten Music Management.

Faculteit Kunst, Media & Technologie

De Faculteit Kunst, Media & Technologie heeft een COCI-team samengesteld dat de planning en implementatie van het cultureel ondernemerschap in alle facetten van het onderwijs begeleidt volgens de vier lijnen 'Ondernemend Professional', 'Professioneel Ondernemer', 'Onderzoek' en 'Netwerken'. Binnen deze lijnen is er in 2008 gewerkt aan het schrijven van een didactische regie voor de lijn 'Ondernemend Professional' en het trainen van de docenten van het derde jaar in het toepassen van deze didactische regie. Er is veel geïnvesteerd in de oriëntatie op de beroepspraktijk (bijvoorbeeld door lezingen van inspirerende ondernemers uit de creatieve industrie en een workshop 'Test je ondernemertalent'). Ook is er onderzoek verricht naar multidisciplinaire samenwerkingsprojecten binnen het projectonderwijs van KMT. Hierover is een publicatie verschenen. Er is een enquête gehouden onder alumni om de aansluiting van het onderwijs met het werkveld te onderzoeken. Tevens heeft de faculteit voorbereidingen getroffen voor een masterclass ondernemen, het opstellen van een 'Routekaart Ondernemen' en het opzetten van een onderzoeksmodel en -methode voor onderzoek op het gebied van ontwerpprocessen, samenwerkingsvormen en multidisciplinariteit. Dit traject wordt in 2009 vervolgd.

Faculteit Muziek

Naast de aanstelling van een medewerker van het projectenbureau als accountmanager voor het COCI-traject, heeft de Faculteit Muziek de eerste stappen ondernomen om het cultureel ondernemerschap in het onderwijs naar voren te laten komen. Er zijn lessen 'Musiconomie' gegeven aan eerste- en derdejaars studenten en binnen de Master of Music is in een aantal modules aandacht besteed aan cultureel ondernemerschap. De faculteit heeft zich tevens gebogen over de plannen en de visie op dit gebied voor 2009.

Faculteit Theater

Een van de speerpunten van de Faculteit Theater is de ontwikkeling van de faculteit als expertisecentrum voor cultureel ondernemerschap. De faculteit heeft veel aandacht besteed aan het integreren van het cultureel ondernemerschap in de programma's van alle bacheloropleidingen. Meer hierover is beschreven bij het thema 'Onderwijsontwikkeling' elders in dit hoofdstuk.

PROFESSIONAL SCHOOL OF THE ARTS UTRECHT (PSAU)

De PSAU is een samenwerkingsverband tussen de HKU en de Universiteit Utrecht. Dit verband bestaat sinds juni 2004 en richt zich op onderzoek op het snijvlak van kunsten en wetenschappen. Binnen de PSAU werken studenten van verschillende bacheloropleidingen van de UU en de HKU elk vanuit hun eigen expertise intensief samen. Het masterprogramma duurt een jaar en begint met een groepsproject dat een interdisciplinair karakter heeft. De PSAU-student neemt hierin de rol van onderzoeker op zich. De projecten worden uitgevoerd in opdracht van een externe opdrachtgever. Daarnaast volgen de studenten een individueel traject, bestaande uit cursussen en seminars die goed aansluiten bij hun persoonlijke leerdoelen. De master wordt afgesloten met een individueel afstudeeronderzoek.

Resultaten

In 2008 zijn er in totaal vijftien studenten afgestudeerd. Dertien van hen hebben in samenwerking met studenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie gewerkt aan multidisciplinaire projecten voor externe opdrachtgevers. De multidisciplinaire variant is uitdagend en leerzaam voor zowel de studenten als de participerende instituten. Daarom is besloten om alle studenten die het mastertracé Sturing Creatieve Ontwerpprocessen (SCO) volgen, in te delen bij een dergelijk multidisciplinair project. In september 2008 zijn er veertien studenten gestart in dit mastertracé. Deze studenten zijn verdeeld over veertien multidisciplinaire projecten, die inmiddels succesvol zijn afgesloten.

Organisatie PSAU

Per 1 januari 2009 heeft directeur Paul van den Hoven na vijf jaar afscheid genomen van de PSAU. Wil Hildebrand, universitair docent bij het departement Media- en Cultuurwetenschappen van de faculteit Geesteswetenschappen aan de UU, heeft zijn taken overgenomen.

INTERNATIONALISERING

Internationalisering op de HKU uit zich in de aanwezigheid van buitenlandse (exchange) studenten en docenten, internationaal georiënteerde en erkende opleidingen, internationale onderwijs- en onderzoeksprojecten, buitenlandse studieperiodes en internationale stages voor studenten, excursies en buitenlandse onderwijs- en onderzoekperiodes van medewerkers, en kennis van internationale ontwikkelingen in de diverse vakgebieden.

Internationale samenwerkingspartners

De HKU heeft een uitgebreid netwerk van internationale samenwerkingspartners, dat naast opleidingsinstituten ook bestaat uit partners in de creatieve industrie, community arts en overheidsinstanties. Per faculteit en/of school wordt gestreefd naar een structureel netwerk waar intensief en kwalitatief mee wordt samengewerkt.

Internationale netwerken en associaties

De HKU participeert op instellingsniveau in diverse internationale associaties en netwerken, zoals de European League of Institutes of the Arts (ELIA), European Association of International Education (EAIE), Utrecht Network, Australian-European Network (AEN) en Mid-American Universities International (MAUI). Daarnaast neemt elke faculteit deel aan internationale netwerken die specifiek voor die faculteit van belang zijn.

Het hoofd Theatre and Education en de studieider van de Master Kunsteducatie en Master of Arts in Arts Management zijn bestuurslid van respectievelijk de European League of Institutes of the Arts (ELIA) en van Cumulus (International Association of Universities and Colleges of Art, Design and Media).

In Europa

De Europese samenwerking wordt voornamelijk ondersteund door subsidieprogramma's van de EU, zoals Leven Lang Leren/ Erasmus en de Kaderprogramma's 6 en 7. Naast studenten- en docentenuitwisseling participeert de HKU in kleinere en grotere projecten, onder andere op het gebied van creative partnerships, creative industry en community arts. In 2008 vond op de Faculteit Theater de tweejaarlijkse Europese conferentie van Interplay plaats, het grootste internationale festival voor jonge toneelschrijvers, georganiseerd door de opleiding Writing for Performance van de Faculteit Theater.

Buiten Europa

Verschillende design opleidingen, zowel die op de Faculteit Kunst, Media & Technologie als die op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving, werken in toenemende mate samen met instituten in Azië. Vooral met Japan (Kyoto Seika University, Kyushu University en het Nippon College of Engineering) wordt steeds intensiever samengewerkt. In de VS, Australië en Nieuw Zeeland wordt de samenwerking met de bestaande partnerinstellingen geprolongerd.

Capacity building

De faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV) en Kunst, Media & Technologie (KMT) zijn betrokken bij een aantal projecten gericht op capacity building in ontwikkelingslanden.

BKV is betrokken bij een project op de modeafdelingen van de Polytechnics in Accra, Ho, Kumasi en Takoradi in Ghana. Dit project wordt financieel ondersteund door het Netherlands Programme for the Institutional Strengthening of Post-Secondary Education and Training Capacity (NPT). Door middel van trainingen worden docenten van de departementen opgeleid om een nieuw, op competenties gebaseerd curriculum te kunnen gaan geven. Daarnaast is er een nieuw gebouw ontworpen voor de modeopleiding van Accra Polytechnic. Daarin wordt op de begane grond een productielijn geïnstalleerd, zodat studenten beter voorbereid uitstromen naar het werkveld. Dit project loopt tot september 2009.

KMT is betrokken bij een project dat tot doel heeft op vier Vietnamese onderwijsinstellingen muziektechnologie te integreren in het traditionele muziekonderwijs. Dit project wordt ondersteund door het Netherlands Fellowship Programme (NFP) - Tailor Made Training. Het project loopt nog door tot juni 2009.

In Tanzania werkt KMT samen met TaSUBa, de enige instelling voor hoger kunstonderwijs aldaar. Acht KMT-studenten hebben, samen met staf en studenten van TaSUBa, arts & media portfolio-producten gemaakt. Deze producten zijn vertoond tijdens het Bagamoyo Arts festival. De portfolio-producten illustreren de wens van TaSUBa om een bachelor in Arts & Media te ontwikkelen. Dit project werd ondersteund door het Culture & Development Fund van de Royal Netherlands Embassy in Dar es Salaam.

Daarnaast vond in 2008 de HIV&AIDS-campagne Virus Free Generation plaats in samenwerking met Alliance 2015. Deze organisatie is in 2000 opgericht om armoede te bestrijden door steun te verlenen aan de Millenniumdoelen van de Verenigde Naties. Een mediateam van KMT-studenten volgde met de camera de tournee van hiphop-artiesten door Afrika. Naast de documentaires over de belevenissen van de artiesten is het resultaat van deze samenwerking een hiphop album en een aantal videoclippen.

Zie ook www.virusfreegeneration.eu/hiphoptour.

ONDER ZOEK

BELANG VAN ONDERZOEK

De HKU hecht eraan om onderzoek een volwaardige positie te geven binnen de hogeschool. Onderzoek is van belang voor de ontwikkeling van het onderwijs, de vakgebieden en creatieve werkvelden, en voor de ontwikkeling van de individuele student tot jonge professional. Kunstenaars, vormgevers, kunsttechnische ingenieurs, kunstmanagers en kunstdocenten kunnen niet goed functioneren zonder onderzoeksvaardigheden. Omdat het kunstonderwijs geen tegenhanger in de universitaire wereld heeft, voert de HKU al sinds 1995 zelf onderzoek uit. Terugkijkend op 2008 richt het onderzoek binnen de lectoraten en faculteiten van de HKU zich op vier thema's:

- Doorwerking van onderzoek naar het onderwijs
- Multidisciplinariteit
- Ondernemerschap
- Artistiek onderzoek

Onderzoeksorganisatie:

FACULTEITEN EN LECTORATEN

Conform het in 2007 geformuleerde voornemen van het College van Bestuur is het onderzoeksbeleid in 2008 mede onder de verantwoordelijkheid van de faculteitsbesturen gebracht. Zo kunnen onderwijs- en onderzoeksbeleid optimaal samenhangen. Om dit proces te faciliteren hebben alle faculteiten hun onderzoeksbeleid ge(her)formuleerd en bekeken hoe de integratie van onderzoek in het onderwijs bevorderd kan worden.

Het onderzoek aan de HKU wordt uitgevoerd binnen de volgend lectoraten:

- Artistiek Onderzoek - lector dr. Henk Slager, Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
- Kunst en Economie - lector prof. dr. mr. Giep Hagoort, Faculteit Kunst en Economie
- Art & Technology - lector drs. Jeroen van Mastrigt, Faculteit Kunst, Media & Technologie
- Muziekontwerp - lector dr. Jan IJzermans, Faculteit Kunst, Media & Technologie
- Theatrale Maakprocessen - lector drs. Nirav Christophe, Faculteit Theater

Het bestuur van de Faculteit Muziek heeft eind 2008 besloten om het lectoraat Theorie en Uitvoeringspraktijk niet te verlengen. In plaats daarvan wordt per 1 februari 2009 het lectoraat Communicating Music ingesteld. De zangeres Charlotte Margiono is benoemd als lector. Het lectoraat zal zich richten op het onderzoeken van de communicatieprocessen die musici gebruiken om hun muziek over het voetlicht te brengen.

Vanaf januari 2008 vindt structureel overleg plaats tussen de lectoren in het College van Lectoren. Belangrijke taakstelling van dit college is het adviseren van het College van Bestuur over (de kwaliteit van) nieuw in te stellen lectoraten en promotievoorstellen. Tevens biedt dit overleg de lectoren een platform voor onderlinge afstemming en kennisuitwisseling.

Kwaliteitszorgsysteem

De HBO-raad en het Ministerie van OCW hebben in het Convenant Lectoren afgesproken dat er vanaf 2009 een integraal kwaliteitszorgsysteem voor onderzoek functioneert. Dit systeem bestaat uit drie bestanddelen:

- een zelf te ontwikkelen intern kwaliteitszorgsysteem
- een jaarlijkse landelijke monitoring door de HBO-raad in de vorm van een voortgangsrapportage
- een visitatie eens in de zes jaar door de Validatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek (VKO) die het interne kwaliteitszorgsysteem evalueert.

In 2008 heeft de HKU het interne systeem ontwikkeld. Daarbij is voor een opzet gekozen die aansluit bij het kwaliteitszorgsysteem dat voor het onderwijs wordt gehanteerd.

Het systeem wordt in het komende jaar uitgewerkt en geïmplementeerd. De eerste VKO-validatie zal waarschijnlijk in de tweede helft van 2010 plaatsvinden.

Onderzoeksthema:

DOORWERKING VAN ONDERZOEK NAAR HET ONDERWIJS

Langs drie wegen beïnvloeden de lectoraten het onderwijs.

Professionalisering docenten

Een doelstelling van de lectoraten is het creëren van professionele ontwikkelingsmogelijkheden voor de docenten. De vormen waarin deze deskundigheidsbevordering plaatsvindt, variëren. Het kan gaan om deelname aan studiedagen over ontwikkelingen in de beroepspraktijk, het onderwijs en de onderwijsproducten van de verschillende opleidingen. Ook worden in eigen kring recente teksten bestudeerd en besproken op het gebied van de herinrichting van het kunstonderwijs en de rol die nieuwe theoretische disciplines bij dit proces spelen. Daarnaast vindt deskundigheidsbevordering plaats door trainingen en opleidingen, deelname aan grootschalige (inter)nationale onderzoeksprojecten of het actief bezoeken van relevante conferenties. Een voorbeeld van deze professionalisering vond in 2008 plaats op de Faculteit Kunst, Media & Technologie, waar zeven docenten zijn begonnen aan een MMus-, MPhil of PhD-traject. Naar verwachting zal dit op termijn sterk bijdragen aan de begeleiding van MMus- en MPhil-studenten.

Doorwerking in curricula

Het resultaat van de professionalisering van docenten moet zichtbaar worden in onderwijsinnovatie en -ontwikkeling. Kennisontwikkeling door onderzoek vindt dan ook in nauwe relatie met het onderwijs plaats. Bijdragen van de lectoraten aan onderwijsinnovatie en -ontwikkeling in de vorm van vernieuwingen binnen bestaande curricula vinden inmiddels doorlopend op alle faculteiten plaats. Soms leidt dit tot geheel nieuwe afstudeerrichtingen of masteropleidingen. Zo is de afstudeerrichting Game Art door het lectoraat Art & Technology ontwikkeld, de afstudeerrichting Composition and Sound Design for Adaptive Systems door het lectoraat Muziekontwerp en is het lectoraat Theatrale Maakprocessen direct betrokken bij de ontwikkeling van de Master Performance Design, die de Faculteit Theater in 2010 wil starten.

De kenniskring van het lectoraat Artistiek Onderzoek ontwikkelt op dit moment een concept voor een op onderzoek gericht curriculum. Dit zal in 2009 uitmonden in een aantal concrete aanbevelingen voor de implementatie van een onderzoekende leerlijn in het bacheloronderwijs op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving.

Onderzoekende houding bij studenten

De HKU ziet onderzoek als een belangrijke pijler voor de ontwikkeling van de artistieke beroepspraktijken. Een onderzoekende attitude vormt een belangrijke competentie om te slagen in de beroepspraktijk. Deze competentie was lang impliciet en verweven met maak- en vertolkingsprocessen. Nu wordt ze geëxpliciteerd en in de curricula zichtbaar gemaakt. Alle opleidingen zijn overtuigd van de noodzaak de studenten een onderzoekende attitude te laten ontwikkelen en hen de nodige onderzoeksvaardigheden bij te brengen. De lectoraten dragen hieraan bij door lessen onderzoekstraining te verzorgen binnen het bachelor-curriculum, zoals bijvoorbeeld op de Faculteit Theater. Op de Faculteit Kunst, Media & Technologie zijn onderwijs en onderzoek inmiddels zo ver geïntegreerd dat een aantal studenten deel uitmaakt van de kenniskringen van de lectoraten. Hun onderzoeksresultaten hebben in 2008 in belangrijke mate bijgedragen aan de betreffende kennisgebieden.

Onderzoeksthema:

MULTIDISCIPLINARITEIT

Innovatie en ontwikkeling vinden veelal plaats op de snijvlakken tussen de traditionele disciplines. Onderzoek op het gebied van multidisciplinariteit is daarom een noodzaak. Een van de onderscheidende krachten van de HKU is het brede aanbod aan disciplines. De HKU biedt daarmee de ideale omgeving voor multidisciplinaire samenwerking, multidisciplinair onderzoek en onderzoek naar multidisciplinaire samenwerking. Voor alle lectoraten is dit een belangrijk punt van aandacht.

Voor de samenwerking tussen de twee lectoraten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie is het onderzoeksinstituut Research & Design for Digital Cultures opgericht. Dit is een koepel waarin de gezamenlijke onderzoeksactiviteiten plaatsvinden naar ontwerpprocessen, samenwerkingsvormen en multidisciplinariteit. Beide lectoraten werken samen in grootschalige, multidisciplinaire onderzoeksprojecten, waaraan ook nationale en internationale kennispartners deelnemen.

Het lectoraat Theatrale Maakprocessen heeft in 2008 een samenwerkingsverband geïnitieerd tussen het departement Media- en cultuurstudies van de Universiteit Utrecht, de Faculteit Communicatie en Journalistiek van de Hogeschool Utrecht, Het Domein voor Kunstkritiek, YO! Opera (een muziektheatergezelschap en werkplaats), V2 (een werkplaats voor unstable media) en Huis & Festival aan de Werf. Doel van dit samenwerkingsverband is een tweejarig onderzoek naar 'Arts-professionals in transdisciplinaire kunstprojecten' dat zowel voor de beroepspraktijk als voor het HBO-onderwijs nieuwe kennis moet opleveren over maakprocessen waarbij verschillende disciplines betrokken zijn. De Stichting Innovatie Alliantie heeft subsidie verleend aan dit samenwerkingsverband.

Er is behoefte aan nieuwe analysemethoden en adequate maakstrategieën voor ontwerp- of maakprocessen waarbij verschillende disciplines met elkaar samenwerken of op elkaar reageren. Ook hierin willen de lectoraten voorzien. Zo ontwikkelde het lectoraat Theatrale Maakprocessen de module 'Methodiek interdisciplinaire maakprocessen' voor de Master Kunsteducatie en het mastertracé 'Sturing Creatieve Ontwerpprocessen' van de Professional School of the Arts Utrecht. Bij interdisciplinair onderzoek binnen Kunst en Economie gaat het om een samengaan van culturele disciplines en managementdisciplines. Daarbij wordt kennis uit de kunstgeschiedenis, kunstfilosofie, kunstonderzoek, management, marketing, financiën en ondernemerschap betrokken. Interdisciplinariteit slaat ook op de samenwerking van onderzoekers uit de verschillende disciplines. Binnen het Lectoraat Kunst en Economie is het zogenaamde CAR-model ontwikkeld. Dit model integreert onderzoeksbenaderingen vanuit creativiteit, analyse en reflectie. De CAR-benadering biedt een mogelijkheid om de interdisciplinariteit in onderzoek te operationaliseren. In het onderzoekswerk van studenten K&E wordt deze CAR-benadering expliciet aan de orde gesteld, besproken en (op bescheiden wijze) in de praktijk gebracht.

Onderzoeksthema:**ONDERNEMERSCHAP**

Voor de HKU komt talent - hoe talentrijk een kunstenaar ook is - uitsluitend tot zijn recht als het productief gemaakt kan worden in het creatieve werkveld. Daarom zet de HKU sterk in op het ontwikkelen van een ondernemende houding bij studenten. In het kader van het in 2008 opgerichte Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie (COCI) zijn er veel initiatieven ontplooid om onderwijs op basis van projecten van externe opdrachtgevers in alle opleidingen een plek te geven (zie hiervoor ook het hoofdstuk Onderwijs, onder 'Projectonderwijs'). Daarnaast is een belangrijke doelstelling van het COCI het uitvoeren van onderzoek gericht op twee ontwikkelpunten:

- de optimale vormgeving van het onderwijs, met name de correcte afstemming tussen de didactische visie op ondernemerschap en de specifieke karakteristieken van de faculteiten
- de vertaling van nieuwe ontwikkelingen in de creatieve industrie naar het onderwijs, zoals steeds complexere multidisciplinaire samenwerkingsverbanden waarin unieke product- of dienstinnovaties kunnen worden ontwikkeld.

Een belangrijk doel is ook kennisvalorisatie: het tot waarde brengen van kennis. Of anders gezegd: het effectief vertalen van ontwikkelde kennis in economische bedrijvigheid. De HKU is goed toegerust voor deze taak. Ze is de enige hogeschool in Nederland met een faculteit gericht op het cultureel ondernemerschap, namelijk de Faculteit Kunst en Economie. Het Lectoraat Kunst en Economie heeft als centraal onderzoeksthema 'ondernemerschap in de creatieve sector'. Vanaf het begin af aan vormt dit lectoraat een belangrijke voedingsbodemp voor de onderzoeksactiviteiten van COCI, onder meer door de productie van onderzoekspapers, seminars, publicaties en netwerkbijeenkomsten.

Onderzoeksthema:**ARTISTIEK ONDERZOEK**

In de artistieke praktijk is het accent het laatste decennium verplaatst. De focus ligt niet alleen meer op betekenisvolle eindproducten. Het ontstaan van nieuwe vormen van kennis en ervaring binnen laboratoriumachtige omgevingen door een interactie van verschillende disciplines is nu ook van belang. Hierbij is er sprake van een voortdurend kritisch nadenken over de kern van het werk, wat het zou moeten zijn en in welke context het plaats dient te vinden. Kunstenaars en ontwerpers zien in dit kader hun vaak projectmatige werkzaamheden in de eerste plaats als een vorm van onderzoek. De lectoraten van de HKU houden zich - ieder op zijn eigen manier - bezig met de specifieke kenmerken van dit onderzoek naar artistieke processen.

Voor het lectoraat Artistiek Onderzoek, dat zich richt op de beeldende kunsten, vormt het onderzoek naar artistieke processen het vertrekpunt voor alle activiteiten. Het lectoraat heeft expliciet de ambitie uitgesproken om een significante bijdrage te leveren aan het debat over de paradigmavorming op dit gebied. Dit doet het lectoraat door middel van de uitgave van publicaties, de organisatie van symposia en de oprichting van netwerken.

Binnen het lectoraat Theatrale Maakprocessen worden modellen ontwikkeld op het gebied van maakprocessen, concrete vertalingen in maakstrategieën voor kunstenaars en methodieken om die maakstrategieën zowel binnen school als in het werkveld over te dragen. Het aldus verkregen inzicht in creatieve processen wil men ook veralgemeniseren en omzetten naar bijvoorbeeld managementprocessen.

De lectoraten Muziekontwerp en Art & Technology hanteren dezelfde onderzoekslijn: Ontwerpprocessen, Samenwerkingsvormen en Multidisciplinariteit. Het gaat hier om onderzoek naar ontwerpprocessen, samenwerkingvormen en multidisciplinaire settings waarin muziek-, game-, interactie- en informatieontwerp een rol spelen. Onderzoeken en ontwerpen zijn hierbij steeds met elkaar verbonden.

De Faculteit Kunst, Media & Technologie wil in enkele jaren toewerken naar een model voor onderzoek voor, van en door ontwerpen dat op de faculteit gehanteerd kan worden naast het huidige uitgewerkte onderwijsmodel. Mede in het kader van het COCI-traject zijn onlangs enkele medewerkers aangesteld die onderzoeksmethoden en -modellen op het gebied van ontwerpprocessen, samenwerkingsvormen en multidisciplinariteit in kaart brengen.

De resultaten van al deze soorten onderzoek hebben een directe relevantie voor de professionele ontwikkeling van studenten en docenten. Het expliciteren en het vastleggen van de resultaten draagt in belangrijke mate bij aan de kennisvermeerdering. Daarnaast hebben ze ook een maatschappelijk effect omdat de kennis doorwerkt in de projecten die worden uitgevoerd voor opdrachtgevers uit de creatieve industrie en voor maatschappelijke instanties.

**VOORUITBLIK
NAAR 2009**

De groeiende creatieve industrie heeft niet alleen behoefte aan een toenemend aantal goed opgeleide professionals, maar ook aan de ontwikkeling van kennis. De lectoraten spelen hier op in door de werving van onderzoeksprojecten te intensiveren en de hiervoor benodigde onderzoeksorganisaties uit te breiden en verder te professionaliseren.

De lectoren in het Nederlandse kunstvakonderwijs hebben zich verenigd in het Landelijk Overleg Kunstlectoren (LOK). Op 19 maart 2009 treedt de HKU op als gastheer voor de tweejaarlijkse LOK-conferentie. Op initiatief van de HKU-lectoren is als thema voor deze conferentie gekozen voor de relatie tussen het kunstvakonderwijs en de creatieve industrie.

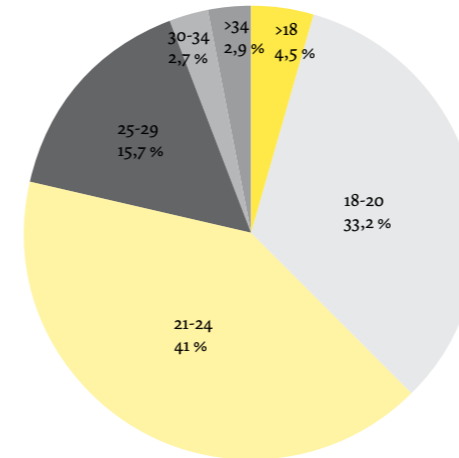

STUDENTEN

JONGE PROFESSIONALS

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht biedt getalenteerde studenten de gelegenheid zich te ontwikkelen tot jonge professionals. Zij worden opgeleid tot professionals die werken vanuit een beeldend, muzikaal, theateraal, kunsttechnisch of kunsteconomisch perspectief, met bijzondere aandacht voor de nieuwe media. Ze moeten op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in hun vakgebied, vertrouwd zijn met het werken in multidisciplinaire teams, voorbereid zijn op permanente innovatie van hun gebied en in staat zijn onderzoek in te zetten in of voor hun beroepsuitoefening. HKU-studenten maken al vroeg in de studie kennis met de praktijk.

Leeftijd van ingeschreven studenten

STUDENTENPOPULATIE

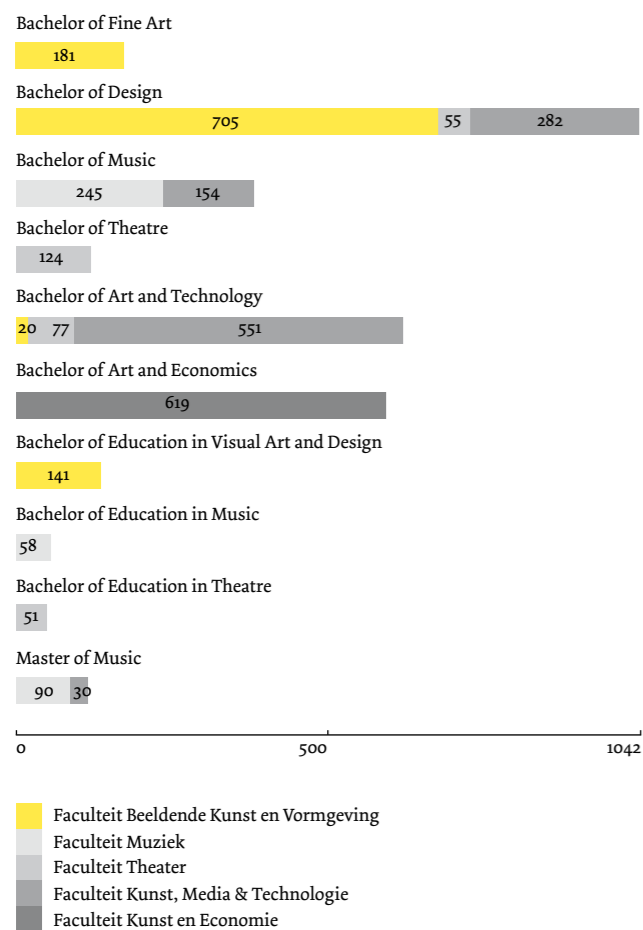
Op 1 oktober 2008 studeerden er 3.713 studenten aan de HKU. Dit betekent een stijging van 4% ten opzichte van het voorgaande jaar. Van deze studenten waren er 3.383 (voorlopig) bevestigd en 330 zonder bevestiging. De 330 studenten zonder bevestiging zijn studenten die een onbekostigde masteropleiding aan de HKU volgen, die geen bevestigingsjaren meer hebben of die geen bevestiging hebben omdat ze uit een land komen dat niet bij de Europese Economische Regio hoort.

Per 1 oktober 2008 stonden er acht HKU-medewerkers ingeschreven als student voor het studiejaar 2008-2009. Zes hiervan volgden de Master of Music op de Faculteit Kunst, Media & Technologie, een medewerker volgde de Master of Music op de Faculteit Muziek en een de Master of Arts in Arts Management aan de Faculteit Kunst en Economie. Allen betalen zelf het collegegeld.

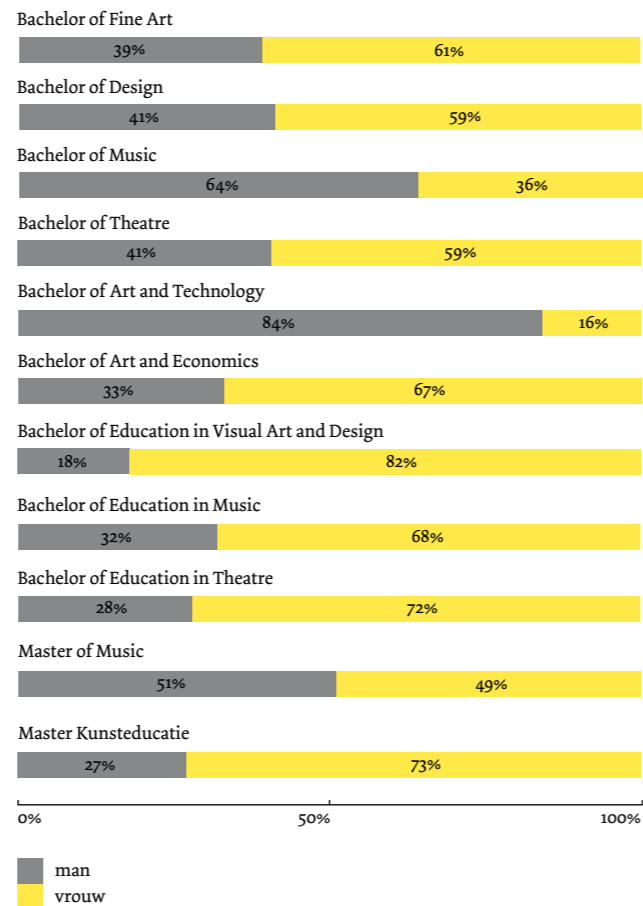
Er studeren iets meer vrouwen (1891) dan mannen (1822) aan de HKU. Dit komt overeen met een verdeling van 51% - 49%. Per opleidingsgebied zijn er echter wel verschillen tussen de verdeling man/vrouw. De grootste verschillen zijn te vinden bij de Bachelor of Art and Technology (83% mannen - 17% vrouwen) en de Bachelor of Education in Visual Art and Design (Docent Beeldende Kunst en Vormgeving: 18% mannen - 82% vrouwen).

Er studeren studenten van 54 verschillende nationaliteiten aan de HKU. Gemiddeld heeft 92% de Nederlandse nationaliteit. Bij de Faculteit Muziek is het percentage studenten met een niet-Nederlandse nationaliteit het hoogst: 33%. Bij de Faculteit Kunst en Economie is die het laagst: 0,6%.

Totaal aantal bekostigde studenten per 1 oktober 2008

Verdeling instroom man/vrouw per opleidingsgebied

AANMELDINGEN

De vraag naar kunstonderwijs is vele malen groter dan het aanbod. Er zijn dus meer aanmeldingen van aspirant-studenten bij de HKU dan plekken om te verdelen. In 2008 hebben 4.891 aspirant-studenten zich aangemeld voor de instroom per 1 september 2008. Van hen zijn 1.171 aspirant-studenten door de HKU aangenomen. Het aantal aanmeldingen is ten opzichte van 2007 nagenoeg gelijk gebleven.

Ten opzichte van 2007 zijn er enkele verschuivingen tussen de verschillende opleidingen qua aantal aanmelders. Er zijn zowel uitzonderlijke stijgers als lichte dalers. De grootste stijging van aanmeldingen is te zien bij de masteropleidingen van de HKU: de Master of Music kreeg 186% meer aanmelders en de Master Kunsteducatie 85%. Binnen de bacheloropleidingen is de Bachelor of Education in Music (39%) de grootste stijger. Daarnaast stegen de aanmeldingen bij de Bachelor of Art and Economics en de Bachelor of Education in Theatre met respectievelijk 12% en 14%.

Na enkele jaren van spectaculaire stijgingen in het aantal aanmeldingen, heeft de Bachelor of Fine Art sinds 2007 te maken met een daling. In 2008 is het aantal aanmeldingen bij deze Bachelor gedaald met 14%. De Bachelor of Design en de Bachelor of Theatre daalden allebei met 6%. Daarnaast daalden de Bachelor of Education in Visual Art and Design en de Bachelor of Art and Technology met ruim 5%.

Aanmeldingen/totale instroom 2008 per opleiding

	aanmelding	instroom
Bachelor of Fine Art	162	68
Bachelor of Design	1932	353
Bachelor of Music	666	164
Bachelor of Theatre	607	42
Bachelor of Art and Economics	462	210
Bachelor of Art and Technology	600	202
Bachelor of Education in Visual Art and Design	138	47
Bachelor of Education in Music	89	27
Bachelor of Education in Theatre	116	11
Master of Music	106	39
Master Kunsteducatie	13	8
Totaal	4891	1171

INSTROOM

In 2008 is de instroom toegenomen met 9% ten opzichte van het voorgaande jaar. Er stroomden 99 aspirant-studenten meer in dan in 2007. Daarmee komt het totaal aantal instromers op 1.171. De meeste van deze extra instromers zijn toegelaten in de Bachelor of Art and Technology, de Bachelor of Music, de Bachelor of Education in Music en de Master of Music.

Vooropleiding

Bij de selectie van kandidaten draait het vooral om het ontwikkelbare talent van de kandidaten. De vooropleiding speelt een ondergeschikte rol. Ten opzichte van 2007 zijn er HKU-breed wat lichte verschuivingen opgetreden in de vooropleiding van de instromers.

Van de totale HKU-instroom in 2008 heeft 34% als vooropleiding havo en 24% als vooropleiding vwo. Dit laatste cijfer is iets hoger dan in 2007, toen 21% van de instromers afkomstig was van het vwo. De Faculteit Theater heeft het grootste percentage vwo-instromers: 33%. De Faculteit BKV de laagste: 15%. Dit komt overeen met voorgaande jaren.

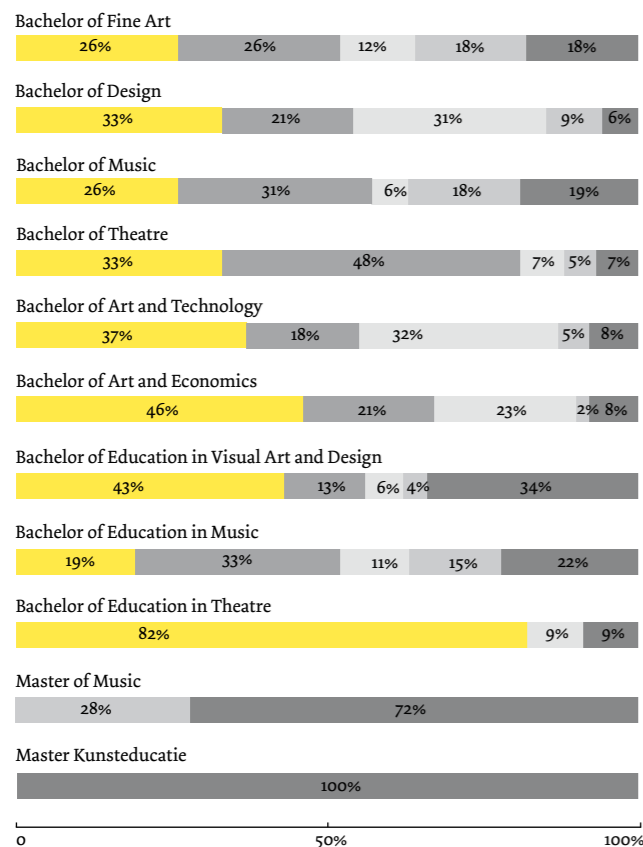
Van de totale HKU-instroom in 2008 heeft 20% als vooropleiding mbo. Hiermee is het percentage mbo-instromers, na een eenmalige lichte stijging in 2007 (22%) weer gelijk aan voorgaande jaren.

De overige instromers hebben een andere opleiding, zoals een hbo/wo opleiding of zijn ingestroomd na het doen van een 18+ of 21+-toets. Dit percentage is ten opzichte van 2007 gedaald van 22% naar 16%.

De verdeling man/vrouw komt bij de instroom vrijwel overeen met de verdeling bij het totaal aantal ingeschreven studenten; 50%-50%. Net als voorgaande jaren is het percentage mannen bij de Bachelor Art and Technology hoog (84%). Het percentage vrouwen ligt bij de Bachelor of Education in Visual Art and Design het hoogst (82%). Bij de Bachelor of Education in Theatre zijn drie van de vier instromers vrouw.

UITSTROOM

Vooropleiding instroom per opleiding

■ havo
■ mbo
■ toets
■ vwo
■ anders

Het selectieve karakter van kunstonderwijs

Het onderwijs dat de HKU aanbiedt, heeft een zeer selectief karakter. Op drie momenten worden er keuzes gemaakt: bij de toelating is er selectie van potentieel getalenteerden; bij de propedeuse wordt geselecteerd wie er echt kunnen profiteren van het aangeboden onderwijs; bij het eindexamen tenslotte is er selectie op behaald niveau. Deze vormen van selectie hebben gevolgen voor de uitstroom uit het onderwijs. Ze verlangen een genuanceerde benadering bij het formuleren van streefdoelen ten aanzien van de uitstroom. Voor de propedeuse worden doelbewust geen streefcijfers geformuleerd. De selectie moet daar uitsluitend kunnen plaatsvinden op grond van de verwachting dat de potentie aanwezig is om de studie met succes af te kunnen ronden. Deze selectie dient niet onder druk komen te staan van te behalen streefcijfers.

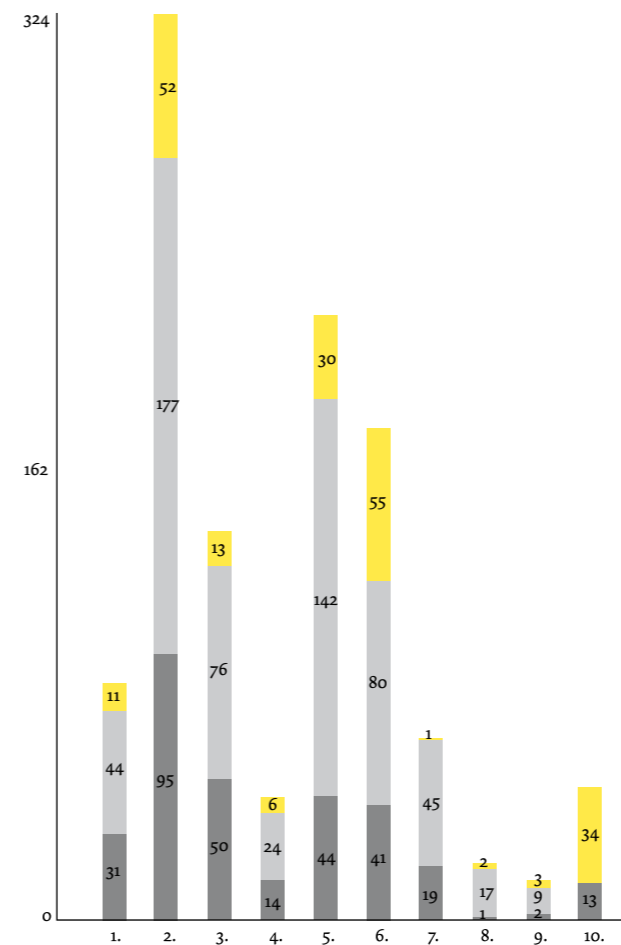
Diploma's

De HKU gaat er vanuit dat alle studenten die de propedeuse behalen en zich ook inzetten om het maximale uit zichzelf te halen, in principe het eindexamen kunnen behalen. Het eindexamen is dan ook in hoofdzaak een instrument voor niveaubewaking. Uitval in de hoofdfase zou dan ook hoofdzakelijk veroorzaakt moeten zijn door persoonlijke omstandigheden. Hoewel de uitval na drie jaar bij de HKU opleidingen gemiddeld lager is dan bij vergelijkbare opleidingen, is dat nog niet in alle opleidingen het geval. In de tabel 'Uitstroom 2008' is te zien hoeveel studenten de HKU hebben verlaten met een diploma, zonder diploma of met een bindend studieadvies (BSA).

Rendementen

De HKU hecht eraan dat studenten hun studietijd optimaal benutten en dat zij de studie afronden in de tijd die ervoor staat. Dat levert rendementen op die hoger liggen dan het gemiddelde bij vergelijkbare opleidingen. Alle opleidingen van de HKU tezamen realiseren een vijfjaars rendement van 64,0% tegenover een landelijk gemiddelde in het kunstonderwijs van 61,4%. Het achtjaars rendement van kunstopleidingen aan de HKU is 75,2% terwijl dit landelijk 69,2% bedraagt. Op het niveau van de afzonderlijke opleidingen behalen de opleidingen Bachelor of Design, Bachelor of Education in Music, Bachelor of Education in Theatre, Bachelor of Music en de Bachelor of Art and Technology een hoger rendement dan het landelijk gemiddelde. Dit geldt zowel voor de vijfjaars als voor de achtjaars rendementen. In de tabel 'Rendementen 2008' is te zien hoe elke opleiding scoort ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

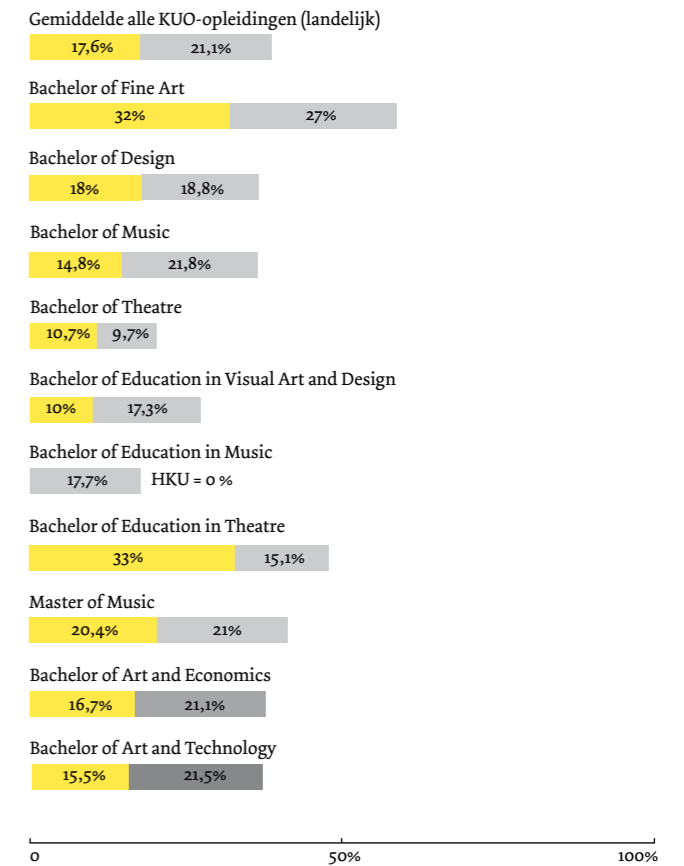
Uitstroom 2008 per opleiding

- 1. Fine Art
- 2. Design
- 3. Music
- 4. Theatre
- 5. Art and Technology
- 6. Art and Economics
- 7. Education in Visual Art and Design
- 8. Education in Music
- 9. Education in Theatre
- 10. Master of Music

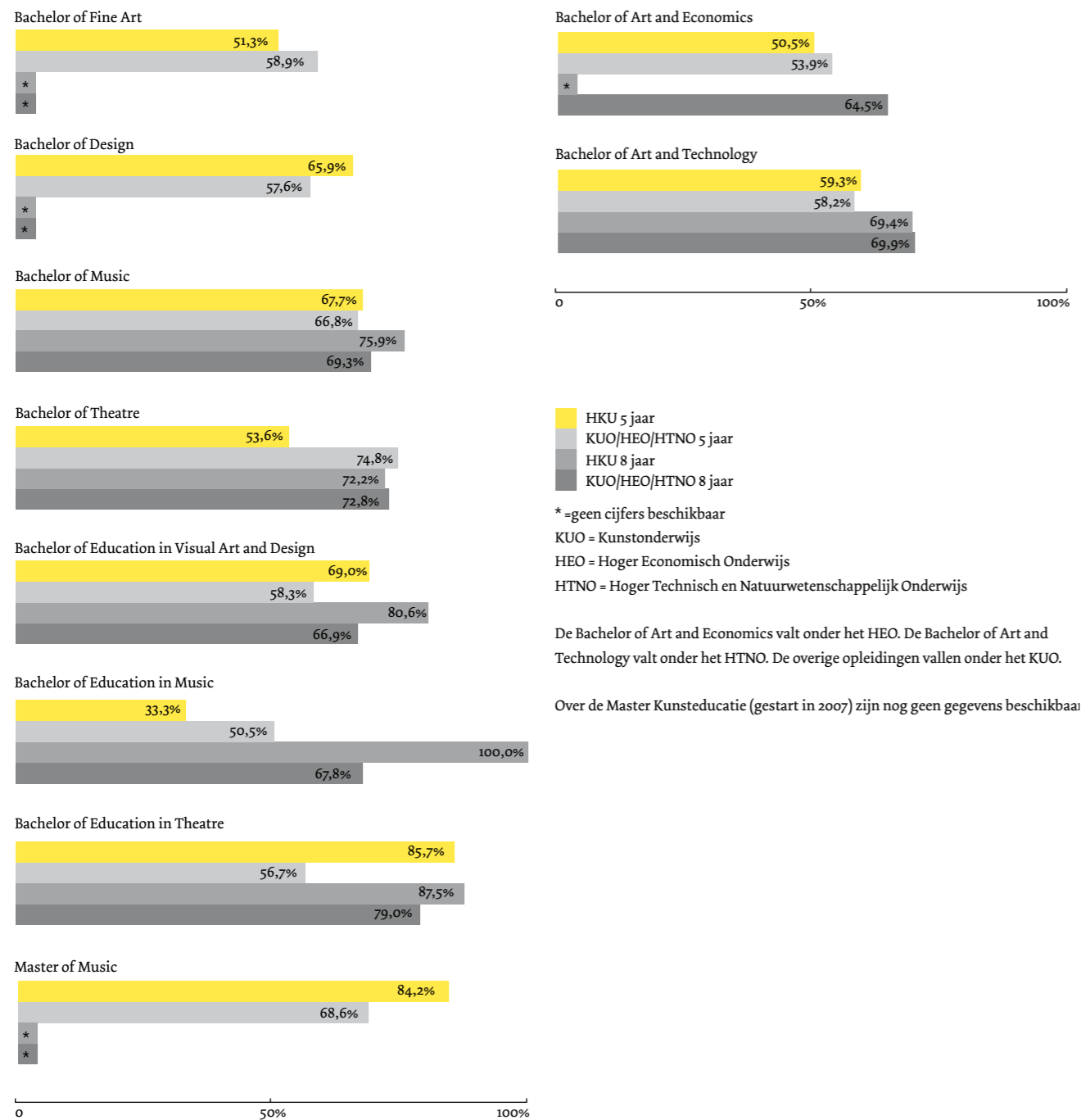
■ bindend studie-advies
■ met diploma
■ zonder diploma

Uitval 2008 per opleiding (in vergelijking met landelijke gemiddelden)

Over de Master Kunsteducatie (gestart in 2007) zijn nog geen gegevens beschikbaar
 KUO = Kunstonderwijs
 HEO = Hoger Economisch Onderwijs
 HTNO = Hoger Technisch en Natuurwetenschappelijk Onderwijs

Rendementen 2008 per opleiding (in vergelijking met landelijke gemiddelden)

WERVING

Het wervingsbeleid van de HKU is gericht op het aantrekken van getalenteerde studenten. Het gaat erom de juiste student op de juiste plaats te krijgen. Goede voorlichting speelt daarin een belangrijke rol.

De HKU wil duidelijk zichtbaar zijn in elk moment van het studiekeuzeproces: van de brede oriëntatiefase tot de daadwerkelijke keuze. Met deelname aan de Studie Beurs en voorlichtingsmarkten en het organiseren van evenementen in eigen huis als open dagen en Talentendagen, creëert de HKU diverse contactmomenten met de doelgroep. Daarnaast loopt een continu proces van informatievoorziening via diverse media en eigen middelen, zowel digitaal als in druk.

In 2008 verzorgde het bureau '178 aardige ontwerpers', bestaande uit oud-studenten van de HKU, voor de derde keer de vormgeving van de wervingscampagnes. Meer dan ooit tevoren zijn alle uitingen met elkaar in één lijn gebracht. Van de voorlichtingsfolders tot de opleidingengids en van de website tot de stand op de studiebeurs: alles ademde de sfeer en stijl van de wervingscampagne. Zo treedt de HKU met één gezicht en op een herkenbare manier naar buiten. Ook letterlijk ging de HKU naar buiten, met een grote reclame-campagne in HKU-stijl op een stadsbus van het Gemeentelijk Vervoersbedrijf Utrecht.

Aanvullend op de HKU-brede wervingscampagne ontplooiden ook de faculteiten activiteiten om de werving van studenten een extra stimulans te geven. Zo investeerde de Faculteit Kunst en Economie in een uitgebreid communicatietraject voor de Master Kunsteducatie, in speciale voorlichtingsbijeenkomsten voor de afgestudeerde Media Management en in extra contactmomenten voor de gehele bacheloropleiding Art and Economics op bijvoorbeeld voorlichtingsmarkten van grafische lycea. Al deze activiteiten zullen ook in 2009 op het programma staan. De Faculteit Kunst, Media & Technologie introduceerde in 2008 de KMT Talentendagen. Deze dagen vervingen de vooropleidingen van de afdelingen Media en Art and Technology en worden ingezet als middel voor zowel werving als selectie. Op de Talentendagen werken potentiële studenten in groepen aan een gezamenlijk project en krijgen zij ieder afzonderlijk feedback op en advies over hun portfolio. Zo kunnen ze een passende studiekeuze maken en gaan ze beter voorbereid de toelating in. De Talentendagen worden in 2009 uitgebreid naar de afgestudeerders op het gebied van muziektechnologie. De Faculteit Theater heeft in samenwerking met het Centrum voor Interculturele Studies voor de

afstudeerrichting Docerend Theatermaker een zij-instroomtraject opgezet voor theatermakers met dubbele culturele bagage die geen reguliere kunstopleiding hebben gevolgd. Dit traject staat nader beschreven in het hoofdstuk Onderwijs bij de onderwijsontwikkelingen van de Faculteit Theater.

SELECTIE

Studeren aan een kunsthogeschool is niet voor elke geïnteresseerde aankomende student weggelegd. Van de circa 5000 studenten die zich jaarlijks bij de HKU aanmelden, is er slechts plek voor ongeveer 20% van de geïnteresseerden. De HKU streeft ernaar in elk vakgebied de beste studenten binnen te halen, die het meest zullen profiteren van het onderwijs dat de HKU biedt. Selecties zijn daarvoor een belangrijk middel. De selecties bij de HKU variëren van audities bij de faculteiten Muziek en Theater tot portfolio-beoordelingen en extra opdrachten bij de faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving en Kunst, Media & Technologie. De Faculteit Kunst en Economie selecteert studenten door middel van een (vrijwillig) groepsassessment of, voor degenen die daar niet aan mee willen doen, door middel van loting door de IBG.

Om uit het enorme aantal potentiële studenten de grootste talenten te selecteren, hebben diverse faculteiten in 2008 nieuwe initiatieven ontplooid. Zo introduceerde de Faculteit Kunst, Media & Technologie de reeds bij 'Werving' genoemde Talentendagen. Op deze dagen krijgen docenten van de faculteit in korte tijd een goed zicht op een groot aantal potentiële studenten. Dit is een belangrijk hulpmiddel bij de uiteindelijke toelating. De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving organiseerde in 2008 speciale toelatingdagen met lesactiviteiten, waarop docenten beter zicht krijgen op het aanwezige talent. Dit heeft in 2008 geleid tot een betere startkwaliteit van de eerstejaars studenten. Bij beide faculteiten krijgen deze nieuwe dagen een vervolg in 2009. Bij de Faculteit Kunst en Economie is de selectie via het assessment, de zogenaamde decentrale selectie, een belangrijkere plaats gaan innemen bij de toelating. Het aantal studenten dat via deze selectie instroomt, is verhoogd van 100 naar 110. Hierdoor stromen er meer studenten in via deze selectie dan via de loting (100). In 2009 wordt deze nieuwe situatie gecontinueerd.

STUDENTEN SERVICE CENTRUM

De HKU wil studenten met vragen of problemen van algemene, niet-onderwijsinhoudelijke aard zo snel en adequaat mogelijk helpen. Daartoe is in 2007 het Studenten Service Centrum (SSC) ingericht. In 2007 lag de nadruk op het inrichten van het SSC en het stroomlijnen van de processen. In 2008 is hier een vervolg aan gegeven en zijn de informatiestromen en werkwijzen binnen het SSC nog beter op elkaar afgestemd. Mede hierdoor is de jaarlijkse herinschrijving soepel verlopen, met weinig onduidelijkheden voor studenten. Naast de aandacht voor interne processen is het SSC gestart met het stroomlijnen van informatie op het gebied van studentenzaken binnen de HKU. Hier wordt in 2009 verder aan gewerkt. De HKU is per 4 november 2008 aangesloten op Studielink, een digitaal online aanmeld- en inschrijfsysteem voor alle hogescholen en universiteiten in Nederland. Via Studielink kunnen aspirant-studenten zich voor het studiejaar 2009/2010 digitaal aanmelden en per datzelfde studiejaar zullen studenten zich ook via Studielink gaan (her)inschrijven. De HKU was goed voorbereid op de overstap en de conversie naar Studielink is succesvol verlopen. De eerste ervaringen met Studielink zijn positief: het aantal aanmeldingen was eind 2008 hoger dan voorgaande jaren en de afhandeling van de administratieve processen gaat vooralsnog soepel.

INFORMATIE- VOORZIENING VOOR HKU-STUDENTEN

Veel informatie die studenten nodig hebben gedurende hun tijd aan de HKU, is terug te vinden op de intranetten van de verschillende faculteiten en op de site van het Studenten Service Centrum (SSCweb). Op de intranetten staat veel onderwijsinhoudelijke informatie, de niet-onderwijsinhoudelijke informatie is te vinden op SSCweb. Op alle intranetten komt steeds meer informatie beschikbaar. Dit is een proces waar de faculteiten en het Studenten Service Centrum (SSC) continu aandacht aan besteden.

In 2008 hebben het SSC en het centrale Bureau Communicatie gewerkt aan het verbeteren van de basis studie-informatie van de HKU. In 2006 en 2007 werd deze informatie (een soort wie-wat-waar-gids) onder de nieuwe studenten verspreid in de vorm van een pdf-document op een usb-stick. Vanuit de gedachte dat dit geen optimale manier is om de informatie digitaal aan te bieden en geen recht doet aan de HKU als kunsthogeschool, is in 2008 gewerkt aan een interactievere manier om de informatie te presenteren. Drie oud-studenten van de HKU hebben een digitale applicatie ontwikkeld, waarin de informatie op zo'n manier is verwerkt dat het prettig leesbaar is op een computerscherm en tevens makkelijker vindbaar is dan in een pdf. Deze applicatie wordt via SSCweb aangeboden voor alle studenten en op een usb-stick aan alle eerstejaars studenten. Een samenvatting per faculteit van alle informatie is tevens als een beknopte studiewijzer gepubliceerd in de HKU-editie van de Hogeschoolagenda. In 2009 wordt deze applicatie doorontwikkeld en verder verfijnd. De beknopte versie in de Hogeschoolagenda zal eveneens terugkeren.

In 2008 is de informatie voor studenten met een functiebeperking (bijvoorbeeld RSI, een handicap of chronische ziekte) aanzienlijk uitgebreid. De hoeveelheid beschikbare informatie op SSCweb is verviervoudigd en voor bijna alle faculteiten zijn nu protocollen op dit gebied beschikbaar. In 2009 zal een campagne gelanceerd worden om deze informatie duidelijker onder de aandacht van de studenten te brengen.

ALUMNI

De HKU betreft alumni op diverse manieren bij de organisatie en activiteiten van de opleidingen. Zo werken alumni mee aan selectiedagen van nieuwe studenten, worden ze betrokken bij het voorbereiden van de accreditaties van bestaande opleidingen en zijn ze een belangrijke bron van informatie over de stand van zaken in de werkvelden. Anderhalf jaar na hun afstuderen ontvangen de alumni de enquête van de Kunstenmonitor. Hiermee wordt de mening van de oud-studenten gepeild over de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Dit levert belangrijke inzichten op voor het bijstellen van de opleidingen. De mogelijkheden die alumni bieden op het gebied van informatievoorziening en het bouwen van netwerken, alsmede de verantwoordelijkheid die de HKU heeft ten opzichte van haar afgestudeerden, worden echter nog niet volledig benut. In 2009 zal de HKU daarom starten met het formuleren en in gang zetten van een HKU-breed alumni-beleid. Vooruitlopend hierop hebben verschillende faculteiten nieuwe activiteiten op alumni-gebied ontplooid.

Zo is de Faculteit Kunst, Media & Technologie in 2008 begonnen met het opstarten van sociale netwerken voor alumni van de faculteit op LinkedIn. Ook kunnen alumni deelnemen aan pitches voor projecten die bij het projectenbureau Xprof van de faculteit worden ingediend. Daarnaast heeft de faculteit een Alumni Relations Team (ART) opgericht dat zich onder meer zal gaan bezighouden met alumnibinding, het inzetten van alumni als ambassadeurs en het opzetten van een alumninetwerk.

De Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving heeft het aantal exposities van alumni in de Academiegalerie geïntensiveerd. De Faculteit Muziek heeft een alumnus opgenomen in de Raad van Advies van de faculteit. Alumni van de acteursopleiding en de schrijfopleiding van de Faculteit Theater hebben in de zomer van 2008 actief deelgenomen aan het door de HKU georganiseerde internationale toneelschrijversfestival Interplay Europe 2008. Hier hebben de alumni hun internationale professionele netwerk kunnen uitbreiden.

Voor 2009 staat, naast de reguliere activiteiten, een diversiteit aan acties voor alumni op stapel:

- het opbouwen van een actuele, goed gevulde alumni-database
- het starten van een alumni-netwerk
- het binden van alumni aan de HKU met behulp van digitale communicatiemiddelen (nieuwsbrieven, sites voor sociale netwerken)
- het vergroten van de service aan alumni (bijvoorbeeld door middel van werkervaringsplaatsen, het geven van masterclasses op verschillende gebieden en het ontwikkelen van routekaarten voor na het afstuderen)
- het inrichten van COCI-helpdesks waar alumni terecht kunnen met vragen over ondernemerschap
- het koppelen van alumni aan onderzoeksgebieden waarop de lectoraten actief zijn
- het uitbreiden van de mogelijkheden voor contractonderwijs aan alumni.

INTERNATIONALE STUDENTENMOBILITEIT

Het Student Service Centrum geeft informatie, advies en ondersteuning betreffende een studiekeerperiode in het buitenland. Ook coördineert het SSC de studentenuitwisselingen met buitenlandse instellingen, zowel voor de studenten die naar de HKU komen als voor studenten die naar het buitenland gaan.

Studenten naar het buitenland

Van alle HKU-studenten verbleef 4% (155 studenten) in 2008/2009 ten behoeve van hun studie een periode in het buitenland, voornamelijk in het kader van een uitwisselingsprogramma, een internationaal project of een buitenlandse stage. Dit zijn studenten waarvan de buitenlandse studiekeerperiode door de HKU erkend wordt. Behalve voor een studiekeerperiode aan een buitenlandse partnerinstelling gaan HKU-studenten ook regelmatig naar het buitenland voor een internationale stage bij een (culturele) organisatie, bedrijf of researchlab van een onderwijsinstelling. Net als in voorgaande jaren werd een aantal kortdurende internationale projecten financieel ondersteund door een beurs uit het HKU Jan van Scorel Fonds.

In 2008/2009 gingen de meeste studenten op individuele basis naar Australië, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Japan. Ook West-Europese landen zijn populair. Daarnaast zet de trend van de laatste jaren door om naar Azië, Zuid- en Midden-Amerika te gaan. Binnen een aantal projecten gericht op ontwikkelings samenwerking gingen studenten naar Afrika.

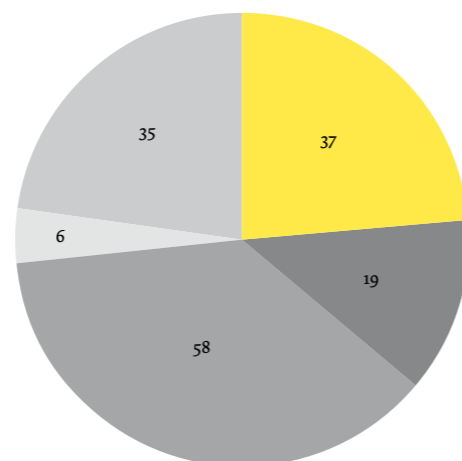
Aantal studenten van de HKU dat in 2008/2009 in het buitenland studeert per verstrekend fonds

Fonds	Aantal
HKU Jan van Scorel	87
LLL/Erasmus	35
Xplore	11
Geen	22
Totaal	155

Aantal HKU-studenten dat in 2008/2009 in het buitenland studeert onderverdeeld naar studieactiviteit

	Aantal
Studie	25
Stage	62
Onderzoek/project	68
Totaal	155

Aantal HKU-studenten dat in 2008/2009 in het buitenland studeert per faculteit

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
 Faculteit Muziek
 Faculteit Theater
 Faculteit Kunst, Media & Technologie
 Faculteit Kunst en Economie

UITWISSELINGSSTUDENTEN UIT HET BUITENLAND

Uitwisselingsstudenten uit het buitenland zijn niet-reguliere studenten die voor een periode van drie maanden tot een jaar aan de HKU studeren. Zij verblijven hier in het kader van een uitwisselingsprogramma of, in een enkel geval, buiten enig kader om.

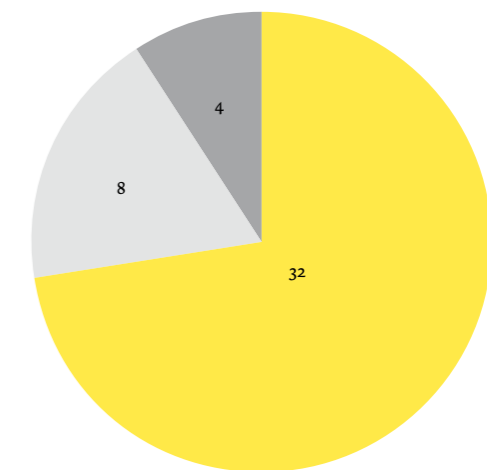
In 2008/2009 studeerden 44 buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU. Dit zijn er beduidend minder dan de 59 studenten in 2007. Het grootste deel van de uitwisselingsstudenten komt uit Europa en maakt gebruik van het Leven Lang Leren/Erasmus-programma. De meeste buitenlandse uitwisselingsstudenten kwamen dit jaar uit Finland, Spanje en het Verenigd Koninkrijk.

Verder betreft het vooral studenten van niet-Europese partnerinstellingen uit Australië, de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland en Japan, waarmee de HKU bilaterale uitwisselingscontracten heeft afgesloten.

Aantal buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU in 2008/2009 per verstrekend fonds

Fonds	Aantal
LLL/Erasmus	35
Bilateraal	7
MAUI	1
Anders	1
Totaal	44

Aantal buitenlandse uitwisselingsstudenten aan de HKU in 2008/2009 per faculteit

Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving
 Faculteit Muziek
 Faculteit Kunst, Media & Technologie

Huisvesting

In 2007 heeft het Student Service Centrum (SSC) voor 48 buitenlandse studenten bemiddeld in huisvesting: 39 uitwisselingsstudenten en 9 masterstudenten. Er wordt gebruikgemaakt van het woningaanbod en diensten van de SSH Utrecht.

KLACHTENREGELINGEN STUDENTEN

Klachten van studenten worden behandeld op basis van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek en interne HKU-regelingen. Binnen de HKU is een onafhankelijk College van Beroep voor de Examens ingesteld en de HKU is aangesloten bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Daarnaast heeft de HKU een eigen Geschillenregeling en kent de HKU een Klachtenregeling Ongewenst Gedrag.

College van Beroep voor de Examens

Het College van Beroep voor de Examens heeft in 2008 negen beroepschriften ontvangen. In 2007 waren dat er 23.

Het grootste deel van de beroepen was gericht tegen een negatief bindend studieadvies.

Vier beroepschriften werden ingediend door studenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie. In één geval is een minnelijke schikking bereikt tussen de faculteit en de student. In één geval is geen minnelijke schikking bereikt, maar heeft de student zijn beroepschrift ingetrokken. Het College van Beroep voor de Examens heeft eenmaal een beroep niet in behandeling genomen omdat niet duidelijk was tegen welke beslissing van welk orgaan het beroep gericht was. Het College is voor één beroep samengekomen voor een mondelinge zitting. Dit beroep is gegrond verklaard.

Twee studenten van de Faculteit Kunst en Economie tekenden beroep aan. In beide gevallen werd een schikking bereikt.

Verder werd een beroepschrift behandeld van een student van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving. Het College van Beroep voor de Examens heeft dit beroep na mondelinge behandeling ongegrond verklaard.

Het beroep van een student van de Faculteit Theater is in een zitting van het College behandeld en gegrond verklaard.

Tenslotte heeft een student van de Faculteit Muziek het ingediende beroepschrift ingetrokken.

Klachtencommissie Ongewenst Gedrag

De Klachtencommissie Ongewenst Gedrag heeft geen klachten ontvangen in 2008.

GEVOERD PERSONEELSBELEID

In de CAO-HBO is vastgelegd dat de hogeschool minimaal 1,15% van de brutoloon som besteedt aan decentrale arbeidsvoorwaarden. Voor de HKU kwam dat in 2008 neer op € 241.511. In het lokale CAO-overleg zijn afspraken gemaakt over het gevoerde beleid. De belangrijkste onderwerpen in het kader van de decentrale arbeidsvoorwaarden zijn:

- Betaald ouderschapsverlof: hieraan heeft de hogeschool 0,13% van de brutoloon som besteed.
- Ouderenbeleid: In 2005 heeft het College van Bestuur besloten een regeling te treffen voor medewerkers van 56 jaar of ouder. Deze medewerkers kregen de mogelijkheid uiterlijk op 1 december 2005 gebruik te maken van de FPU-regeling waarbij de hogeschool de FPU aanvult tot 80% van het laatst verdiende salaris. In 2008 bedroegen de totale kosten van deze aanvullingen € 1.354.901, zijnde 6,45 % van de brutoloon som.
- Doelgroepen: Ook in 2008 is aandacht besteed aan arbeidsgehandicapten. De maatregelen die de HKU getroffen heeft zijn onder andere het continueren van een vervoersvoorziening, aanpassingen aan de gebouwen en het aanschaffen van hulpmiddelen. De totale kosten hiervoor bedragen € 85.174. Daarnaast heeft de hogeschool een aantal medewerkers ingehuurd die op basis van de Wet Sociale Werkvoorziening werkzaam zijn. De kosten hiervoor bedragen € 22.800, waarmee de totale uitgaven voor het doelgroepenbeleid uitkomt op 0,51 % van de brutoloon som.
- Reiskosten woon-werkverkeer: Mede in het kader van het terugdringen van autogebruik voor woon-werkverkeer, biedt de HKU een volledige vergoeding van de gemaakte reiskosten op basis van 2e klas openbaar vervoer. In 2008 is € 398.227 uitgegeven aan reiskosten woon-werkverkeer, 1,9% van de brutoloon som.

KENGETALLEN PERSONEEL

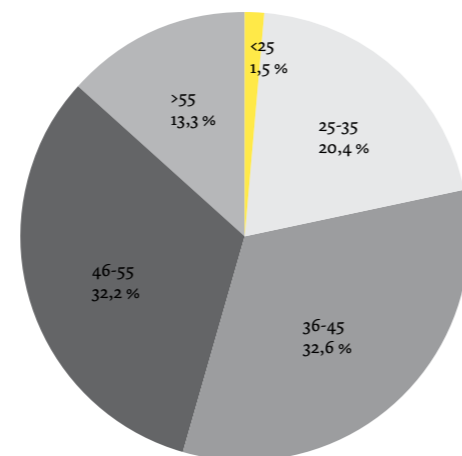
Ultimo 2008 had de HKU 580 mensen in dienst (334,4 fte). 51,4% hiervan is man, 48,6% vrouw. De gemiddelde leeftijd was 43,8 jaar.

Verdeling medewerkers naar betrekkingsovervang

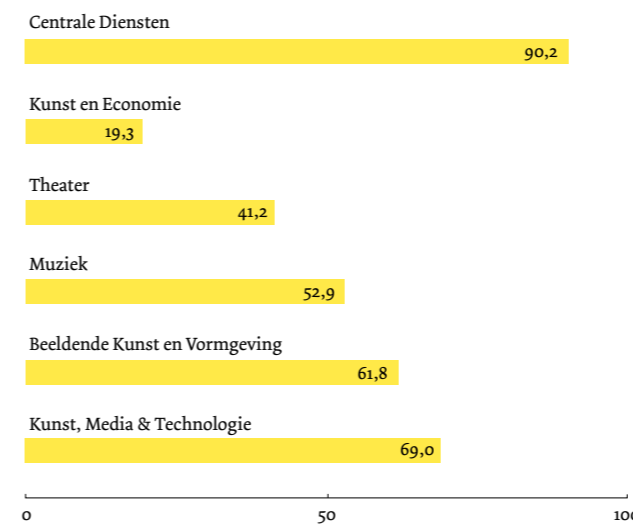
betrokkingsomvang in FTE	Aantal medewerkers
< 0,3	155
>= 0,3 & < 0,5	85
>= 0,5 & < 0,7	101
>= 0,7 & < 1,0	141
>= 1,0	98

In het totaal besteedde de hogeschool € 20.406.071 aan salarissen en sociale lasten, 49,41 % van de totale uitgaven.

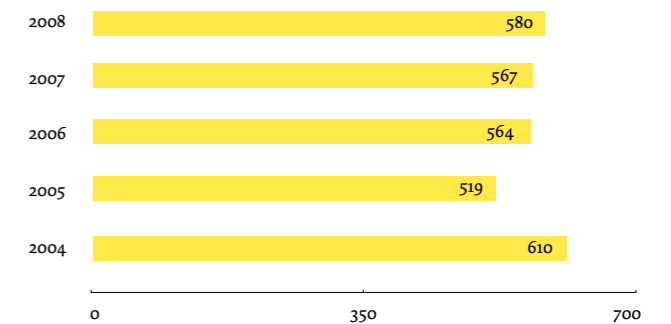
Leeftijdsoverbouw personeel HKU

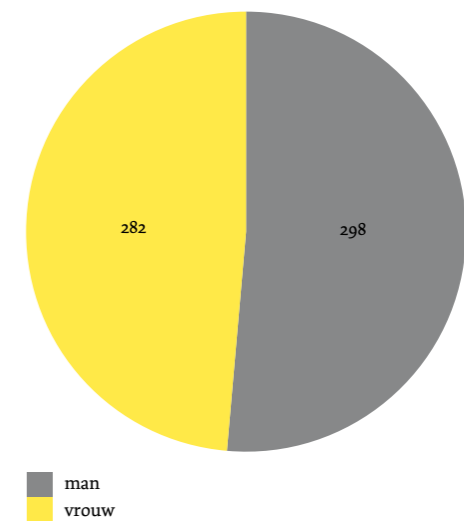
Verdeling personeel over de locaties in FTE

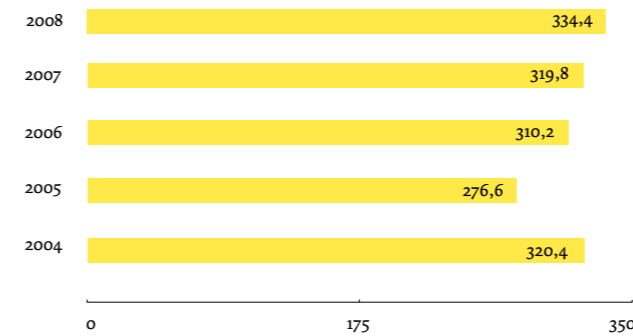
Ontwikkeling personeelsbestand in aantal personen

Verdeling personeel man/vrouw

Ontwikkeling personeelsomvang in FTE

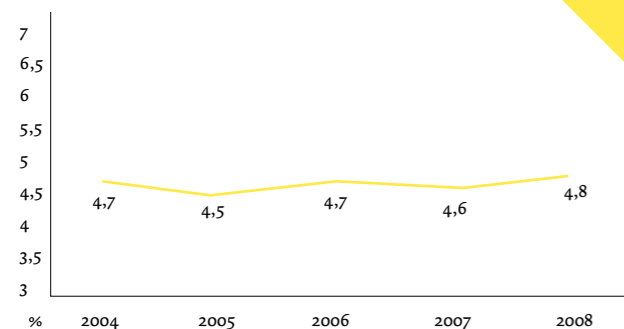

ZIEKTEVERZUIM

Het ziekteverzuim, exclusief zwangerschapsverlof, over 2008 bedraagt 4,8% (2007: 4,6%). Hiermee lag het ziekteverzuim ongeveer op hetzelfde niveau als de afgelopen jaren. Binnen de hogeschool is nauwelijks sprake van werkgebonden verzuim. De verzuimfrequentie is van 1,4 in 2007 gestegen naar 1,8 in 2008.

De HKU kent een actief ARBO-beleid. Naast het voldoen aan wettelijke verplichtingen is er veel aandacht besteed aan preventie. De hoofden BHV van de vijf locaties, die tevens getraind zijn als preventiemedewerker, spelen hierbij een belangrijke rol. Een onderdeel van de preventie is medewerkers zich bewust te laten worden van de oorzaken en verschijnselen van beroepsziekten, zoals bijvoorbeeld RSI. Door middel van voorlichtingsbijeenkomsten worden aan de medewerkers informatie en instructies verstrekt over het herkennen en voorkomen van RSI-klachten.

Ziekteverzuim 2004-2008

GASTDOCENTEN

De HKU streeft er naar het onderwijsprogramma zo nauw mogelijk aan te laten sluiten bij de beroepspraktijk. Dit wordt ondermeer gerealiseerd door het inhuren van gastdocenten, vanwege hun specifieke kennis of vaardigheden. In 2008 is in het totaal € 1.916.024 uitgegeven aan het inhuren van gastdocenten.

FUNCTIEORDENING

Het functieorderingstraject was in 2007 nagenoeg geheel afgerond. Net als de meeste andere hogescholen heeft de HKU voor de beschrijving en waardering van de functies gekozen voor het systeem FUWA-HBO. In 2008 is er nog intensief overleg geweest tussen het College van Bestuur en de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) over de definitieve afwikkeling van het functieorderingstraject. Uiteindelijk heeft de CMR begin 2009 ingestemd met het functieboek.

FUNCTIONERINGS- EN BEOORDELINGS-GESPREKKEN

De regeling 'Functioneringsgesprekken Hogeschool voor de Kunsten Utrecht' heeft tot doel het optimaliseren van het functioneren van individuele werknemers door belemmeringen weg te nemen, personeelsleden te motiveren en te stimuleren. Onderwerpen die tijdens het functioneringsgesprek onder andere aan de orde komen, zijn:

- werktijden
- verlof
- deskundigheidsbevordering
- persoonlijk ontwikkelingsplan.

Mede naar aanleiding van de gehouden functioneringsgesprekken is in 2008 € 291.007 aan deskundigheidsbevordering besteed.

Bij rechtspositionele consequenties, zoals het omzetten van een tijdelijk dienstverband naar een vast dienstverband of het toekennen van een extra beloning, vindt een beoordelingsgesprek plaats. Dit beoordelingsgesprek wordt gevoerd aan de hand van de HKU-regeling beoordelingsgesprekken. Functionerings- en/of beoordelingsgesprekken worden een keer per 2 jaar gehouden.

Op grond van de CAO-HBO is een nieuwe beoordelingsregeling in ontwikkeling.

SECUNDAIRE ARBEIDSVOORWAARDEN

De belangrijkste secundaire arbeidsvoorwaarden binnen de hogeschool zijn:

- spaarloonregeling
- levensloopregeling
- reiskostenvergoeding woon-werkverkeer
- fietsregeling
- gedeeltelijk betaald ouderschapsverlof
- uitgebreide scholingsmogelijkheden
- diverse collectieve verzekeringen.

Gebruik van enkele secundaire arbeidsvoorwaarden:

Spaarloonregeling:	139 deelnemers
Levensloopregeling:	12 deelnemers
Reiskostenvergoeding	
Woon-werkverkeer:	totale kosten € 398.227
Fietsregeling:	40 deelnemers
Gedeeltelijk betaald	
Ouderschapsverlof:	7 medewerkers

INFORMATIE-VOORZIENING ARBEIDSVOORWAARDEN

In 2008 zijn op de HKU brede regelingen op het gebied van (aanvullende) arbeidsvoorwaarden geactualiseerd. Om de medewerkers adequaat over deze (aanvullende) arbeidsvoorwaarden te informeren, is een gedeelte van het intranet voor medewerkers (HKUweb) geheel opnieuw ingericht. Alle (aanvullende) arbeidsvoorwaarden met bijbehorende regelingen zijn op deze website door de medewerkers te raadplegen.

KLACHTENREGELINGEN MEDEWERKERS

Bezwarencommissie functiebeschrijving en -waardering

In verband met de invoering van een nieuw functieorderingstelsel is de tijdelijke 'Bezwarencommissie functiebeschrijving en -waardering' ingesteld. Zij adviseert het College van Bestuur over bezwaren van medewerkers inzake de functiebeschrijving en -waardering conform het nieuwe functieordeningsstelsel. Tegen een beslissing op een dergelijk bezwaar staat beroep open bij de Landelijke Bezwarencommissie Functieordenen HBO.

In 2008 waren er geen medewerkers die bezwaar hebben ingediend als gevolg van hun nieuwe functiebeschrijving.

STAFONTWIKKELING

De afdeling Stafontwikkeling levert een bijdrage aan de verdere professionalisering en deskundigheidsbevordering van de medewerkers van de HKU. Het aanbod van trainings-activiteiten richt zich op drie aandachtsgebieden: didactiek & studiebegeleiding, computertrainingen en overige trainingen. De organisatie van trainingen op het gebied van veiligheid en preventie is in 2008 overgenomen door de coördinator ARBO & BHV.

Naast het algemene cursusaanbod organiseert de afdeling Stafontwikkeling ook activiteiten op maat. Deze activiteiten richten zich met name op didactiek en curriculumontwikkeling. Zo zijn in 2008 onder meer coaching op didactiek en intervisietrajecten verzorgd.

Ook verzorgt de afdeling Stafontwikkeling de subsidies in het kader van de regeling 'Promoveren in het HBO' van de Stichting Mobiliteitsfonds HBO. De twee bestaande subsidies zijn in 2008 verlengd.

In het kader van het nieuwe functiehuis van de HKU is in 2008 een training 'functioneringsgesprekken voeren' georganiseerd voor leidinggevenden.

In 2008 is het traject Jonge Managers (3) afgerond.

INTERNATIONAAL

In 2008 bezochten medewerkers van de HKU diverse conferenties en symposia in het buitenland, als deelnemer of als spreker. Een aantal HKU-docenten heeft les gegeven in het buitenland. Ook hebben diverse faculteiten een aantal buitenlandse gastdocenten ontvangen.

Een deel van de docentenuitwisselingen vond plaats binnen het Leven Lang Leren/Erasmus-onderdeel Teaching Staff Mobility. In 2008 hebben 12 HKU-docenten gebruik gemaakt van dit programma. Daarnaast zijn HKU-docenten en medewerkers met middelen van hun eigen faculteit naar het buitenland gegaan.

VOORUITBLIK

Om het ARBO- en personeelsbeleid te kunnen optimaliseren, is inbreng nodig van de medewerkers van de HKU. Om die reden zal er in de loop van 2009 een tevredenheidsonderzoek gehouden worden onder alle medewerkers.

FACILITEITEN

HUISVESTING

Het huisvestingsbeleid van de HKU richt zich op het realiseren van passende werk- en studeervoorzieningen tegen beheersbare kosten. Vijf factoren vormen de basis voor het beleid:

- interne organisatie;
- historisch bepaalde situaties;
- specifieke (huisvestings)eisen van de verschillende faculteiten;
- financiële en wettelijke randvoorwaarden;
- ontwikkelingen in het hoger (kunstvak)onderwijs.

Een belangrijke doelstelling van het locatiebeleid van de HKU, zoals die ten tijde van de fusie eind jaren '80 was geformuleerd, is dat elke faculteit werkt vanuit een basislocatie met eventuele bijgebouwen in de directe omgeving. Hierop zijn twee uitzonderingen:

- de Beiaardschool, onderdeel van de Faculteit Muziek. Deze zit in Amersfoort.
- de opleiding Autonome Beeldende Kunst (Fine Art) en de docentopleiding Beeldende Kunst en Vormgeving. Deze zijn gedeeltelijk gehuisvest op de Tractieweg te Utrecht.

Huisvestingsvoorzieningen

Huisvesting is in eerste instantie een voorziening voor het onderwijs. Iedere faculteit stelt specifieke eisen aan huisvesting. De HKU houdt daar rekening mee bij de instandhouding en verbetering van de huisvesting. Daarnaast richt het voorzieningenbeleid zich op de instandhouding van een goed en veilig gebouwenbestand.

Verhouding huur en panden in eigendom

Een evenwichtige combinatie van eigendom en huur van panden zorgt voor spreiding van de capaciteitsrisico's. Ongeveer 20% van de beschikbare vierkante meters wordt door de HKU gehuurd.

Resultaten 2008

In 2008 is een geactualiseerd meerjaren-onderhoudsplan opgesteld, waarbij een realistische inschatting is gemaakt van de kosten voor instandhoudingsonderhoud in de periode 2008-2022. Naast instandhoudingsonderhoud is tevens rekening gehouden met onderhoudskosten in het kader van wettelijke verplichtingen (verbruiksvergunningen).

Gebouwenbestand HKU in 2008

Locatie	Plaats	Faculteit	Huur, Eigendom of Bruikleen	Bruto vloeroppervlak in m ²	Netto functioneel oppervlak in m ²
Lange Viestraat 2	Utrecht	Centrale bureaus en diensten,	H	6940	4351
IBB Laan 50	Utrecht	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving	E	12839	8803
Tractieweg 41	Utrecht	Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving	H	2500	1727
Mariaplaats 27	Utrecht	Faculteit Muziek	E	4494	2319
Mariaplaats 28	Utrecht	Faculteit Muziek	E	4038	2144
Belgenmonument	Amersfoort	Faculteit Muziek	H	25	25
Grote Spui 9 en 11	Amersfoort	Faculteit Muziek	H	550	383
Janskerkhof 17	Utrecht	Faculteit Theater	E	2529	1755
Janskerkhof 18	Utrecht	Faculteit Theater	H	1061	698
Janskerkhof 4	Utrecht	Faculteit Theater	E	111	59
Janskerkhof 4a	Utrecht	Faculteit Theater, Beeldende Kunst en Vormgeving	E	1577	1234
Jansveld 25	Utrecht	Faculteit Theater	H	83	83
Oude Amersfoortseweg 121-123	Hilversum	Faculteit Kunst, Media en Technologie (incl. verhuur)	E	18852	12443
Totaal				55599	36024

ARBO EN MILIEU

Het ARBO- en milieubeleid van de HKU is gericht op het optimaliseren van de arbeidsomstandigheden om een veilige, gezonde en stimulerende werkplek te waarborgen, met zo min mogelijk belasting van het milieu.

Verzuimbegeleiding

Op het gebied van verzuimbegeleiding maakt de HKU gebruik van de diensten van een gecertificeerde ARBO-dienst: Achmea Vitale. In 2008 is het dienstverleningscontract met Achmea Vitale met 1 jaar verlengd tot 1 januari 2010. Naast de sociaal medische begeleiding van medewerkers wordt er ondermeer veel aandacht besteed aan het terugdringen van het frequent en/of langdurig verzuim en aan reïntegratie van zieke medewerkers.

Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)

Met een RI&E brengt de HKU de veiligheids- en gezondheidsrisico's binnen de organisatie in kaart. De RI&E heeft ondermeer tot doel:

- het verkrijgen van inzicht in de gevaren en de hieraan verbonden risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn, waaraan de medewerkers worden blootgesteld
- het op grond van de verkregen inzichten kunnen formuleren van maatregelen om risico's te elimineren of te beperken en beheersbaar te maken.

In 2008 heeft de HKU de RI&E opgesteld over de periode 2007-2008.

AUTOMATISERING

Beleidsuitvoering ARBO

In 2008 is er veel aandacht besteed aan de verbetering van de veiligheid in de gebouwen, ondermeer door werkzaamheden uit te voeren in het kader van de afgifte van de gebruiksvergunningen. Daarnaast is in 2008 veel energie gestoken in het up-to-date houden van de BHV-organisatie, zowel binnen de faculteiten als op centraal niveau. Een belangrijk aandachtspunt hierbij betrof de scholing van de BHV-medewerkers (inclusief de preventiemedewerkers).

Verder zijn er in 2008 diverse ARBO-projecten uitgevoerd waarbij arbeidsgerelateerde voorzieningen beschikbaar zijn gesteld. Hiermee tracht de HKU een bijdrage te leveren aan voorkoming van beroepsziekten, zoals bijvoorbeeld CANS, stress, gehoorschade of aandoeningen door contact met giftige stoffen. Hiervoor is onder meer het bedrijfsgezondheidsbudget Livvit, dat ter beschikking is gesteld door Zilveren Kruis Achmea (de zorgverzekeraar waarmee het HBO een collectief contract is aangegaan), volledig aangewend (circa € 35.000). Het doel van dit project was medewerkers bewust te maken van de oorzaken en verschijnselen van beroepsziekten. Tenslotte is in 2008 gestart met de voorbereidingen voor een in 2009 te houden tevredenheidsonderzoek onder medewerkers.

ARBO-catalogus

Zestor, arbeidsmarkt en opleidingsfonds HBO is in 2007 gestart met de opstelling van een ARBO-catalogus voor het HBO. Het hebben van een ARBO-catalogus is geen verplichting, maar het kan een hulpmiddel zijn bij het vinden van concrete oplossingen voor (risicovolle) werkzaamheden in de branche (in dit geval de HBO-instellingen). Verder zal de arbeidsinspectie soepeler omgaan met inspecties indien een ARBO-catalogus beschikbaar is.

In 2008 heeft de HKU aan de op te stellen ARBO-catalogus een bijdrage geleverd, onder meer door het verstrekken van informatie over de wijze waarop preventiemedewerkers binnen de HKU zijn ingebed in de BHV-organisatie.

De planning van Zestor is erop gericht om de ARBO-catalogus in 2009 beschikbaar te hebben.

Verglazing HKU-netwerk

De afgelopen jaren heeft de HKU bij de opzet van netwerkverbindingen tussen de faculteiten gebruik gemaakt van straalverbindingen. Het netwerkverkeer tussen de verschillende locaties is echter de laatste jaren explosief gegroeid.

De capaciteit van de verbindingen stond hierdoor onder druk. In 2009 zal de capaciteit en de stabiliteit van het HKU-netwerk vergroot worden door toepassing van glasvezelverbindingen tussen de belangrijkste locaties.

In de zomer van 2009 zal dit netwerk worden geïmplementeerd.

Online publieksdiensten

In 2008 is veel energie gestoken in het centraliseren van gegevensbestanden en de ondersteuning van elektronische communicatie met voor de HKU belangrijke publieksgroepen. De keuze, inrichting en implementatie van het online marketingsysteem Tripolis vormt hierin een grote stap voorwaarts voor de HKU. In 2009 zal dit traject een wat praktischer insteek krijgen met de opzet van periodieke nieuwsbrieven voor zowel interne publieksgroepen (studenten, medewerkers) als externe (bijvoorbeeld aankomend studenten en decanen). Ook het opzetten van elektronische diensten voor alumni krijgt in 2009 extra aandacht.

Europese samenwerkingstrajecten

In 2008 is gestart met de opzet van een pan-europees portaal voor videokunst. Een eerste versie van dit portaal is beschikbaar via <http://gamaweb.hku.nl>.

In het verlengde van het streven van de HKU naar flexibele en aanpasbare onderwijsomgevingen, participeert de HKU daarnaast in het IM3I onderzoekstraject. Hierbij staat het flexibel werken met videobronnen in werk- en onderwijs-situaties centraal.

Eind 2009 zullen de eerste versies van dit platform beschikbaar komen voor gebruik binnen het onderwijs.

OSIRIS

OSIRIS, het Onderwijs en Studenten Informatie Registratie en Inschrijf Systeem van de HKU, is in 2008 op de volgende punten doorontwikkeld:

- De implementatie van OSIRIS Docent op alle faculteiten is, na een succesvol verlopen pilot bij de Faculteit Kunst, Media & Technologie, gestart aan het begin van het schooljaar 2008/2009. Met dit onderdeel van OSIRIS kunnen docenten, na inloggen, via internet resultaten van studenten invoeren in de database waarin de studievoortgang van studenten wordt geadministreerd.
- Met de introductie van OSIRIS Begeleider zijn de decanen en het overgrote deel van de tutores overgestapt op OSIRIS als registratiesysteem. In OSIRIS Begeleider kunnen begeleiders via internet, na inloggen, gespreksnotities vastleggen, rubriceren en, indien gewenst, delen met andere betrokkenen (docenten, andere begeleiders).
- OSIRIS Manager, met daarin mogelijkheden om informatie ten behoeve van accreditaties en jaarverslagen te genereren, is operationeel.
- In het kader van de voorbereidingen op de koppeling van OSIRIS aan Studielink heeft een groot aantal proefconversies en ketentests plaatsgevonden.
- Op verzoek van de HKU heeft de leverancier van OSIRIS belangrijke extra functionaliteiten ontwikkeld met betrekking tot het proces rondom de diplomering.
- Alle onderwijsseenheden (modules) en onderwijsprogramma's zijn vertaald in het Engels, zodat Engelstalige studievoortgangsoverzichten kunnen worden uitgedraaid. Ook kunnen buitenlandse studenten, indien ze dat wensen, OSIRIS in het Engels raadplegen.
- De ontwikkeling en implementatie van de HKU-huisstijl voor alle selfservice onderdelen (OSIRIS Docent, OSIRIS Begeleider en OSIRIS Student) heeft plaatsgevonden.

FINANCIËN

DOELSTELLING

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht wil steeds tijdig inzicht hebben in de financiële consequenties van de uitgezette beleidslijnen. Voor de komende jaren is het beleid erop gericht om jaarlijks een positief exploitatieresultaat te genereren om de solvabiliteitspositie te versterken. In het instellingsplan 2004-2008 was een doelstelling geformuleerd voor een solvabiliteitspositie van het eigen vermogen van 30%. De HKU wil deze solvabiliteitspositie verder versterken om in de toekomst flexibel in te kunnen springen op onderwijsvernieuwingen en andere ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld huisvestingsplannen.

Voor de investeringen geldt het uitgangspunt dat de jaarlijkse investeringen niet boven het niveau van de jaarlijkse afschrijvingen mogen uitkomen.

De HKU streeft naar een minimale financieringslast. Om dit te realiseren heeft de HKU een flexibele kredietfaciliteit afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

Financiële middelen worden aangewend voor het doel waaraan deze zijn toegekend. Croho-opleidingen worden gefinancierd uit de reguliere baten. Ook voor de ontwikkeling van nieuwe Croho-opleidingen geldt dit. Dit betekent dat de rijksbijdrage en de collegegelden volledig worden aangewend voor de financiering van de reguliere onderwijsactiviteiten.

STRINGENTE PLANNING- EN CONTROLCYCLUS

Om de financiële doelstellingen te bereiken hanteert de HKU een stringente planning- en controlcyclus. Deze cyclus bestaat onder meer uit de begroting, de - voor zover noodzakelijk - gewijzigde begroting, de meerjarenbegroting, de tussentijdse doorlichtingen en het financieel jaarverslag. Daarnaast heeft de HKU veel aandacht voor een gedegen en planmatig budgetbeheer. Het interne verdeelmodel is daarbij een belangrijk sturingsinstrument.

BEKOSTIGING

Met ingang van 2008 is de bekostiging van de HKU anders ingericht. Het exploitatiedeel en het huisvestingsdeel zijn - in naam - komen te vervallen. In plaats daarvan wordt de bekostiging van het onderwijsdeel nu gesplitst in een deel dat afhankelijk is van de onderwijsvraag en een deel dat niet afhankelijk is van de onderwijsvraag: de onderwijsopslag.

Vervolgens wordt het onderdeel dat afhankelijk is van de onderwijsvraag weer gesplitst in:

- een deel dat verdeeld wordt op basis van de onderwijsvraag per opleiding vermenigvuldigd met een bekostigingsniveau. Dit heet met ingang van 2008 de opleidingsgewogen onderwijsvraag (het vroegere exploitatiedeel). De totale toewijzing van de bekostiging van de opleidingsgewogen onderwijsvraag bedraagt voor 2008 € 18.813.938.

- een deel dat verdeeld wordt op basis van de onderwijsvraag per instelling vermenigvuldigd met de ruimtebehoefte en vervolgens met een prijs. Dit heet met ingang van 2008 de instellingsgewogen onderwijsvraag (het vroegere huisvestingsdeel). De totale toewijzing van de bekostiging van de instellingsgewogen onderwijsvraag bedraagt voor 2008 € 3.504.860.

De onderwijsopslag bestaat uit twee onderdelen, te weten:

- Een bedrag onderwijsopslag *percentages*. Dit is een vaste toewijzing, zoals de vaste opslag ten behoeve van het KUO (en bijvoorbeeld de vaste opslag ten behoeve van niet EER-studenten die met ingang van 2009 van kracht is). Voor de HKU is als onderwijsopslag percentages voor 2008 een bedrag toegewezen ad € 7.938.983.

- Een bedrag onderwijsopslag *bedragen*. Dit zijn toewijzingen die jaarlijks kunnen fluctueren, zoals bijvoorbeeld de zogenoemde enveloppemiddelen die in het coalitieakkoord zijn afgesproken. De onderwijsopslag bedragen 2008 bedraagt in totaal € 1.403.949.

Ontwerp en ontwikkeling HBO

Naast de middelen die worden toegewezen als onderwijsdeel wordt er nog een bedrag in de lumpsum apart toegewezen onder de noemer 'Ontwerp en ontwikkeling HBO'. Dit betreffen de middelen die beschikbaar zijn voor lectoren en kenniskringen in het HBO. In 2008 is hiervoor voor het gehele HBO € 52,2 miljoen beschikbaar. Deze middelen worden naar rato van het aandeel onderwijsdeel verdeeld over de instellingen. Voor de HKU resulteert dit in een toewijzing van € 901.617.

BIJZONDERE RESULTATEN

Met ingang van 2008 heeft het Ministerie van OCW nieuwe inrichtingseisen voor het financieel jaarverslag opgesteld. Ten gevolge hiervan is er in 2008 een aantal (materiële) mutaties verwerkt op het gebied van waardering en resultaatbepaling. Die hebben geleid tot een aantal bijzondere resultaten. Zo is de vordering van het Ministerie van OCW in het kader van het 'dakpaneffect' afgeboekt (€ 348.899). Daarnaast heeft de geactualiseerde onderbouwing van de voorziening onderhoud per 31 december 2008 geresulteerd in een dotatie van € 1.606.231. Om te kunnen voldoen aan de verplichting om de omvang van deze voorziening te baseren op een 'beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen', is een meerjaren onderhoudsplan 2009 - 2021 opgesteld.

Verder is er in 2008 vanwege de nieuwe richtlijn sprake van een aantal (nieuwe) kostenposten in verband met te verantwoorden personeelsverplichtingen, zoals nog te betalen verlofdagen en ambtsjubilea (totaal € 100.000). Tot slot zijn in 2008 een tweetal verbouwingsinvesteringen versneld afgeschreven (effect € 281.948).

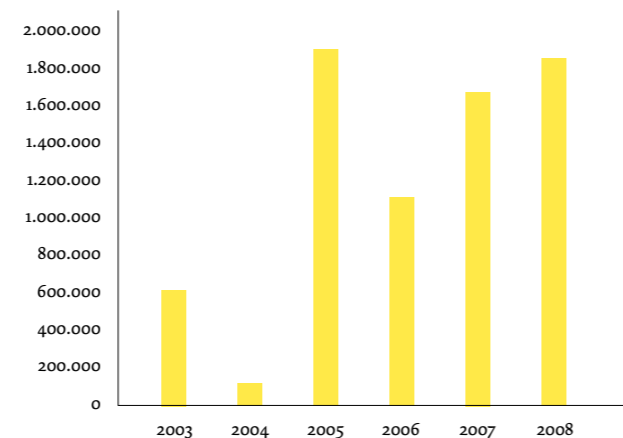
Naast deze resultaat-effecten is er nog een aantal specifieke mutaties uitgevoerd die eveneens geleid hebben tot een bijzonder resultaat. Zo is het afschrijvingsregime voor apparatuur en inventaris aangepast zodat er (meer) overeenstemming is met de feitelijke gebruiksduur. Dit heeft geleid tot een herafschrijving van € 637.893. Verder is in de voorziening ontslaguitkeringen een aanzienlijk bedrag ad € 1.117.003 gedoteerd. In tegenstelling tot voorgaande jaren is in deze voorziening onder meer rekening gehouden met de wettelijke uitkeringsverplichtingen die ontstaan zijn na 2001. Tot en met 2007 werden deze jaarlijks rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

POSITIEF EXPLOITATIERESULTAAT

Het financieel beleid van de HKU is onder meer gericht op het in stand houden en zo mogelijk verder versterken van de financiële (vermogens)positie om de financiële stabiliteit van de HKU te waarborgen. Uitgangspunt hierbij is een jaarlijks sluitende exploitatie waarbij, per saldo, geen bedragen worden onttrokken uit de reserves. Op basis van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering kan er in 2008 een bedrag ad € 1.882.581 worden toegevoegd aan de reserves. Er is in 2008 geen resultaat uit buitengewone bedrijfsvoering.

In de begroting 2008 was een positief resultaat uit gewone bedrijfsvoering voorzien van € 1.579.553. Het gerealiseerde resultaat uit gewone bedrijfsvoering komt € 303.028 hoger uit. Dit is in hoofdlijnen toe te schrijven aan diverse positieve en negatieve exploitatieresultaten die zijn gerealiseerd, mede tengevolge van de hiervoor genoemde bijzondere resultaten.

Resultaten uit gewone bedrijfsvoering 2003 t/m 2008, in Euro's

EXPLOITATIEREKENING 2008

Onderstaande gegevens zijn ontleend aan de enkelvoudige jaarrekening 2008 van de Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de Stichting Beheer Register Goederen (SBRG), waarover een accountantsverklaring is afgegeven door PricewaterhouseCoopers. De HKU heeft drie panden aan de SBRG overgedragen. De stichting verhuurt de panden aan de HKU en draagt zorg voor het onderhoud.

Geconsolideerde exploitatierekening, in Euro's

Balans	Realisatie 2008	Begroting 2008	Realisatie 2007
Rijksbijdragen	32.610.607	31.293.993	30.209.679
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	666.551	269.479	421.101
College-, cursus-, les en examengelden	6.305.349	6.277.074	6.031.283
Baten werk in opdracht van derden	851.619	992.872	682.744
Overige baten	2.736.192	1.113.175	2.019.244
Totaal baten	43.170.318	39.946.593	39.364.051
Lasten			
Personele lasten	26.030.338	23.588.180	23.732.288
Afschrijvingen	3.158.268	2.337.778	2.164.243
Huisvestingslasten	5.792.562	5.219.591	5.809.810
Overige lasten	5.820.535	6.623.808	5.391.705
Saldo financiële baten en lasten	486.034	597.683	565.477
Totaal lasten	41.287.737	38.367.040	37.663.523
Resultaat uit buitengewone bedrijfsvoering	0	0	0
Exploitatieresultaat	1.882.581	1.579.553	1.700.529

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen en collegegelden zijn ten opzichte van 2007 met circa 8% gestegen. De toename van de rijksbijdragen van het Ministerie van OCW is met name toe te schrijven aan een stijging van het aantal onderwijsvragende studenten. Dit is vooral het gevolg van de groei van het aantal studenten voor de opleiding Bachelor of Art and Economics. Daarnaast kan de stijging van de rijksbijdragen worden toegeschreven aan de stijging van de onderwijsopslag. Deze is overigens voor een belangrijk deel gefinancierd uit een verlaging van de bekostiging van het onderwijsdeel dat afhankelijk is van de onderwijsvraag. Hierdoor is het prijspeil 2008 ten opzichte van 2007 met slechts 0,4% gestegen.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

De overige overheidsbijdragen en -subsidies zijn in 2008 ten opzichte van 2007 met € 245.450 gestegen. Deze stijging is onder meer toe te schrijven aan de gehonoreerde projectaanvraag voor het Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie (COCI). De doorlooptijd van dit project is vier jaar (2008 t/m 2011). De subsidie daarvoor bedraagt in totaal € 774.735. Voor 2008 bedraagt de becijferde toewijzing € 274.370.

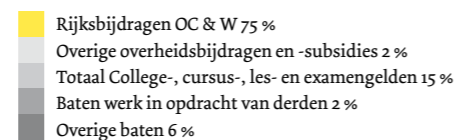
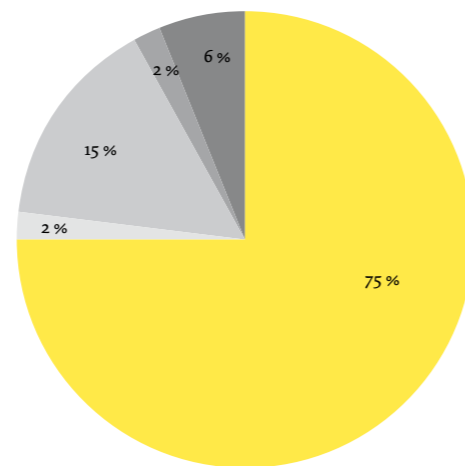
College- cursus- en examengelden

De toename van deze post is vooral het gevolg van een toename van de collegegelden. Deze toename is voor een groot deel toe te schrijven aan een stijging van het aantal ingeschreven studenten bij de Bachelor of Art and Economics. Daarnaast wordt de stijging verklaard door de verhoging van het (wettelijk) collegegeld met ongeveer 2%.

Baten werk in opdracht van derden

De toename ad € 168.875 van de baten werk in opdracht van derden in 2008 ten opzichte van 2007 is onder meer het gevolg van een vrijval van een bedrag 'onderhanden werk' van het Lectoraat Kunst en Economie van € 109.072, een eenmalig project op de Faculteit Theater voor Stichting Doen (€ 25.450) en de uitbreiding van de studentenprojecten op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving (een stijging van de baten van circa € 22.000).

Baten 2008

Overige baten

De verhoging van de overige baten ten opzichte van 2007 is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de eerder genoemde bijzondere baten.

Personele lasten

Veruit de meeste middelen worden besteed aan personeelslasten. Voor 2008 bedragen de gerealiseerde personeelslasten € 26.030.338, wat neerkomt op circa 64% van de totale kosten. Verreweg het grootste deel van de personeelslasten bestaat uit de (rechtspositionele) salariskosten (circa 79% van de personeelslasten).

De personele lasten zijn ten opzichte van 2007 gestegen met € 2.298.049. Deze stijging bestaat in hoofdlijnen uit de volgende elementen:

- hogere rechtspositionele salariskosten (€ 1.560.581)
- hogere kosten factuur- en gastdocenten (€ 176.579)
- een dotatie in de voorziening ontsluitkeringen (€ 1.117.003)

Afschrijvingen

De hoge afschrijvingskosten zijn vooral toe te schrijven aan de aanpassing van het afschrijvingsregime met betrekking tot de verbouwingsinvesteringen (effect: € 281.948 hogere afschrijving), de apparatuur en inventaris (effect: € 637.893 hogere afschrijving) en de versnelde afschrijving van een tweetal verbouwingsinvesteringen (€ 127.276).

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten komen in 2008 € 17.248 lager uit dan in 2007. Enerzijds is er sprake geweest van stijgende huurkosten (€ 202.011), kosten voor elektra, gas en water (€ 187.750), schoonmaakkosten (€ 22.422) en beveiligingskosten (€ 17.000). Anderzijds is ten opzichte van 2007 voor een bedrag van € 409.743 minder gedoteerd in de voorziening onderhoud.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten zijn van € 5.391.705 in 2007 gestegen naar € 5.820.535 in 2008, wat neerkomt op een stijging van € 428.830. Deze stijging is toe te schrijven aan onder meer de eerder genoemde afboeking van de vordering in het kader van het 'dakpansysteem' voor een bedrag van € 348.899.

Saldo financiële baten en lasten

Het positieve effect op financiële baten en lasten van € 79.443 is vooral toe te schrijven aan hogere rentebaten ten gevolge van een hogere liquiditeit in 2008.

FINANCIERINGSLASTEN EN RENTERISICO

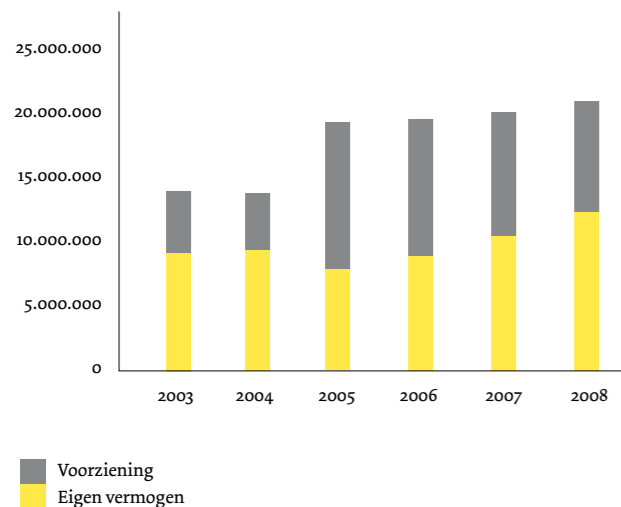
De relatief lage liquiditeitspositie (€ 5.507.888 per 31 december 2008) zorgt voor minimale financieringslasten. Dat de HKU zich een lage liquiditeitspositie kan veroorloven, is mede te danken aan afspraken met de Bank Nederlandse Gemeenten: de HKU heeft hier een doorlopende kredietfaciliteit ad € 11.000.000 tot 2025. Per 31 december 2008 heeft de HKU € 4.500.000 opgenomen uit de genoemde kredietfaciliteit. De renterisico's verbonden aan de hypothecaire leningen met een variabele rente (totaal € 4.734.062 per 31 december 2008) zijn afgedekt door middel van rente-instrumenten (gefixeerde payer-SWAPS). Daarnaast heeft de HKU nog een hypothecaire lening (€ 4.371.416 per 31 december 2008) waarvan de rente voor langere tijd is vastgezet.

Geconsolideerde balans per 31 december, in Euro's

Activa	2008	2007
Materiële vaste activa	35.313.862	36.668.127
Financiële vaste activa	0	957.912
Voorraden	7.012	7.175
Vorderingen	4.379.069	3.576.033
Liquide middelen	5.507.888	2.227.423
Totaal activa	45.207.831	43.436.670

Passiva	2008	2007
Eigen vermogen	12.430.092	10.527.511
Voorziennigen	8.769.432	9.698.980
Langlopende schulden	13.652.585	14.203.928
Kortlopende schulden	10.355.722	9.006.251
Totaal passiva	45.207.831	43.436.670

Ontwikkeling eigen vermogen + voorzieningen per 31 dec 2003 t/m 2008 excl. vangnet en dubieuze debiteuren, in Euro's

VOORUITBLIK

Speerpunten van beleid

De jaarlijkse exploitatie heeft vooral betrekking op de uitvoering en financiering van de (reguliere) onderwijs- en onderzoeksactiviteiten, de contractactiviteiten en de ondersteunende taken die worden uitgevoerd door de centrale bureaus en de huisvestingsfaciliteiten. Daarnaast worden er in 2009 en volgende jaren middelen vrij gemaakt voor de uitvoering van (nieuw) beleid. Een aantal belangrijke speerpunten van (onderwijs)beleid zijn:

1. *Verbeteren van het studiesucces (rendementsverbetering afstuderen en vermindering van de uitval) en de kwaliteit van het onderwijs.* Belangrijke activiteiten in dit verband zijn de versterkte inzet van het tutoraat op de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving, de kwaliteitsimpuls ter verbetering van het rendement op de Faculteit Muziek, de tijdige signalering van studieovertraging op diverse faculteiten en het zij-instroom traject van de Faculteit Theater. Zie voor meer inhoudelijke informatie hierover het hoofdstuk Onderwijs onder 'Onderwijsontwikkeling'.

2. *Invoeren van (duurzame) onderwijsvernieuwingen gericht op een ondernemende houding en professioneel ondernemerschap.* In 2008 zijn hierbij HKU-breed een aantal belangrijke stappen gezet. Zie voor gedetailleerde informatie hierover het hoofdstuk Onderwijs onder 'Projectonderwijs'. Het door SenterNovem ondersteunde Centrum van Ondernemerschap in de Creatieve Industrie (COCI) geeft invulling aan dit speerpunt. Zoals eerder is vermeld bij 'Overige overheidsbijdragen en subsidies' bedraagt de totale subsidie voor het COCI € 774.735.

3. *Bevorderen van kenniscirculatie tussen de HKU, de publieke sector en het midden en klein bedrijf.* De HKU acht het van belang om het onderwijs in contact te brengen met het werkveld, om zodoende interessante stages, project- en onderzoeksopdrachten te verwerven. Door deze samenwerking hoopt de HKU ook meer zicht te krijgen op ontwikkelingen in het bedrijfsleven. Dit moet weer leiden tot een betere aansluiting van het onderwijs op het bedrijfsleven. Via de Stichting Innovatie Alliantie (SIA) heeft de HKU diverse projecten in dit kader verworven. Zie hiervoor ook het hoofdstuk Bestuur en Organisatie onder 'Subsidies'. De totale subsidieomvang van deze projecten is € 569.357. Naast de lopende projecten zijn er al diverse eerder toegewezen SIA-RAAK-projecten afgerond door de HKU met een totale subsidieomvang van circa € 750.000. Verder is, ter bevordering van genoemde kenniscirculatie, de projectaanvraag 'Creative Xcellerator' ingediend bij SenterNovem. Ook dit project wordt nader beschreven in het hoofdstuk Bestuur en Organisatie onder 'Subsidies'. Aan de HKU is hiervoor een subsidie toegewezen van circa € 350.000, waarvan in de begroting 2009 een bedrag ad € 50.000 is opgenomen.

4. *Innoveren en ontwikkelen van onderwijsvormen die leiden tot een verdere integratie tussen (specifieke onderdelen van) HKU-opleidingen.* Dit beleid wordt gedragen door de visie dat (uiteindelijk) de toekomst voor iedere HKU-student gericht is op (ook) kunnen samenwerken met andere disciplines.

5. *Ontwikkelen van nieuwe Masters.* De komende jaren zullen er diverse Masters worden ontwikkeld. Voor het komende jaar zijn dit een Master Performance Design aan de Faculteit Theater, een Master Interieur Architectuur aan de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving, een Master Game Design aan de Faculteit Kunst, Media & Technologie en een Master Narrativity Design aan de Faculteit Kunst, Media & Technologie.

6. *Aanbrengen van een grotere diversiteit in en uitbreiding van studierichtingen op diverse faculteiten.*

7. *Kennisvermeerdering door onderzoek en de innovatieve toepassing daarvan.*

Voorbeelden hiervan zijn de verdere ontwikkeling van de onderzoeksorganisatie op de Faculteit Kunst, Media & Technologie en de ontwikkeling van de Faculteit Theater als expertisecentrum op het gebied van transdisciplinaire en multimediale maakprocessen. Zie hiervoor ook het hoofdstuk Onderwijs onder 'Onderwijsontwikkeling'.

8. *Aanpassen van facultaire normroosters en herschikken van de onderwijsbudgetten (faculteiten Beeldende Kunst en Vormgeving en Theater).* De normroosters (en de hiervan afgeleide onderwijsbudgetten) die gebaseerd (gefixeerd) zijn op in het verleden geraamde studentenaantallen zullen worden geactualiseerd op basis van de nieuwe instroomgegevens.

9. *Stafontwikkeling.*

In het personeelsbeleid van de HKU is scholing en begeleiding van de medewerkers een belangrijk aandachtspunt. Dit geldt niet alleen voor deskundigheidsbevordering via individueel gerichte cursussen, seminars e.d., maar ook voor coaching en begeleiding van medewerkers op de werkplek. Daarnaast vraagt een meer en betere structurering van onderzoek in de opleidingen om meer scholing van docenten. Ook de invoering van projectonderwijs vraagt om docenten die daarin geschoold zijn. Dit geldt ook voor de medewerkers die werkzaam zijn in de projectenbureaus.

10. *Opstellen van een (strategisch) huisvestingsplan.* Belangrijke aandachtspunten hierbij betreffen de inventarisatie en analyse van het huisvestingsbestand, de visieontwikkeling met betrekking tot de onderwijskundige en organisatorische ontwikkelingen, de vertaling van de visie in concrete beleidslijnen en de scenario-ontwikkeling (de uitwerking) van visie en beleidslijnen in mogelijke investeringen. Zie hiervoor ook het hoofdstuk Faciliteiten onder 'Huisvesting'.

Financiering van de speerpunten

Een belangrijk financieel sturingsinstrument voor de interne toewijzing van middelen is het interne verdeelmodel. Hierbij wordt op de opleidingsgewogen onderwijsvraag, de onderwijsopslagen en de inkomsten uit collegegelden 15% ingehouden ten behoeve van het budgettaire beleidskader. Daaruit worden onder meer de financiering van (nieuwe) beleidsontwikkelingen, extra budgettoewijzingen (budgetegalisaties) en specifieke activiteiten gefinancierd. Veel van de hiervoor genoemde speerpunten van beleid zijn nauw verbonden met kwaliteitsontwikkeling en vergroten van studiesucces.

Naast het vrijmaken van middelen uit de rijksbijdrage (en collegegelden) voor beleidsmatige financiering, voert de HKU een actief beleid om via derde geldstroom-inkomsten en doelsubsidies middelen beschikbaar te krijgen voor de financiering van nieuw beleid.

'IN CONTROLE VERANTWOORDING'

Een uitgebreid verslag van de financiële huishouding van de HKU is te vinden in het financieel jaarverslag dat de HKU jaarlijks opstelt. In dit financieel jaarverslag is tevens een 'in controle verantwoording' opgenomen ingevolge de regeling jaarverslaggeving RJ 660, artikel 406. Op grond van dit artikel dient het bestuur in het jaarverslag te rapporteren over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersing- en controlesysteem.

PRO JECT TEN

Studenten van de HKU voeren tijdens hun studie een groot aantal opdrachten uit, zowel van externe opdrachtgevers als binnen de school. Om een indruk te geven van de verschillende gebieden waarop HKU-studenten werkzaam zijn, volgt hier per faculteit een kleine selectie uit de grote hoeveelheid projecten van 2008.

FACULTEIT BEELDENDE KUNST EN VORMGEVING

Afval in zee

Stichting De Noordzee benaderde de HKU met de vraag of studenten een product of een campagne kunnen bedenken met als doel bezoekers van strandfestivals bewust te maken van het afval dat tijdens festivals in zee terecht komt. Het interdisciplinaire ontwerpteam heeft een driedelig concept ontwikkeld. Dat bestond uit de animatie *Willy*, die duidelijk maakt wat het gevaar van afval voor dieren in de Noordzee is, uit enorme opblaasbare objecten, drijvend in zee om het probleem uitvergroot onder de aandacht te brengen en uit prullenbakken. Wanneer passanten iets in de bakken gooien, worden ze op de foto gezet. Deze foto's kan men later uploaden naar de site van de stichting.

Ontwerp buitenruimte Meerstroom College

De Utrechtse VMBO school het Meerstroom College krijgt in 2009 een nieuw onderkomen. Een groep studenten van de HKU is gevraagd te werken aan de inrichting van de buitenruimte van het nieuwe gebouw.

Na een analyse van de plek en een onderzoek naar de mogelijkheden om verschillende functies te verenigen, heeft de groep een conceptvoorstel gedaan. Hierin toonden de studenten ideeën voor de afscheiding van het terrein, de inrichting van het schoolplein, de buitenruimte van het aangrenzende kinderdagverblijf, de fietsstalling, het parkeerterrein en het terras. De wensen van de architect, de stedenbouwkundige en de schoolleiding werden gebruikt als uitgangspunt.

Ecologische voetafdruk

Het WNF wil Nederlanders bewust maken van de ecologische voetafdruk die ze achterlaten op aarde. Het ontwerpteam dat met dit vraagstuk aan de slag ging, wilde in hun concept tastbaar en concreet maken dat je levensstijl een impact op het milieu heeft. Het doel was het teweeg brengen van verantwoordelijkheidsgevoel bij de doelgroep. De projectgroep ontwierp een website, met daarop een huis met elf helden en anti-helden, ieder met goede en minder goede kanten. Elk karakter heeft een eigen verhaal en in de kamer van dit karakter komt dit verhaal tot uiting. Zo krijgen bezoekers van het huis tips en meer achtergrondinformatie over de ecologische voetafdruk. Ook is het mogelijk op de site een 'voetafdruktest' te doen.

Warenhuis van de toekomst

Stylisten en designers van V&D werken momenteel aan het nieuwe uiterlijk van een deel van alle 62 vestigingen. Aan twee projectgroepen van de HKU is gevraagd een innovatief concept te ontwikkelen voor het toekomstige V&D. Bedoeling hiervan was niet zozeer om het huidige winkelconcept te verbeteren, maar om maatschappelijke tendensen en veranderende consumentenbehoeften te vertalen naar een toekomstgerichte vormgeving.

De studenten: 'De V&D geeft ons als studenten een unieke leerervaring mee, met als beloning dat het project uitgevoerd zou kunnen worden. Dit bedrijf vindt het niet erg om tijd in innovatie te steken en dat was voor ons erg fijn om mee te werken.'

Bruisend Domplein

Het Domplein in Utrecht lijkt op dit moment meer beschouwd te worden als kruispunt, dan als historisch en cultureel middelpunt van de stad. Van daaruit heeft Stichting Domplein 2013, in samenwerking met het projectcentrum (Probi) van de Hogeschool Utrecht (in het kader van het project 'Bouwinnovatie, Design als Tool'), studenten van de HKU gevraagd hierover mee te denken.

Om het plein aantrekkelijker te maken, ontwikkelen de studenten een fontein die gebouwen van vroeger driedimensionaal in beeld kan brengen. Deze fontein heeft de potentie een ideale ontmoetingsplek te worden voor jong en oud.

FACULTEIT KUNST EN ECONOMIE**Belevingsconcept Senselab**

Senselab is een bedrijf dat gespecialiseerd is in wellness en belevingsentertainment. Derdejaars studenten Event Management hebben de opdracht gekregen om concepten te ontwikkelen om het aanbod van Senselab te vernieuwen. Na een uitgebreid onderzoek naar de organisatie, de markt, de trends en productinnovaties heeft de projectgroep schetsconcepten gepresenteerd aan de opdrachtgever. Hieruit zijn enkele concepten gekozen, die volledig zijn uitgewerkt. Zie ook www.senselab.nl.

Amsterdam Dance Event

Het Amsterdam Dance Event (ADE) is 's werelds grootste clubfestival, met meer dan 700 dj's verspreid over 40 clubs. In opdracht van Buma hebben vier studenten Music Management onderzoek gedaan naar dit festival. Ten eerste moesten zij een duidelijk profiel verkrijgen van de ADE-bezoeker. Ten tweede wilde Buma aan overheidsinstellingen en beleidsmakers kunnen aantonen welke bezoekers het trekt en hoeveel deze bezoekers uitgeven. Tijdens het ADE hebben de studenten enquêtes afgenomen onder de bezoekers. De resultaten zijn verwerkt in een onderzoeksrapport, met daarin onder andere drie verschillende profielen van ADE-bezoekers en een weergave van de economische waarde van het evenement. Met deze resultaten kan de organisatie een strategie uitzetten.

Het Lab

Het Lab is een Utrechtse jeugdtheaterwerkplaats die jonge theatermakers ondersteunt. De organisatie heeft studenten Theatre Management gevraagd een onderzoek te doen naar potentiële sponsors die een samenwerking voor de lange termijn met Het Lab willen aangaan. De projectgroep is begonnen met een verheldering van de normen en waarden van de organisatie. Aan de hand van deze informatie hebben de studenten bijpassende sponsors gezocht. Tijdens dit project heeft Het Lab een zakelijke avond georganiseerd voor jonge, toekomstige zakelijk leiders. De studenten hebben een enquête gehouden om te onderzoeken aan welke informatie deze zakelijk leiders behoefte hebben. Deze resultaten worden gebruikt bij een volgend zakelijk evenement van Het Lab.

Museumwinkel Speelklok tot Pierement

Het Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement in Utrecht heeft een eigen museumwinkel. De omzet van de winkel is de afgelopen jaren dalende, evenals de bezoekersaantallen van het museum. Studenten Visual Art and Design Management kregen de opdracht een strategie voor herpositionering te ontwikkelen. Het doel van de opdracht was om op een creatieve, efficiënte manier en beperkte financiële middelen de omzet van de museumwinkel te verbeteren. Deze verbetering moet aan de hand van veranderingen in de routing, presentatie en het assortiment worden gerealiseerd. De studenten hebben een uitgebreid adviesrapport aangeleverd bij het museum.

Campagne voor ambitieuzen

Vijf studenten Visual Art and Design Management hebben een campagne bedacht om Netwerk CS een duwtje in de rug te geven. Deze netwerkorganisatie houdt zich bezig met allerlei zaken rondom culturele diversiteit. De campagne was bedoeld om de zogenaamde 'ambitieuze', mensen in de culturele sector die veel aan culturele diversiteit hebben bijgedragen, te prikkelen. De studenten hebben dit gedaan door geheimzinnige paarse enveloppen met als afzender "Liefs CS" te versturen. In de enveloppen was een brief gevoegd met daarbij een geheime boodschap op DVD of een zilveren speldje. De campagne kwam bij het jaarlijkse evenement ESTAFETTE tot een hoogtepunt. De ambitieuze kregen daar een sportjack uitgereikt.

FACULTEIT KUNST, MEDIA & TECHNOLOGIE**Oxfam Novib**

In opdracht van Oxfam Novib hebben studenten van de Faculteit Kunst, Media & Technologie een interactieve film ontworpen. Met deze film wordt de boodschap van Oxfam Novib op een informele manier overgebracht aan bezoekers van festivals als Pinkpop en Lowlands. De film ziet er uit als een lieve poppenshow. Maar schijn bedriegt. Naarmate de film vordert, krijg je als kijker het gevoel dat iets niet klopt. Op deze manier wordt de kijker op een amusante manier geïnformeerd over onderwerpen waar Oxfam Novib zich voor inzet.

KLM

In opdracht van KLM bedachten KMT-studenten een innovatief concept voor e-service aan boord. De uitkomst is BlueCocoon, een virtual reality bril die passagiers de mogelijkheid geeft zich van de realiteit af te zonderen. Zodoende is de passagier zich niet meer bewust van wat er zich om hem heen afspeelt. Op deze manier worden de verveling en mogelijk irritaties tijdens de vluchten gereduceerd. Onder het motto 'BlueCocoon: makes you want to fly all the time' wordt de vliegbeleving van de passagier verbeterd.

Crossing Border

KMT-studenten hebben een interactieve installatie voor bezoekers van het festival Crossing Borders ontwikkeld. Het doel is bezoekers deel te laten nemen aan een variant op, en te informeren over, de mythe 'Het Kind en de Kat'. In de ruimte 'Het Paradijs' in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag hebben de studenten een installatie gebouwd. De duistere ruimte bestaat uit drie zuilen, die gebouwen van Den Haag voorstellen.

Deze gebouwen verbeelden het heden, verleden en de toekomst. Interactiviteit wordt gestimuleerd doordat de bezoeker invloed kan uitoefenen op elk tijdspad. Ook hebben de studenten een beeldende registratie van het festival gemaakt.

Snoezelstoel

Bartiméus is een instelling die cliënten met visuele beperkingen faciliteiten biedt om te spelen, werken, leven en naar school te gaan. Deze instelling wil zich toegankelijk maken voor het publiek, zodat cliënten niet geïsoleerd raken van de buitenwereld. Om dit te realiseren hebben KMT-studenten tien concepten ontwikkeld. Deze concepten moesten zonder aanpassingen voor elke doelgroep toegankelijk zijn. De Snoezelstoel is een van de concepten. Deze stoel stimuleert verschillende zintuigen door middel van gekleurde verlichting, vibratie, en geluid- en windeffecten. De stoel compenseert bij mensen met een beperking de niet of slecht functionerende zintuigen. Bij mensen zonder beperking wordt juist die extra zintuiglijke ervaring aangesproken die zij zo vaak voor lief nemen. Op deze manier bevordert de stoel de integratie tussen de verschillende doelgroepen.

Tanzania TaSUBa

KMT-studenten hebben in Tanzania een project opgestart voor TaSUBa, Bagamoyo School of Arts & Culture. Het doel van het project is om educatief materiaal te ontwikkelen voor TaSUBa Media & Arts en een portfolio te maken voor TaSUBa. Met studenten van TaSUBa hebben de KMT-studenten samengewerkt bij het maken van animaties, documentaires en muziek. De uitkomsten hiervan werden gepresenteerd tijdens het Bagamoyo Arts Festival. Ook hebben de KMT-studenten educatief materiaal en advies aan TaSUBa gegeven, die bruikbaar zijn voor de ontwikkeling van de opleiding Media & Arts.

FACULTEIT MUZIEK

Componist en Band in Residence: Jacob TV en Electric Kompany

In januari waren componist Jacob TV (Jacob ter Veldhuis) en de New Yorkse band Electric Kompany te gast op de Faculteit Muziek. Jacob TV is een van de meest gespeelde Nederlandse componisten van dit moment. Electric Kompany maakt 'moderne muziek voor moderne instrumenten', iets waar volgens Electric Kompany nog steeds een groot gebrek aan is. Samen met de studenten van de afdeling Jazz & Pop werkten zij aan nieuw werk, dat gepresenteerd werd in het SJU Jazz-podium. Tevens gaven zij met het ArtEZ/HKU Saxofoonorkest een optreden.

Studio Big Bizar Habit

In het project Studio Big Bizar Habit ging Big Bizar Habit (BBH), het jazzkamerorkest van Marc van Vugt, een samenwerking aan met een nieuw groot studentenensemble dat een identieke bezetting heeft als het orkest. Onder leiding van Marc van Vugt studeerde Studio Big Bizar Habit het repertoire van BBH in, naast nieuw te componeren werk van compositie-studenten en Marc van Vugt. Daarnaast ontmoetten beide ensembles elkaar in een serie repetities en workshops. Dit alles resulteerde in een serie concerten waarin beide ensembles zelfstandig spelen, maar ook gemengd en als dubbelprogramma.

Symfonieorkest van Faculteit Muziek

Onder leiding van Jan Willem de Vriend speelde het Symfonie-orkest van de Faculteit Muziek in oktober twee symfonieën van grote componisten. Zo stond de Hamburgse versie van Mahlers eerste symfonie op het programma. Ook speelde het Symfonieorkest een rapsodie voor saxofoon en orkest van Debussy. Mahler en Debussy zijn twee grote componisten uit de negentiende eeuw die beiden op hun eigen manier vernieuwend waren.

Competities

De Faculteit Muziek organiseert regelmatig competities om de muzikale en persoonlijke ontwikkeling van studenten te stimuleren. Tijdens deze competities worden studenten uitgedaagd om zich te meten met hun collega's. Het Helen Dowling Vioolconcours is een concours voor vioolstudenten van alle Nederlandse Conservatoria. De winnaar werd Bart Vandebogaerde, student van de Master of Music aan de Faculteit Muziek. Kort na het winnen van dit concours werd hij aangesteld als plaatsvervangend eerste concertmeester van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. De Holland Casino Talent Jazz & Pop Award 2008 is een jaarlijkse competitie voor studenten Jazz & Pop aan de Faculteit Muziek. De winnaar wint een geldbedrag van zesduizend euro. Drummer Srdjan Ivanovic won de editie van 2008. Kort daarna schreef hij ook de Dutch Jazz Competition op zijn naam.

Wereldpremiere: De Onwankelbare

In dit multidisciplinaire project sloegen studenten van de faculteiten Muziek, Kunst & Economie en Theater de handen ineen. De Onwankelbare, een kameropera over de Utrechtse Muziekoorlog, ging in wereldpremière op 5 april 2008. De opera vertelt het verhaal van de strijd in 1920 tussen Jan van Gilse, dirigent van het Utrechtsch Stedelijk Orkest en de beginnend componist Willem Pijper. De muziek is geschreven door Caroline Ansink op een libretto van Lars Boom, de regie was van Marcel Sijm. Studenten Theater waren verantwoordelijk voor kostuums, decor en licht. Studenten Kunst en Economie waren actief in de organisatie en studenten van de Faculteit Muziek voerden de opera uit.

FACULTEIT THEATER

Rimini Protokoll

Op uitnodiging van het Lectoraat Theatrale Maakprocessen was het Rimini Protokoll een week te gast op de Faculteit Theater. Het Duits-Zwitserse theatergezelschap werkte in het kader van het project Theatre Research In Practice (TRIP) met studenten van de masteropleiding en de opleiding Design for Virtual Theatre and Games. Ook werd een interview met het Rimini Protokoll georganiseerd en hadden bezoekers de mogelijkheid om een workshop bij te wonen. Kenmerkend voor de projecten van het Rimini Protokoll is vooral de samenwerking met 'gewone' mensen uit de praktijk, die ze ook wel 'experts van de werkelijkheid' noemen.

Interdisciplinaire voorstellingen

Het project 'Theatrale presentaties' is een bijzonder interdisciplinair project, dat dit jaar tot stand kwam in samenwerking met theatergroep The Lunatics. Een groep van ongeveer 30 studenten (internationale studenten, studenten theatervormgeving en studenten Theatre and Education) maakten samen de theatrale presentatie 'Egg:White' met als thema 'Grenzen'.

Daarnaast werd door studenten Design for Virtual Theatre and Games en docerend theatermakers samengewerkt aan 'Anno nu', een interactieve voorstelling op diverse locaties in de stad, met een afsluiting in het Akademietheater.

Tweetakt Festival/ 't Barre Land

De derdejaars acteurs maakten in samenwerking met 't Barre Land een jeugdtheatervoorstelling (9+) voor het Tweetakt Festival. De voorstelling 'Neushoorn' is een eigen variatie op Eugène Ionesco's toneelstuk 'Rhinocéros'. 't Barre Land is bekend om zijn vertalingen en bewerkingen van toneelklassiekers en wereldliteratuur, maar speelt ook meer performanceachtige voorstellingen. 'Neushoorn' speelde op de thuisbasis van 't Barre Land, de snijzaal op het Veeartsenijterrein in Utrecht, dat vroeger de sectiezaal was voor studenten diergeneeskunde.

Regiefestival

Iedere eindexamenstudent van de opleiding Theatre and Education maakt voor het afstuderen een eigen regie. Een aantal afstudeervoorstellingen is opgevallen vanwege de samenwerking met externe partners (bijvoorbeeld het Fijnhout Theater, R.O.C Midden-Nederland, Kromme Nieuwe Scene, studentenvereniging Veritas) of de locatie waarop de voorstelling speelde. Jairi Terpstra en Kelly Lee Steen maakten veel indruk met hun voorstelling 'Regenen dat het hier doet'. Dit was een voorstelling gemaakt door en met veteranen en in samenwerking met het Veteraneninstituut. Het actualiteitenprogramma Netwerk was bij de generale repetitie aanwezig en ex-NOS presentator/verslaggever Gijs Wanders verzorgde in het Akademietheater een inleiding en leidde het nagesprek. Een aantal voorstellingen speelden op locatie, zoals de interactieve voorstelling 'F-Fact' van Judith Eppinga op Fort aan de Klop, en de voorstelling 'huMAN NATURE' van Fransje Christiaans in het bos Amelisweerd.

Theater Bellevue

Acht derdejaars studenten van de opleiding Writing for Performance schreven (onder leiding van Don Duyns) in opdracht van Helen de Zwart, dramaturge en programmeur van Theater Bellevue te Amsterdam, scènes rond het thema 'Haat'. Dit thema kon aansluiten bij de actualiteit en liet tegelijk ruimte voor verschillende interpretaties. De acht scènes vormen samen de montagevoorstelling getiteld: 'Een boeketje brandnetels'. Bovendien schreven de studenten op eigen initiatief nóg een tekst, een compleet stuk met als werktitel 'Tussen Puin Hopen'. Tegelijkertijd werden fondsen aangeschreven om daadwerkelijk een professionele productie te maken van de montagevoorstelling. Inmiddels is de datum bekend: 'Boeketje Prikkeldraad' gaat in première tijdens het ITs Festival 2009 in Theater Bellevue.

INTERNATIONALE PROJECTEN

Elke faculteit is betrokken bij internationale samenwerkingsverbanden en –uitwisselingsprojecten of heeft studenten en docenten die in het buitenland een project realiseren. Hier volgt een kleine greep uit de internationale projecten in 2008.

Community Arts Project Zürich (Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving)

Voor de vierde keer hebben docenten en studenten van de docentenopleiding Beeldende Kunst en Vormgeving een internationaal project georganiseerd in samenwerking met docentenopleidingen uit Helsinki, Zürich en Rotterdam. Dit project valt binnen het Cumulus Art Education Network. Het thema was Community Arts. In internationale teams hebben studenten gewerkt aan opdrachten binnen dit thema, waarbij werd voortgebouwd op de kennis en ervaringen van het project van vorig jaar, dat hetzelfde thema had. Het project kent twee fases. In 2008 vond de eerste fase plaats waarin internationale teams van studenten via internet samenwerkten in een virtuele leeromgeving. Voor de tweede fase van het project zullen in januari 2009 vier internationale studenten-teams in de stad Zürich in real time en space met elkaar gaan werken aan de in de virtuele leeromgeving ontwikkelde projecten. Zij zullen de uitkomsten daarvan aan elkaar presenteren.

Docklands Helsinki (Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving)

Samen met studenten van de Helsinki University of Technology (TKK) hebben HKU-studenten Spatial Design gewerkt aan een studie naar en een ontwerp voor het hergebruik en de herinrichting van een oude binnenhaven in Helsinki. Er werd gewerkt in vier gemengde groepen met Finse en Nederlandse studenten (interieur) architectuur, stedenbouw en stedelijke architectuur. Uiteindelijk heeft de workshop geresulteerd in de presentatie van drie concrete herinrichtingsplannen voor het gegeven gebied.

ECCE (Faculteit Kunst en Economie)

Economic Clusters of Cultural Enterprises is een Europees samenwerkingsproject tussen zeven steden in vier landen; Aken (Duitsland), Anger, Rennes en Nantes (Frankrijk), Huddersfield (Verenigd Koninkrijk), Eindhoven en Utrecht in Nederland. Het programma wordt gesubsidieerd door de Interreg IIB NWE, een subsidieprogramma van het Europees fonds voor de regionale ontwikkeling. Dit fonds ondersteunt de duurzame en harmonische ontwikkeling van de Europese ruimte.

Begin 2009 is er in het kader van ECCE voor studenten Kunst en Economie een internationaal seminar georganiseerd over de creatieve industrie in een aantal Engelse steden (Huddersfield, Sheffield, Leeds en Manchester). Met ECCE partner CIDA (Creative Industries Development Agency) als gastorganisatie werden creatieve clusters, organisaties en universiteiten bezocht. Daar ontmoetten de studenten vooraanstaande experts in de creatieve industrie. De week werd afgesloten met een visuele presentatie met adviezen en inspiratie voor Utrecht als creatieve stad.

Vietnam (Faculteit Kunst, Media & Technologie)

De School of Music and Technology van de Faculteit Kunst, Media & Technologie werkt samen met Ho Chi Minh City Conservatory of Music in een project dat tot doel heeft op vier Vietnamese onderwijsinstellingen muziektechnologie te integreren in het traditionele muziekonderwijs. Met dit nieuwe curriculum wil het conservatorium muzikale professionals afleveren die een eigentijdse en innovatieve houding hebben ten opzichte van het gebruik van technologie in de muziek(praktijk). Mogelijk zal dit leiden tot een efficiënter gebruik van technologie voor muzikale en educatieve doeleinden. Op de lange termijn kunnen de resultaten van dit project dienen als basis voor een (nationaal) curriculum muziektechnologie.

uWEAR (Faculteit Kunst, Media & Technologie)

In 2008 hebben leden van de researchgroep 'Creatief Ontwerp voor Maatschappelijke Toepassingen' (lectoraat Muziekontwerp) een prototype voltooid voor uWEAR: een navigatiesysteem voor blinden en slechtzienden. uWEAR functioneerde als een zogeheten 'take-up project' (toepassingsproject) voor projectresultaten van het overkoepelende WearIT@Work project. WearIT@Work is gefinancierd door de Europese Unie en uitgevoerd door 42 verschillende Europese partners (bedrijven en kennisinstellingen). Doel van dit project is te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om computertoepassingen en confectie te integreren tot een nieuwe technologie als "Wearable Computing".

Project in Oeganda (Faculteit Theater)

Theatergroep ZoetZuur is opgericht door studenten van de School of Theatre & Education. In de zomer van 2008 ging ZoetZuur naar Oeganda om daar theater te maken met jongeren. In het project stond het onderwerp hiv/aids in een theatrale context centraal. Door samen met de Oegandese theatergroep Uganda Heritage een voorstelling te maken over seksualiteit en deze te spelen op scholen in Kampala, heeft ZoetZuur onderzocht hoe theater kan bijdragen aan een zinvolle dialoog over hiv/aids. Daarnaast heeft de groep verschillende aids-projecten bezocht in en rond Kampala en heeft zij zo een visie gevormd over de grootte en de ernst van de problematiek. Bij terugkomst heeft ZoetZuur haar ervaringen gedeeld met het Nederlandse publiek.

Interplay Europe 2008 (Faculteit Theater)

Interplay is het grootste festival ter wereld voor jonge toneel-schrijvers in de leeftijd van 18 tot 26 jaar. Eens in de twee jaar komen schrijvers uit de gehele wereld samen in Australië om nieuw werk te bespreken en met elkaar te delen, en om te discussiëren over de stand van de toneelschrijfkunst. Elk ander jaar vindt een Europese editie plaats. Dit jaar was de Faculteit Theater gastheer van de Europese editie. Ruim veertig jonge toneelschrijvers uit heel Europa, onder wie negen studenten van de opleiding Writing for Performance, en twintig professionele schrijvers/regisseurs/dramaturgen waren negen dagen te gast in Utrecht. Daar volgden zij een boordevol programma met discussiegroepen, workshops en voorstellingen. Ook presenteerden zij nieuw materiaal aan het publiek.

PRIJSWINNAARS 2008

Studenten, oud-studenten en docenten van de HKU vielen ook dit jaar weer veelvuldig in de prijzen in hun vakgebieden. Hier volgt een chronologisch overzicht van alle prijswinnaars in 2008, met de meest recente prijzen als eerste genoemd.

Studenten

Marloes Kramer, Marije Kouwenberg, Jara Frederiks, Joëlle Kout, Maurine la Verge, Evelien van de Glind en Sanne van Seters (KE)
2e prijs EventGame 2008 voor het ontwikkelen van een creatief evenement voor de deodorantfabrikant Axe.

Aaron Rookus (KMT)
HKU-Award 2008

Tess Löwenhardt (KMT)
Publieksprijs en de Laureaat Beste Film prijs op het Ronde Venen Open film festival (RVO) voor haar afstudeerfilm 'Bloesem'

Joram Letwory (KMT)
European Talent Award in de categorie filmmuziek op het congres SoundTrack_Cologne 5.0

Olga Adler (BKV)
Studentenprijs Grafisch Ontwerpen 2008-2 voor haar afstudeerproject 925 Russians

Ankie Dikker (KE)
2e prijs in de wedstrijd Gemeenteprijs Polarisatie en Radicalisering (uitgereikt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) voor het project 'Jouw cultuur - mijn cultuur'

Herman Otten (oud-student Theater)
Publieksprijs van het Groninger Studenten Cabaret Festival

Christine Boer (oud-student BKV)
Boellaardprijs van kunstenaarsgenootschap Kunstliefde voor makers van het beste kunstwerk op de najaarstentoonstelling van hun leden.

Melody Deldjou Fard (BKV)
Piet Bakker Prijs 2008 voor haar modedcollectie 'BodyMerging'

Daan Koch (Muziek)
Winnaar van de plaats als gitarist in de band STEREO die is samengesteld in het televisieprogramma Rock Nation

Bas Holterman (BKV)
Gretha en Adri Pieckprijs 2008 voor zijn combinatie van tekenkunst en grafisch werk met film en video

Sebastiaan Verhees (oud-student BKV)
Koninklijk Prijs voor Vrije Schilderkunst 2008

Sanne de Graaf (BKV)
Eervolle vermelding HEMA Ontwerpwedstrijd voor 'Meneer en mevrouw Slinger' een slinger van vilt die lang meegaat

Evelyne Bok (BKV)
Eervolle vermelding HEMA Ontwerpwedstrijd voor 'Snelkaf', een kaft die zo om een boek te slaan is

Arriën Molema (oud-student Muziek)
Nominatie Edison Jazzism Publieksprijs 2008 met zijn band Room Eleven

Rob Lücker (KMT)
Talent&Pro Award van het Nederlands Film Festival voor zijn film _KODA

Jorieke Abbing (oud-studente Theater)
Van der Vies Prijs in de categorie jeugdtheater voor haar toneeltekst 'Beste Sneeuw'

Jeroen Brinkers (BKV)
BNI Prijs 2008 voor zijn ontwerp voor een vernieuwde City-bioscoop aan de Voorstraat in Utrecht

Jean-Paul Tossings en medestudenten (KMT)
KLIK! Mopti-award voor de animatiefilm 'Open Surgery'

Renske Versluijs (BKV)
Winnaar creatief starterspakket van het Upperground Festival voor talentvolle eindexamenkandidaten in mode en design.

Daan de Bakker (KMT)
Jong Talent Prijs 2008 voor zijn experimentele filmproject 'Meer'

Jan Willem Deiman (KMT)
Jong Talent Prijs 2008 voor zijn abstracte videoinstallatie Unilluminated Corridors

Michiel Krol (KMT)
Winnaar Game Development Rally 2008 van het NLGD Festival of Games voor zijn Cliniclown-game 'Project Icecube'

Lisa Jacobs (oud-studente Jong Talentklas Muziek, viool)
Grachtenfestivalprijs 2008

Ester van der Veen, Nienke van der Meulen en Kitty de Geus (Muziek, blokfluit/zang)
International Young Artist's Presentation - Early Music 2008

Anthony Heidweiler (oud-student Muziek)
Prijs voor Kunst- en Cultuureducatie 2008 van het Prins Bernhard Cultuurfonds voor zijn gezelschap Yo! Opera

Kees Muizelaar (BKV)
Statief Foto Award van het Utrecht over Utrecht Festival 2008 voor zijn serie foto's van bewoners van een typisch Utrechtse straat

Janine Jansen (oud-studente Muziek)
Edison Publieksprijs voor haar klassieke album Bach Inventions & Partita

Pablo Pijnappel (oud-student BKV)
Charlotte Köhler Prijs 2008 voor zijn beeldende kunstwerken

Salome Nobel en Eva Vesseur (oud-studenten Theater)
Winnaars beste voorstelling bij het Amateur Theaterfestival Utrecht voor hun stuk 'Everybody'

Jeroen Beeloo (oud-student BKV)
Gedeelde Publieksprijs tijdens de Erfgoed Design Award voor zijn ontwerp 'Fasen voor Overijssel'

Marissa Delbressine (KMT)
Gedeelde 1e prijs in de categorie studentenfilms tijdens het animatiefestival te Zwolle voor de film 'Voorbij het venster'

Lennard Nijs (Muziek, slagwerk)
2e prijs van het Prinses Christina Concours

Srdjan Ivanovic (Muziek, slagwerk)
Holland Casino Talent Jazz & Pop Award 2008
Dutch Jazz Competition 2008

Rik van den Bos (Theater)
Stimuleringsbeurs van het Platform Theaterschrijvers voor zijn stuk 'Berm'

Jeroen Kummer, Arthur Herman, Annelys de Vet en Sybren Kuiper (oud-studenten BKV)
Winnaars Best Verzorgde Boeken 2007

Bart Vandenbogaerde (Muziek)
Winnaar Helen Dowling Vioolconcours 2008

Andrea de Kruijff en Tessa Verbei (Theater)
Winnaars in de categorieën 'Marine and Culture' en 'Technology' voor hun theatervormgeving op de manifestatie Kunst om het Lijf

Guido van de Meent (Muziek)
Winnaar 25ste Concours de la Chanson Alliance Française, een prijs voor solisten en ensembles met een eigen of bestaand Franstalig repertoire

Docenten

Piet Noordijk (Muziek)
Blijvend Applaus Prijs 2008 voor zijn gehele oeuvre

Marlies Cordia (Theater)
Jan Kassies Stimuleringsprijs van het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties

Arthur Herrman (BKV)
Winnaar Best Verzorgde Boeken 2007

Salome Nobel (Theater)
Beste voorstelling bij het Amateur Theaterfestival Utrecht voor het stuk 'Everybody'

SAMENVATTING

Bestuur en Organisatie

2008 was een rustig jaar voor de HKU op organisatorisch gebied. De organisatiestructuur van het College van Bestuur, het bestuursbureau en de Gemeenschappelijke Dienst is niet gewijzigd. Op de faculteiten hebben zich slechts wat kleine wijzigingen voorgedaan in de organisatiestructuur. Hierdoor hadden zij alle ruimte om zich met de ontwikkeling van het onderwijs en plannen voor de toekomst bezig te houden. Op centraal niveau heeft de HKU zich gericht op het verbeteren van de werkwijze van de medezeggenschap, het aanscherpen van de samenwerking met lokale en regionale partners en het binnenhalen van subsidies ten behoeve van kennisontwikkeling op verschillende gebieden.

Onderwijs

In 2008 zijn er drie nieuwe afstudeerrichtingen van start gegaan aan de HKU: Composition and Sound Design for Adaptive Systems, Game Art en een deeltijdvariant van de opleiding Docent Muziek. Alle faculteiten zijn druk bezig geweest met de ontwikkeling en implementatie van leerlijnen op het gebied van ondernemerschap in de creatieve industrie. De bacheloropleidingen Fine Art, Design en Education in Visual Art and Design zijn op basis van de positieve visitatie in 2007 geaccrediteerd tot 31 december 2014. De bacheloropleidingen Theatre en Education in Theatre zijn gevisiteerd, met een positief visitatierapport tot gevolg. De accreditatie van deze opleidingen tot en met 2015 wordt in 2009 verwacht. De voorbereidingen van de visitatie van de Bachelor of Music en de Bachelor of Education in Music zijn in 2008 gestart. De visitatie vindt plaats in 2009. Tevens zijn in 2008 de voorbereidingen gestart voor de visitaties van de HKU door de Open University in Groot-Brittannië. Deze visitaties (in het kader van de instellingsaccreditaties en de revalidatie van de Master of Arts in Arts Management en de European Media Master of Arts) vinden plaats in 2009.

Onderzoek

Het onderzoek op de HKU spitste zich in 2008 toe op vier thema's: 'doorwerking van onderzoek naar het onderwijs', 'multidisciplinariteit', 'ondernemerschap' en 'artistiek onderzoek'. Het onderzoeksbeleid is in 2008 onder de verantwoordelijkheid gebracht van de faculteiten. Tevens is er een College van Lectoren opgericht, dat het College van Bestuur adviseert over nieuw in te stellen lectoraten of promotievoorstellen. Met het oog op de start van een landelijke kwaliteitszorgsysteem voor onderzoek in 2009 heeft de HKU in 2008 gewerkt aan de opzet van de interne component van dit systeem.

Het Lectoraat Theorie en Uitvoeringspraktijk van de Faculteit Muziek is eind 2008 opgeheven. Daarvoor in de plaats komt het Lectoraat Communicating Music. Hiervoor is de operazangeres Charlotte Margiono aangetrokken als lector aan de Faculteit Muziek.

Studenten

In oktober 2008 telde de HKU 3.713 studenten, een stijging van 4% ten opzichte van het voorgaande jaar. Van dit totale aantal zijn er 1.171 studenten met ingang van studiejaar 2008-2009 ingestroomd. Dat zijn er bijna 100 meer dan in 2007. Deze stijging komt voor een groot deel voor rekening van de muziekopleidingen van de HKU. In totaal hadden 4.891 aspirant-studenten zich aangemeld voor de instroom per 1 september 2008. Hiermee lag het aantal aanmeldingen in lijn met voorgaande jaren. In totaal stroomden 1.131 studenten uit. Daarvan waren er 648 met diploma, 310 zonder diploma en 173 met bindend studieadvies.

De rendementen van de HKU zijn goed in vergelijking met het landelijk gemiddelde binnen het kunstonderwijs. Het gemiddelde vijfjaars rendement van de HKU ligt op 64% tegenover een landelijk gemiddelde van 61,4%. Ook het achtjaars rendement is hoger: 75,2% ten opzichte van 69,2% landelijk.

In 2008 verbleven 155 studenten met subsidie een periode in het buitenland voor hun studie, een stage, een onderzoek of voor een project in het kader van de studie. Er kwamen 44 studenten uit het buitenland om voor een periode van drie maanden tot een jaar aan de HKU te studeren. De meeste van deze uitwisselingsstudenten studeren aan de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving.

Het College voor Beroep van de Examens ontving negen beroepschriften. Twee beroepen zijn gegrond verklaard, een is ongegrond verklaard, over drie is een schikking bereikt, twee beroepschriften zijn ingetrokken en een beroepschrift is niet in behandeling genomen. De Klachtencommissie Ongewenst Gedrag ontving geen klachten.

Medewerkers

In 2008 had de HKU 580 medewerkers in dienst, met in totaal 334,4 fte. Het ziekteverzuim bedroeg 4,8%. Om de informatievoorziening over arbeidsvoorwaarden naar medewerkers te verbeteren, is een deel van het intranet voor medewerkers opnieuw ingericht en is veel extra informatie beschikbaar gekomen. In 2009 zal er een tevredenheidsonderzoek onder de medewerkers worden gehouden, met als doel het ARBO- en personeelsbeleid te optimaliseren.

Faciliteiten

Met het oog op een mogelijke herhuisvesting van de faculteiten en diensten is de HKU in 2008 gestart met het opstellen van een strategisch huisvestingsplan. Hiervoor werkt de HKU samen met een externe adviesbureau. Het adviesrapport wordt in juni 2009 verwacht.

De HKU heeft in 2008 veel aandacht besteed aan de preventie van beroepsziekten bij medewerkers. Hiervoor is het ter beschikking gestelde bedrijfsgezondheidsbudget 'Livvit' volledig aangewend. Ook is de HKU druk bezig geweest met het actualiseren van de Risico Inventarisatie en Evaluatie. Om te zorgen dat het netwerkverkeer tussen de faculteiten ook in de toekomst kan blijven groeien, is in 2008 gestart met het omzetten van de straalverbindingen naar glasvezelverbindingen. Dit traject wordt vervolgd in 2009. Verder is er een online systeem geïmplementeerd waarmee de HKU haar online marketing beter kan inrichten.

Financiën

Vanwege nieuwe regelgeving ten aanzien van het financiële jaarverslag, heeft de HKU in 2008 veel tijd besteed aan een nieuwe inrichting van de verslaglegging. Het resultaat uit de gewone bedrijfsvoering bedroeg € 1.882.581. Dit is € 303.028 hoger dan begroot. Dit is met name een gevolg van grotere rijksbijdragen die voortkomen uit de groei van het aantal studenten. De rijksbijdragen en collegegelden zijn ten opzichte van 2007 met circa 8% gestegen. Ook de baten van werk in opdracht van derden zijn gestegen, met € 168.875. De meeste middelen worden besteed aan personeelslasten: circa 64% van de totale kosten.

SUMMARY

Management and organisation

2008 was a calm year for the HKU from an organisational point of view. There have been no changes to the organisational structure of the Central Board, the Central Board Office or the Shared Services Centre. There were just some minor changes to the organisation structure of the faculties. This gave them plenty of room to concentrate on developing education and plans for the future. At a central level, the HKU was aiming at improving the working method of the Council of Representatives, refining the collaboration with local and regional partners and obtaining subsidies for knowledge development in various fields.

Education

In 2008, three new pathways were started at HKU: Composition and Sound Design for Adaptive Systems, Game Art and a part-time version of the Bachelor of Education in Music. All faculties were busy developing and implementing learning lines in the field of entrepreneurship in the creative industry. The bachelor's programmes 'Fine Art', 'Design' and 'Education in Visual Art and Design' were accredited until 31 December 2014 on the basis of the positive visitation in 2007. The bachelor's programmes 'Theatre' and 'Education in Theatre' were visited, which resulted in a positive visitation report. The accreditation of these programmes up to and including 2015 is expected in 2009. Preparations for the visitation of the 'Bachelor of Music' and 'Bachelor of Education in Music' began in 2008. The visitation will take place in 2009. Preparations also commenced in 2008 for the visitation of the HKU by the Open University in Great Britain. These visitations (within the context of the institution accreditations and the revalidation of the 'Master of Arts in Arts Management' and 'European Media Master of Arts') will take place in 2009.

Research

In 2008, the HKU's research focused on four themes: 'extending research into education', 'multidisciplinarity', 'entrepreneurship' and 'artistic research'. Research policy was put under the responsibility of the faculties in 2008. A Board of Professors was also set up, which advises the Central Board on new professorships and doctorate recommendations. With a view to the beginning of the national quality system for research in 2009, in 2008 the HKU worked on setting up an internal component of this system.

The Faculty of Music's 'Theory and Performance Practice Lectureship' was abolished at the end of 2008. It has been replaced by the 'Communicating Music Lectureship'. Opera singer Charlotte Margiono was appointed to the Faculty of Music as professor for this lectureship.

Students

In October 2008, the HKU had 3,713 students, an increase of 4% in relation to the previous year. Of this total, 1,171 students were of the new intake from the 2008-2009 educational year, which is almost 100 more than in 2007. This increase is largely accounted for by the HKU's music courses. A total of 4,891 candidate students applied for the intake of 1 September 2008. This was in line with the number of applications in previous years. A total of 1,131 students left, 648 with a diploma, 310 without and 173 with a binding study recommendation. HKU's success rate is good in comparison with the national average within art education. The HKU's average five-year success rate is 64%, as opposed to a national average of 61.4%. The eight-year success rate is also higher, at 75.2% as opposed to 69.2% nationally.

In 2008, 155 students spent some time abroad with a grant for studying, work placement or a project in the context of their course. 44 foreign students spent a period of between three months and a year studying at the HKU. Most of these exchange students study at the Faculty of Visual Arts and Design.

The Examinations Appeal Board received nine appeal applications. Two appeals were declared grounded, one ungrounded, a settlement was agreed concerning three, two appeals were withdrawn and one appeal has not been dealt with. The Complaints Board for Undesirable Conduct did not receive any complaints.

Staff

In 2008, the HKU had 580 staff, with a total of 344.4 FTE. Absenteeism due to illness amounted to 4.8%.

To improve communication of information on employment to staff, part of the staff intranet has been updated and a great deal of extra information has been made available. A staff satisfaction survey will be conducted in 2009, with the aim of optimising ARBO (working conditions) and personnel policy.

Facilities

With a view to possibly relocating the faculties and services, in 2008 the HKU started formulating a strategic relocation plan. The HKU is working with an external consultancy agency for this. The advisory report is expected in June 2009. The HKU devoted a great deal of attention to preventing work-related illness among staff. The entire 'Livvit' occupational health budget is being used for the purpose. The HKU was also updating the Risk Inventory and Evaluation.

To ensure that network traffic between the faculties can continue growing in the future, a start was made in 2008 on replacing the radio links with fibre. This process will be continued in 2009. An online e-mail system was also implemented, to enable the HKU to organise its online marketing better.

Finances

Due to new regulations concerning financial annual reporting, in 2008 the HKU spent a lot of time on a new layout for reporting.

The result from normal business operations was € 1,882,581. This is € 303,028 higher than budgeted, primarily as a result of higher state contributions ensuing from the growth in the number of students. State contributions and fees rose by around 8% in relation to 2007. Income from work commissioned by third parties also rose by € 168,875. Most resources were spent on personnel costs, which amounted to 64% of the total costs.

Aan: het College van Bestuur van
Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Newtonlaan 205
3584 BH Utrecht
Postbus 85096
3508 AB Utrecht
Telefoon (030) 219 15 00
Fax (030) 219 15 55
www.pwc.com/nl

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben gecontroleerd of de in dit verslag opgenomen geconsolideerde balans en exploitatierekening van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht te Utrecht over 2008 op de juiste wijze zijn ontleend aan de door ons gecontroleerde geconsolideerde jaarrekening 2008 van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Bij die jaarrekening hebben wij op 16 juni 2009 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. Het bestuur van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde balans en exploitatierekening in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2008 van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de geconsolideerde balans en exploitatierekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde balans en exploitatierekening op de juiste wijze zijn ontleend aan de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel zijn de geconsolideerde balans en exploitatierekening in alle van materieel belang zijnde aspecten op de juiste wijze ontleend aan de jaarrekening.

Toelichting

Wij vestigen er de aandacht op dat voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van Stichting Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle de geconsolideerde balans en exploitatierekening dient te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 16 juni 2009 verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Utrecht, 16 juni 2009
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door M.H.A. Bauman RA

